

\$ 1.00

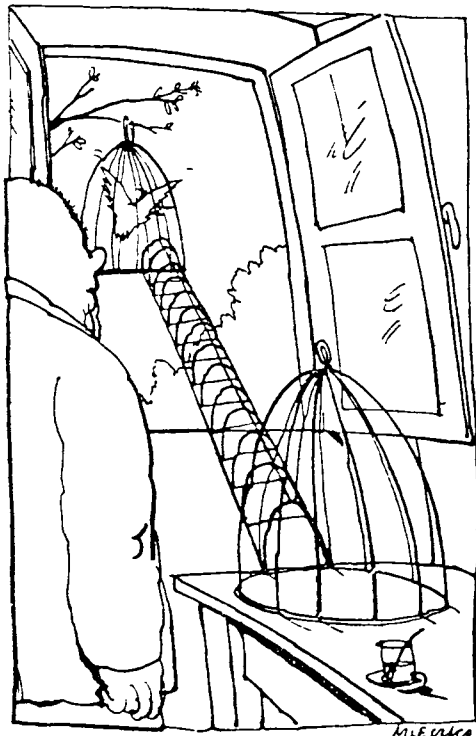
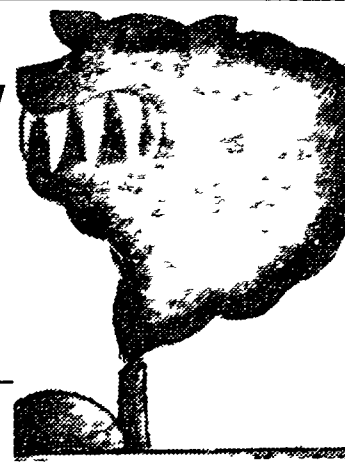
Wywiad z Czumą, pierwszy raz w druku - str. 6

Upiór Czarnobyła - str. 7

Niezależny
magazyn
dla każdego

ECHO TYGODNIA

Nr 212 Toronto 6-12 listopada 1986

ZALEGALIZOWAC SOLIDARNOSC!

1 listopada Petycja podpisana przez *znaczna liczba profesorów i pracowników nauk* z Gdanską skierowana do Sejmu PRL domaga się cofnięcia delegalizacji Solidarności i przywrócenia studentom prawa do zrzeszania się we własnej, niezależnej organizacji

Informację tę podała agencja UPI. Petycja zwraca uwagę, że władze uwierzytelniłyby swoją wolę dialogu ze społeczeństwem właśnie poprzez spełnienie dezyderatów popieranym przez środowisko naukowe na Wybrzeżu

DZIAŁANIE JAWNE MIMO OSTRZEZENIA

1 listopada nadeszła z Gdanska wiadomość, że powszechnie ceniony działacz Solidarności Marian Switek poinformował władze, że na terenie Stoczni Gdanskiej zamierza jawnie działać zdelegalizowana organizacja związkowa

Władze lokalne ostrzegły Switka, że odrzucają jego deklarację. Switek był więziony od wprowadzenia stanu wojennego do amnestii w 1984. Według agencji UPI, ignoruje on ostrzeżenie władz

Także w innych regionach i zarządach Solidarności działacze związkowi oświadczyli przed miesiącem, że zamierzają bronić interesów świata pracy jawnie

PRYMAS W RZYMIE

3 LISTOPADA PONIEDZIAŁEK Prymas Polski kardynał Glemp przybył do Rzymu z tygodniową wizytą. Przyjęty zostanie na audiencji prywatnej u Papieża Jana Pawła II

Koła watykańskie podały, że podczas audiencji omówiona zostanie możliwość wizyty papieskiej w Polsce w 1987 roku. Kardynał Glemp wyraził nadzieję, że Jan Paweł II przyjedzie w czerwcu 87. Dotychczas jednak nie oznajmiono oficjalnie niczego na temat wizyty papieskiej w Polsce

RADIO SOLIDARNOŚĆ

Radio Solidarność nadało 13 października w Warszawie kolejną audycję na fonii telewizyjnej

Na wieżowcu koło kina Ochota wywieszono transparent o powierzchni 20 m kw upamiętniający narząd sowiecki na Polskę 17 września 1939. Po godzinie transparent zdjęła ekipa SB

DIAGNOZA

PRAWDA O POLSKIEJ GOSPODARCE

Wywiad z prof. dr. hab. JOZEFEM KALETĄ, rektorem Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu

Panie profesorze, zaczynamy od sprawy natury generalnej. Jak pan ocenia stan wprowadzania reformy gospodarczej?

- Bardzo krytycznie. Stan wdrażania reformy jest wysoce niezadowolający, zwłaszcza w najbardziej liczących się dziedzinach gospodarki, jak górnictwo, hutnictwo, energetyka, przemysł ciężki

A jak ocenia pan, jako finansista, sposoby pobudzania przedsiębiorczości?

- Sytuacja wygląda tak, że zabieramy przedsiębiorstwom około trzech bilionów rocznie i prawie połowę tej kwoty przeznaczamy na utrzymanie deficytowych firm. Tymczasem na całym świecie corocznie upadają setki, tysiące przedsiębiorstw, powstają w to miejsce inne, efektywniejsze, to jest normalna praktyka

A co z bezrobociem?

- Nie sądzę, aby likwidacja złego przedsiębiorstwa musiała prowadzić do bezrobocia. Ludzie mogą przejść do dobrych przedsiębiorstw, które będą ich mogli lepiej wykorzystać

Jakież względy społeczne uzasadniają tolerowanie ogromnego marnotrawstwa? Sądzę, że potrzebne są bankructwa, choćby jako przykład dla innych. Tylko, gdy nie ma kompleksowej reformy gospodarczej, gdy zysk nie jest zyskiem, gdy ceny są konstruowane na podstawie kosztów, gdy są monopole, może się zdarzyć, że przedsiębiorstwo ma deficyt nie z własnej winy. Nie można obecnie żądać od banku, aby rygorystycznie stosował politykę twardego pieniądza, bo otoczenie przedsiębiorstwa na to nie pozwoli - rozdzielnictwo, brak konkurencji i tak dalej. Zmiany muszą być kompleksowe

Czy w tej sytuacji możemy mówić u nas o ekonomii?

- Księżycowej. Woluntarystycznej. W założeniach reformy przyjęliśmy bardzo słuszną założenie, że ceny krajowe powinny być oparte na cenach światowych, i to pozwoliłoby na konfrontację naszej gospodarki z gospodarką światową. Węgry tak właśnie postąpili i dzięki temu osiągają bardzo dobre rezultaty w handlu zagranicznym. Tworzą tam ponad połowę dochodu narodowego. My piętnastą procent. Dopuszcili import konkurencyjny. W elektronice istnieją tam dwie bardzo dobre firmy, a dopuścili jeszcze trzecią - "Grundiga" - aby ta firma zachodnia zmuszała węgierskie do dobrej produkcji

Tak też powinno być u nas. W kierunkach reformy o tym mówiono. Zapowiadano ustawę antymonopolową, a tymczasem zwyciężają zwolennicy monopolu. Przywracamy je w postaci wspólnot żelaza i stali, gwarectw, dymarectw, megalow, obligatoryjnych zrzeczeń itp., które to koncepcje, obawiam się, zostaną zrealizowane. Będą to niezbita dowody na to, że odchodzi się od reformy

Dzisiaj często słyszy się opinie, że występowanie przeciwko monopolom to występowanie przeciwko postępowi technicznemu i w ogóle postępowi. Tego rodzaju opinie mają na celu zdyskredytowanie projektu ustawy antymonopolowej. Opinie te są zresztą także nieprawdziwe. Na całym świecie jest kurs na demonopolizację, na małe przedsiębiorstwa, na dekoncentrację. W USA i Japonii dziewięćdziesiąt procent dochodu narodowego tworzy się w małych zakładach zatrudniających poniżej stu pracowników

U nas jest odwrotnie. Dziewięćdziesiąt procent dochodu tworzy się w dużych zakładach. W budownictwie mamy ponad sześćdziesiąt przedsiębiorstw dużych, zatrudniających więcej niż dwa tysiące osób. A w wielkich Stanach Zjednoczonych jest takich przedsiębiorstw sto pięćdziesiąt, w Japonii sto dziesięć

Małe przedsiębiorstwa są bardziej podatne na postęp techniczny - wbrew temu, co

Ciąg dalszy str. 4

“ZACZYNA PEKAĆ STRACH”

Warszawski niezależny tygodnik *Wola* z 13 października opublikował rozmowę ze Zbigniewem Bujakiem, członkiem Tymczasowej Rady Krajowej Solidarności

Bujak jest zdania, że ostatnio powstały możliwości legalnego działania NSZZ Solidarność i wiele mówi na ten temat Oto fragmenty

Wola: Władza wyciągnęła rękę jeśli można to tak nazwać, ale przypuszczalnie zakłada jakieś granice tego wyciągania ręki. Jakie to są granice, dokąd może sięgac milcząca zgoda władzy na rozwijający się ruch Solidarności w tej chwili?

Bujak: Są różne opinie różnych ludzi na ten temat i jedni mówią, że władza nie przełknie naszej Solidarności. Ja uważam, że przełknie, choć będzie pewnie krzyżec. Jeszcze inni twierdzą, że musimy w ogóle przekształcić się w coś innego, zrezygnować z dotychczasowego profilu działalności itd., że teraz jest czas na działanie w różnych radach i że jest to jedyna forma dla nas dostępna

Ja uważam, że to nieprawda. Możemy pozostać przy swojej organizacji i przy swoich strukturach i oni też się z tym pogodzą

Jest po prostu dynamiczna sytuacja, w której w jakiś sposób zachowuje się jedna strona, w jakiś sposób druga strona

i w pewnym momencie musi się ustalić jakaś granica. I tylko od nas zależy, jak daleko my tę granicę posuniemy. Oczywiście, oni będą żądali od nas zlikwidowania - już żądają - Biura Brukselskiego, bo mówią że to rzecz nie do przełknięcia. Oczywiście, że do przełknięcia. Biuro funkcjonuje przy związkach zawodowych, to jest do zaakceptowania i myślę, że zaakceptują

Oni będą chcieli zerwać wszystkie nasze kontakty z całą organizacją i ze związkami zawodowymi, z całą emigracją. Mnie bardzo straszono kontaktami z *Kulturą*, z *Wolną Europą*, z BBC, *Głosem Ameryki*, z Fundacją na Rzecz Demokracji, z Fundacją Solidarności i ja im powiedziałem, że nie zrywam, cenię, szanuję, będę cenił, będę szanował, będę się spotykał, będę się kontaktował i nic. Puscili mnie

I wydaje mi się, że tylko od nas zależy, jak daleko te granice swobod posuniemy. Oni oczywiście będą chcieli ustawić je jak najkorzystniej dla siebie. Nie ma co spekulować, tylko tworzyć fakty korzystne dla związku

Wola: To wszystko może w pewnym momencie doprowadzić do rozmów. Jaka byłaby hierarchia spraw, które jako związek powinniśmy zacząć podejmować?

Bujak: Zaczynamy od gospodarki, to jest temat numer jeden. Gospodarka w połączeniu ze sprawami rolnictwa. Nie wiem, czy istnieje jeszcze jakakolwiek szansa na reaktywowanie Fundacji, ale myślę, że jeśli tutaj możnaby było jeszcze coś zrobić, to uważam że należy

Wola: Chodzi o reformę gospodarczą, która była, czy rozszerzoną?

Bujak: Będziemy się najmocniej opierać na naszych projektach, to jest nasz punkt wyjścia. Oczywiście całościowy projekt reformy prawa, tego ustawodawstwa, które podhamowało wszystko

Wielu ludziom wydaje się, że dopóki nie ma prawnych gwarancji, prawo jest takie jakie jest, to będą bali się podejmować jawną działalność - tylko praktyka potrafi być całkiem odmienna - jak dotychczas, to raczej na złe, ale właśnie to możemy zmienić. I dlatego zmiany samych paragrafów traktujemy jako rzecz wtórną

Pewne rzeczy trzeba jednak zacząć od paragrafu, na przykład sprawa gospodarki, która jest najważniejsza. Dalej sprawa problemu mieszkaniowego. Przecież to jest tak związane z gospodarką, z funkcjonowaniem sektora prywatnego i usług. Nie da się rozwiązać problemu mieszkaniowego nie rozwiązując problemu funkcjonowania rad narodowych

Ciąg dalszy str. 5

● **"Stingery" w rękach partyzantów afgańskich** Londyński "Sunday Times" podał, że w rękach mudzahedinów znalazły się już amerykańskie pociski rakietowe "Stinger". Zdaniem gazety amerykańscy eksperci szkolą mudzahedinów w posługiwaniu się "Stingerami" w ścisłym tajnym obozie w pobliżu Islamabadu w Pakistanie. Korespondent "The Sunday Times" Radek Sikorski powiedział, że widział "Stingery" na uzbrojeniu mudzahedinów z ugrupowania Herbe Eslami w wschodniej prowincji Afganistanu. Nangarhar Sikorski podkreślił, że mudzahedini z tego ugrupowania wystrzelili w ubiegłym miesiącu 5 stingerów zestrzelując 3 sowieckie heli koptery i sowiecki myśliwiec, co zmusiło władze okupacyjne do przerwania operacji odwetowej prowadzonej z miasta Jalalabad. Pociski rakietowe "Stinger" mogą być przenoszone i używane przez pojedynczego żołnierza, a cechą zasadniczą tej broni przeciwlotniczej jest to, że są niezwykle celne.

● **Watykan sprzeciwia się stanowczo homoseksualizmowi** W liście Watykanu do biskupów katolickich Stolica Apostolska wzywa do zdecydowanego przeciwstawienia się poglądom homoseksualnym oraz do stanowczego odparcia jakichkolwiek prób łagodzenia postawy Kościoła Rzymsko-katolickiego wobec homoseksualizmu. List do biskupów został podpisany przez Świętą Kongregację d/s Wiary oraz został zaaprobowany przez Papieża Jana Pawła II.

● **Szwecja oskarża ZSRR o podsłuch ambasady szwedzkiej w Moskwie** Szwecja oskarżyła ZSRR o założenie urządzeń podsłuchowych w ambasadzie szwedzkiej w Moskwie w celu szpiegowania szwedzkich dyplomatów. Premier Szwecji Ingvar Carlsson oświadczył, że "takie sowieckie zachowanie jest nie do przyjęcia". Szwedzkie ministerstwo spraw zagranicznych wezwało sowieckiego ambasadora w Szwecji B. Pankina wręczając mu notę protestacyjną. Dania i Norwegia zarządziły sprawdzenie swych ambasad w Moskwie. Przypuszcza się, że sowieckie urządzenia podsłuchowe zostały zainstalowane w roku 1972. W roku tym ukończono budowę obecnego budynku ambasady Szwedzkiej. Ambasada została wybudowana przez pracowników sowieckich znajdujących się pod nadzorem szwedzkim.

● **Amerykańska technologia przed sowieckimi przyrzeczeniami** Prezydent Reagan powiedział w Waszyngtonie, po raz pierwszy, podkreślając nieprzejednane stanowisko USA w sprawie obronnej broni kosmicznej, że amerykańska technologia jest dużo większym gwarantem pokoju ze Związkiem Sowieckim niż jakikolwiek papierowy układ. Prezydent podkreślił, że ZSRR jest znany z łamania zawartych układów i danych przyrzeczeń, dlatego "zaden odpowiedzialny prezydent nie powinien w sprawach narodowego bezpieczeństwa opierać się wyłącznie na kawałku papieru".

● **Papieska msza ku czci emigrantów i uchodźców w roku 1987** Papież Jan Paweł II odprawi we wrześniu przyszłego roku w Los Angeles mszę świętą ku czci emigrantów i uchodźców.

● **E Honecker z wizytą w Chinach** Deng Xiaoping powiedział przebywającemu z wizytą w Chinach Erichowi Honeckerowi, że Pekin przyjmuje "postawę przyszłościową" w stosunkach z innymi partiami komunistycznymi. Wizyta Honeckera jest oznaką wznowienia stosunków Pekinu z NRD, który opowiedział się w

latach 60-tych po stronie Związku Sowieckiego.

● **AIDS w Chinach?** W ChRL podano, że pod obserwacją w szpitalu znajduje się 4 pacjentów podejrzanych o zachorowanie na AIDS. Jeśli ktokolwiek z tych osób okaże się mieć AIDS będzie to pierwszy znany przypadek tej choroby w Chinach.

● **Antykomunistyczni partyzanci w Mozambiku wypowiadają wojnę Zimbabwie** Antykomunistyczni partyzanci w Mozambiku (Mozambican National Resistance) wypowiedzieli wojnę Zimbabwie i oświadczyli, że rozpoczynają ataki na cele wojskowe i obiekty gospodarcze znajdujące się na terytorium Zimbabwie. Przywódca partyzantów A. Dhlakama wyjaśnił, że wypowiedzenie wojny Zimbabwie jest odpowiedzią na stanowisko premiera Zimbabwie R. Mugabe, który zapowiedział walkę do ostatniego żołnierza zimbabwskiego w celu niedopuszczenia do przejęcia władzy w Mozambiku przez ugrupowania antykomunistyczne.

● **Kadafi nie chce rozmów z Ameryką** W wywiadzie dla sieci telewizyjnej ABC przedstawionym w programie "Good Morning America" libijski przywódca Kadafi - stwierdził, że "jesli walkę ludzi o wolność nazywamy terroryzmem, to my jesteśmy odpowiedzialni za tego typu akty". "Libia szkolił swych bojowników w Zimbabwie, a także bojowników z organizacji SWAPO i Organizacji Wyzwolenia Palestyny" - przyznał Kadafi. "To są ludzie walczący o niepodległość i nie przerwą swej walki". Kadafi odmówił negocjacji z prezydentem Reaganem, gdyż "człowiek, który raz zbombardował Libię może w każdej chwili uczynić to powtórnie". "Jesli Ameryka będzie kontynuować swe akty agresji, to będę zmuszony zebrać międzynarodową armię przeciwko Stanom Zjednoczonym" - powiedział w wywiadzie Kadafi. Na pytanie, czy taka armia uzyska "błogosławieństwo" przywódców świata arabskiego Kadafi odparł, że "jest tylko 20 lub 30 przywódców arabskich, a ja cieszę się poparciem nie tylko 150 mln Arabów, lecz wielu milionów ludzi na całym świecie". "Mogę po prostu stworzyć armię, która będzie liczyć dziesiątki, żeby nie powiedzieć setki tysięcy ludzi" - powiedział Kadafi dla amerykańskiej telewizji.

● **Kadafi nie chce rozmów z Ameryką** W wywiadzie dla sieci telewizyjnej ABC przedstawionym w programie "Good Morning America" libijski przywódca Kadafi - stwierdził, że "jesli walkę ludzi o wolność nazywamy terroryzmem, to my jesteśmy odpowiedzialni za tego typu akty". "Libia szkolił swych bojowników w Zimbabwie, a także bojowników z organizacji SWAPO i Organizacji Wyzwolenia Palestyny" - przyznał Kadafi. "To są ludzie walczący o niepodległość i nie przerwą swej walki". Kadafi odmówił negocjacji z prezydentem Reaganem, gdyż "człowiek, który raz zbombardował Libię może w każdej chwili uczynić to powtórnie". "Jesli Ameryka będzie kontynuować swe akty agresji, to będę zmuszony zebrać międzynarodową armię przeciwko Stanom Zjednoczonym" - powiedział w wywiadzie Kadafi. Na pytanie, czy taka armia uzyska "błogosławieństwo" przywódców świata arabskiego Kadafi odparł, że "jest tylko 20 lub 30 przywódców arabskich, a ja cieszę się poparciem nie tylko 150 mln Arabów, lecz wielu milionów ludzi na całym świecie". "Mogę po prostu stworzyć armię, która będzie liczyć dziesiątki, żeby nie powiedzieć setki tysięcy ludzi" - powiedział Kadafi dla amerykańskiej telewizji.

● **Arabia Saudyjska wzmacnia marynarkę wojenną** Tygodnik londyński Jane's Defense domniósł, że Arabia Saudyjska zamierza utworzyć do

● **Kadafi nie chce rozmów z Ameryką** W wywiadzie dla sieci telewizyjnej ABC przedstawionym w programie "Good Morning America" libijski przywódca Kadafi - stwierdził, że "jesli walkę ludzi o wolność nazywamy terroryzmem, to my jesteśmy odpowiedzialni za tego typu akty". "Libia szkolił swych bojowników w Zimbabwie, a także bojowników z organizacji SWAPO i Organizacji Wyzwolenia Palestyny" - przyznał Kadafi. "To są ludzie walczący o niepodległość i nie przerwą swej walki". Kadafi odmówił negocjacji z prezydentem Reaganem, gdyż "człowiek, który raz zbombardował Libię może w każdej chwili uczynić to powtórnie". "Jesli Ameryka będzie kontynuować swe akty agresji, to będę zmuszony zebrać międzynarodową armię przeciwko Stanom Zjednoczonym" - powiedział w wywiadzie Kadafi. Na pytanie, czy taka armia uzyska "błogosławieństwo" przywódców świata arabskiego Kadafi odparł, że "jest tylko 20 lub 30 przywódców arabskich, a ja cieszę się poparciem nie tylko 150 mln Arabów, lecz wielu milionów ludzi na całym świecie". "Mogę po prostu stworzyć armię, która będzie liczyć dziesiątki, żeby nie powiedzieć setki tysięcy ludzi" - powiedział Kadafi dla amerykańskiej telewizji.

● **Kadafi nie chce rozmów z Ameryką** W wywiadzie dla sieci telewizyjnej ABC przedstawionym w programie "Good Morning America" libijski przywódca Kadafi - stwierdził, że "jesli walkę ludzi o wolność nazywamy terroryzmem, to my jesteśmy odpowiedzialni za tego typu akty". "Libia szkolił swych bojowników w Zimbabwie, a także bojowników z organizacji SWAPO i Organizacji Wyzwolenia Palestyny" - przyznał Kadafi. "To są ludzie walczący o niepodległość i nie przerwą swej walki". Kadafi odmówił negocjacji z prezydentem Reaganem, gdyż "człowiek, który raz zbombardował Libię może w każdej chwili uczynić to powtórnie". "Jesli Ameryka będzie kontynuować swe akty agresji, to będę zmuszony zebrać międzynarodową armię przeciwko Stanom Zjednoczonym" - powiedział w wywiadzie Kadafi. Na pytanie, czy taka armia uzyska "błogosławieństwo" przywódców świata arabskiego Kadafi odparł, że "jest tylko 20 lub 30 przywódców arabskich, a ja cieszę się poparciem nie tylko 150 mln Arabów, lecz wielu milionów ludzi na całym świecie". "Mogę po prostu stworzyć armię, która będzie liczyć dziesiątki, żeby nie powiedzieć setki tysięcy ludzi" - powiedział Kadafi dla amerykańskiej telewizji.

● **Kadafi nie chce rozmów z Ameryką** W wywiadzie dla sieci telewizyjnej ABC przedstawionym w programie "Good Morning America" libijski przywódca Kadafi - stwierdził, że "jesli walkę ludzi o wolność nazywamy terroryzmem, to my jesteśmy odpowiedzialni za tego typu akty". "Libia szkolił swych bojowników w Zimbabwie, a także bojowników z organizacji SWAPO i Organizacji Wyzwolenia Palestyny" - przyznał Kadafi. "To są ludzie walczący o niepodległość i nie przerwą swej walki". Kadafi odmówił negocjacji z prezydentem Reaganem, gdyż "człowiek, który raz zbombardował Libię może w każdej chwili uczynić to powtórnie". "Jesli Ameryka będzie kontynuować swe akty agresji, to będę zmuszony zebrać międzynarodową armię przeciwko Stanom Zjednoczonym" - powiedział w wywiadzie Kadafi. Na pytanie, czy taka armia uzyska "błogosławieństwo" przywódców świata arabskiego Kadafi odparł, że "jest tylko 20 lub 30 przywódców arabskich, a ja cieszę się poparciem nie tylko 150 mln Arabów, lecz wielu milionów ludzi na całym świecie". "Mogę po prostu stworzyć armię, która będzie liczyć dziesiątki, żeby nie powiedzieć setki tysięcy ludzi" - powiedział Kadafi dla amerykańskiej telewizji.

● **Kadafi nie chce rozmów z Ameryką** W wywiadzie dla sieci telewizyjnej ABC przedstawionym w programie "Good Morning America" libijski przywódca Kadafi - stwierdził, że "jesli walkę ludzi o wolność nazywamy terroryzmem, to my jesteśmy odpowiedzialni za tego typu akty". "Libia szkolił swych bojowników w Zimbabwie, a także bojowników z organizacji SWAPO i Organizacji Wyzwolenia Palestyny" - przyznał Kadafi. "To są ludzie walczący o niepodległość i nie przerwą swej walki". Kadafi odmówił negocjacji z prezydentem Reaganem, gdyż "człowiek, który raz zbombardował Libię może w każdej chwili uczynić to powtórnie". "Jesli Ameryka będzie kontynuować swe akty agresji, to będę zmuszony zebrać międzynarodową armię przeciwko Stanom Zjednoczonym" - powiedział w wywiadzie Kadafi. Na pytanie, czy taka armia uzyska "błogosławieństwo" przywódców świata arabskiego Kadafi odparł, że "jest tylko 20 lub 30 przywódców arabskich, a ja cieszę się poparciem nie tylko 150 mln Arabów, lecz wielu milionów ludzi na całym świecie". "Mogę po prostu stworzyć armię, która będzie liczyć dziesiątki, żeby nie powiedzieć setki tysięcy ludzi" - powiedział Kadafi dla amerykańskiej telewizji.

● **Kadafi nie chce rozmów z Ameryką** W wywiadzie dla sieci telewizyjnej ABC przedstawionym w programie "Good Morning America" libijski przywódca Kadafi - stwierdził, że "jesli walkę ludzi o wolność nazywamy terroryzmem, to my jesteśmy odpowiedzialni za tego typu akty". "Libia szkolił swych bojowników w Zimbabwie, a także bojowników z organizacji SWAPO i Organizacji Wyzwolenia Palestyny" - przyznał Kadafi. "To są ludzie walczący o niepodległość i nie przerwą swej walki". Kadafi odmówił negocjacji z prezydentem Reaganem, gdyż "człowiek, który raz zbombardował Libię może w każdej chwili uczynić to powtórnie". "Jesli Ameryka będzie kontynuować swe akty agresji, to będę zmuszony zebrać międzynarodową armię przeciwko Stanom Zjednoczonym" - powiedział w wywiadzie Kadafi. Na pytanie, czy taka armia uzyska "błogosławieństwo" przywódców świata arabskiego Kadafi odparł, że "jest tylko 20 lub 30 przywódców arabskich, a ja cieszę się poparciem nie tylko 150 mln Arabów, lecz wielu milionów ludzi na całym świecie". "Mogę po prostu stworzyć armię, która będzie liczyć dziesiątki, żeby nie powiedzieć setki tysięcy ludzi" - powiedział Kadafi dla amerykańskiej telewizji.

● **Kadafi nie chce rozmów z Ameryką** W wywiadzie dla sieci telewizyjnej ABC przedstawionym w programie "Good Morning America" libijski przywódca Kadafi - stwierdził, że "jesli walkę ludzi o wolność nazywamy terroryzmem, to my jesteśmy odpowiedzialni za tego typu akty". "Libia szkolił swych bojowników w Zimbabwie, a także bojowników z organizacji SWAPO i Organizacji Wyzwolenia Palestyny" - przyznał Kadafi. "To są ludzie walczący o niepodległość i nie przerwą swej walki". Kadafi odmówił negocjacji z prezydentem Reaganem, gdyż "człowiek, który raz zbombardował Libię może w każdej chwili uczynić to powtórnie". "Jesli Ameryka będzie kontynuować swe akty agresji, to będę zmuszony zebrać międzynarodową armię przeciwko Stanom Zjednoczonym" - powiedział w wywiadzie Kadafi. Na pytanie, czy taka armia uzyska "błogosławieństwo" przywódców świata arabskiego Kadafi odparł, że "jest tylko 20 lub 30 przywódców arabskich, a ja cieszę się poparciem nie tylko 150 mln Arabów, lecz wielu milionów ludzi na całym świecie". "Mogę po prostu stworzyć armię, która będzie liczyć dziesiątki, żeby nie powiedzieć setki tysięcy ludzi" - powiedział Kadafi dla amerykańskiej telewizji.

● **Kadafi nie chce rozmów z Ameryką** W wywiadzie dla sieci telewizyjnej ABC przedstawionym w programie "Good Morning America" libijski przywódca Kadafi - stwierdził, że "jesli walkę ludzi o wolność nazywamy terroryzmem, to my jesteśmy odpowiedzialni za tego typu akty". "Libia szkolił swych bojowników w Zimbabwie, a także bojowników z organizacji SWAPO i Organizacji Wyzwolenia Palestyny" - przyznał Kadafi. "To są ludzie walczący o niepodległość i nie przerwą swej walki". Kadafi odmówił negocjacji z prezydentem Reaganem, gdyż "człowiek, który raz zbombardował Libię może w każdej chwili uczynić to powtórnie". "Jesli Ameryka będzie kontynuować swe akty agresji, to będę zmuszony zebrać międzynarodową armię przeciwko Stanom Zjednoczonym" - powiedział w wywiadzie Kadafi. Na pytanie, czy taka armia uzyska "błogosławieństwo" przywódców świata arabskiego Kadafi odparł, że "jest tylko 20 lub 30 przywódców arabskich, a ja cieszę się poparciem nie tylko 150 mln Arabów, lecz wielu milionów ludzi na całym świecie". "Mogę po prostu stworzyć armię, która będzie liczyć dziesiątki, żeby nie powiedzieć setki tysięcy ludzi" - powiedział Kadafi dla amerykańskiej telewizji.

NUKLEARNI NIEWOLNICY

I Peter Aruvald, sekretarz generalny Estońskiej Rady Centralnej w Kanadzie podał niedawno, że na Zachód drogą przez Szwecję dotarły potwierdzone informacje, iż zrzepem sowiecki zmusił "co najmniej setki, prawdopodobnie tysiące" Estonczyków, kobiet i mężczyzn, do usuwania skutków skażenia radioaktywnego w Czarnobylu i okolicy.

Katastrofa nuklearna miała miejsce w elektrowni atomowej w Czarnobylu 26 kwietnia.

Zdaniem Aruvalda już na początku maja do Czarnobyla zaczęli przybywać "ochotnicy" estonscy, w rzeczywistości powołani do pracy na zasadzie wojskowego poboru, rzekomo na okres trzech miesięcy. Część z nich zaczęła wykazywać objawy choroby popromiennej już po dwóch-trzech tygodniach. Władze wysłały ich do Estonii Ci, którzy wytrzymali trzy miesiące dowiedzieli się pod koniec lipca, że okres poboru przedłuża się im o dalsze 3 miesiące.

"Estonczycy - oświadczył Aruvald - zaprotestowali składając narzędzia i odmawiając pracy, wówczas Sowieci na miejscu zastrzelili 12 z nich w celu zastraszania pozostałych".

Następnie zmuszono ich do usuwania radioaktywnych gruzów i skażonej gleby w najbardziej napromieniowanej strefie Czarnobyla.

Wiadomość o tych wydarzeniach po raz pierwszy dotarła do stolicy Tallina wraz z młodym mężczyzną, który już po egzekucji 12 Estonczyków został odesłany do domu, gdzie zmarł z powodu nadmiernego napromieniowania.

Aruvald podkreślił, że zbrodnia czarnobylska dokonana na Estonczykach jest jedynie ogniwem w łańcuchu "popelnianego z zimną krwią ludobójstwa, które Sowieci - włączając w to nowego "humanistę" Gorbaczowa - popelniają na Estonczykach od lat".

II Ambasada sowiecka w Ottawie zaprzeczyła, że "tysiące" Estonczyków pracują pod przymusem w Czarnobylu. Rzecznik ambasady W. Bogdanow oświadczył, że powyższa insynuacja jest "zabawna" i podkreślił, że w region i poblize uszkodzonego reaktora dopuszczani są jedynie odpowiednio wyszkoleni i zabezpieczeni naukowcy, którzy w strefie dla innych wzbudzonego wstępu likwidują skażenie i zapobiegają przedostawaniu się promieniowania w atmosferę. Według Bogdanowa niektorzy z tych naukowców mogą być Estonczykami, ale pracują oni dobrowolnie. Zwrocił on uwagę także na fakt, że do usuwania napromieniowania zgłosiło się wielu ochotników, ale nie skorzystano z ich ofiary, że względu na to, że praca do której się

zgłosili byłaby dla nich zbyt niebezpieczna.

III Rzecz jasna, że uważam iż to Aruvald, a nie Bogdanow mówi prawdę!

Gdyby ZSRR był normalnym krajem to wówczas poczekalibyśmy z decyzją aż do wyniku śledztwa niezależnej komisji. Ale komisji takiej nigdy nie będzie.

Za Aruvaldem przemawiają więc cała zbrodnia historia i współczesność Związku Sowieckiego. Przemawiają one także przeciwko Bogdanowowi, gdyż kłamstwo, dezinformacja, monopol i żelazna kurtyna informacji stanowią jeden z głównych filarów sowieckiego reżymu.

To przecież w oparciu o te filary delegacja sowieckich pacyfistów z Wołgogradu, wizytująca pod koniec października Toronto, udawała, że nie istnieje Afganistan.

Branka Estonczyków dla tego kto poznał, bądź przeczytał "Archipelag Gulag" nie jest czymś niecodziennym. Jest to kolejny rozdział sowieckiej zbrodni. Ciągłość etapów zostaje zachowana. Gorbaczow jak Lenin i Stalin. Jak pozostali jego poprzednicy. Tyle, że w wymiarze na miarę czasów, w wymiarze niewolnictwem nuklearnym.

SWIATOWIT

ECHO TYGODNIA

JACEK ADOLF I GRAŻYNA FARMUS

Adres do wysyłki korespondencji ogłoszeń płatności rachunków zamówień prenumerat

862 Tandridge Crescent, REXDALE, ONT M9W 2P2

TEL. 743 - 5706 w godz 10 - 3 po poł

766 - 3774

ADVERTISEMENTS

● Display ads \$ 7 column inch ● Full page \$ 700 half page \$ 400

● Classified ads, \$ 4 (up to 25 words) 5+ each additional word

● Box \$ 1.50 each issue

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata półroczna \$ 25, roczna \$ 50

Emigrant to brzmi dumnie

Stosunek do emigrowania z kraju bywa we wpływowych i prestiżowych kołach w Polsce dwuznaczny. Polska jest nad Wisłą - zadekretował już dawno temu Kisiel. Ganił żądnych wyjazdu z kraju Prymas, Papież, Michnik i inni przywódcy opozycji. Ganił także Jaruzelski.

Kiedy jednak emigrant znajdzie się już po drugiej stronie, a zwłaszcza kiedy zacznie zarabiać twarde dewizy i posyłać paczki i pieniądze do kraju, płacić na kotarys z funduszy Solidarności lub na ociemniałe dzieci w Laskach, to się robi fajny.

Jesli się przyjrzyć sytuacji demograficznej i gospodarczej w Polsce - co robimy w tym numerze Echa - to widac jak na dłoni, że wyemigrowanie z kraju jest aktem patriotycznym, przynajmniej w konsekwencjach tego aktu jesli nie w intencjach.

Polityczną rolę emigracji zajął się Bujak (tekst też w tym numerze) przypisując jej wielkie znaczenie. Emigranckie kompleksy i uczucia winy są więc zupełnie nie na miejscu.

Jacek Adolf

1990 roku flotę łodzi podwodnych, która sprawi, że kraj ten dysponował będzie najsilniejszą marynarką wojenną na Bliskim Wschodzie

Rząd saudyjski podjął staranie zakupu w Europie 6 do 8 okrętów za cenę 2,9 mld dolarów

Do połowy grudnia zamierza odpowiedzieć na ofertę Rijadu rząd Wielkiej Brytanii. Prawdopodobnie zaproponuje on bliskowschodniemu kontrahentowi używaną przez Pakt Atlantycki łódź podwodną typu Upholder

● Szkolenie Contras w USA? Administracja prezydenta Reagana wyraziła wstępnie zgodę na szkolenie rebeliantów nikaraguanskich na terytorium Stanów Zjednoczonych. Głównym powodem podjęcia tej bezprecedensowej decyzji była odmowa rządu Kostaryki, Salwadoru i Hondurasu udzielenia swego terytorium dla szkolenia contras

Zródła podają, że armia USA, siły powietrzne i marynarka wojenna mają podać dokładne szczegóły miejsc w USA, gdzie rebelianci mogliby być trenowani. Ośrodki te mają być oddalone od miejsc gęsto zaludnionych, aby uniknąć rozgłosu i protestów ze strony różnych grup obywatelskich przeciwnych tej decyzji

Jednym z ośrodków ma być Fort Benning w Georgii, gdzie szkolono już dowódców oddziałów partyzanckich z Salwadoru

Administracja USA próbowała nakłonić rządy kilku krajów Ameryki Środkowej do przyznania swego terytorium na trening partyzantów nikaraguanskich, lecz spotkała się ze zdecydowanym sprzeciwem

Przedstawiciele Kostaryki, Salwadoru i Hondurasu stwierdzili, że "ich kraje nie mają zamiaru zrywać stosunków dyplomatycznych z sandinistowskim rządem w Managui"

Amerykański generał John R. Galvin stojący na czele oddziałów USA stacjonujących w Panamie otrzymał zadanie dokładnego przygotowania planu, jak należy wydać \$100 mln pomocy dla rebeliantów nikaraguanskich przyznanych przez Kongres. Według zaleceń \$70 mln ma być przeznaczony na sprzęt wojskowy, \$27 mln na pomoc humanitarną oraz pozostałe \$3 mln na kontrolę przestrzegania praw człowieka w Nikaragui

● Kanada potępiła USA Większość krajów zrzeszonych w ONZ opowiedziało się za rezolucją, która domaga się by USA zaprzestały udzielania militarnej pomocy antykomunistycznym partyzantom w Nikaragui, zwanym Contras. Rezolucja przeszła 94 głosami

Czterdzieści siedem krajów, głównie przyjaznych Stanom (w tym Wielka Brytania, Francja, Niemcy Zachodnie) wstrzymało się od głosowania

Przeciwnie tej rezolucji były tylko Stany Zjednoczone, Salwador i Izrael

Kanada znalazła się wśród krajów popierających rezolucję. Ambasador Kanady w ONZ Stephen Lewis, wyjaśniając tę decyzję powiedział, że jest ona zgodna ze stanowiskiem premiera Briana Mulroneya, który stwierdził już, że Kanada nie zgadza się z polityką USA w Ameryce Centralnej

Inny delegat kanadyjski Chuck Svoboda stwierdził, że głosowano za rezolucją, gdyż podnosi ona rangę Trybunału Haskiego

Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości jest prawną instancją Narodów Zjednoczonych. Orzekł on mianowicie, że pomoc amerykańska dla partyzantów Contras narusza prawo międzynarodowe. Stany nie uznały tego wyroku i udzieliły im 100 milionów dolarów pomocy

Międzynarodowy Trybunał w Hadze wydał 27 czerwca orzeczenie, w którym domaga się by kraje nie wtrącały się w wewnętrzne sprawy innych państw. Przyjęte jest, że sporne kwestie w tej sprawie wnoszą uznawane rządy państw wchodzących do ONZ

Nie doczekamy się więc potępienia Sowietów za zbrojną interwencję w Czechosłowacji czy Afganistanie

● Spółki przemysłowe ZSSR-USA Piętnastce amerykańskich kompanii w tym takie giganty jak Monsanto, czy Occidental Petroleum - zaproponowało swój udział we wspólnych przedsięwzięciach przemysłowych ze Związkiem Sowieckim

Przemawiając do przedstawicieli amerykańskiego przemysłu dr Jurij Szczerbina - który kieruje sowieckim przedsię-

biorstwem handlowym Amtorg - przedstawił szczegóły planu tworzenia przedsiębiorstw z obcym kapitałem

ZSSR - twierdzi Szczerbina - pragnie zainicjować spółki z 51% kapitału sowieckiego i 49% kapitału obcego

Obcy udziałowcy mają mieć zapewnioną możliwość odprowadzania zysków, kontroli cen, oraz nie będą zobowiązani do zatrudniania administracji zajmującej się planowaniem

Stwierdził on jednak, że spółki te będą mogły uzyskiwać dewizy tylko w drodze sprzedaży swych produktów na obce rynki

Zalecanymi obszarami inwestowania mają być budowa maszyn, chemia, pozyskiwanie niektórych minerałów, produkcja żywności i artykułów powszechnego użytku

Prezydent Occidental Petroleum Co, dr Armand Hammer podał, że jego kompania rozpoczęła już negocjacje na temat uruchomienia spółek w dziedzinie produkcji chemikaliów i plastików. Sowieci odowiedzieli już należące do Occidental fabryki chloru i sody kaustycznej i wyrazili gotowość budowy podobnych przedsię-

biorstw u siebie

Szczerbina podał również nieco detali na temat zapowiedzianej w ubiegłym miesiącu reorganizacji sowieckiego

handlu zagranicznego. Od 1 stycznia przyszłego roku handel z zagranicą prowadzić będą mogły 21 ministerstwa branżowe i 67 przedsiębiorstw państwowych. Oznacza to koniec monopolu w tej dziedzinie. Ministerstwa Handlu Zagranicznego

Powodem zmian jest próba "zblżenia działalności przedsiębiorstw do zapotrzebowania rynków zagranicznych" - twierdzi Szczerbina, a pierwszym w uzyskaniu kredytów dewizowych będą miały te przedsiębiorstwa, które będą gwarantowały produkcję eksportową

Wielkość sowieckiej wymiany zagranicznej wynosi \$ 60 mld. ZSSR eksportuje głównie paliwa i surowce, a importuje żywność, maszyny i urządzenia

Włączając zboże wymiana sowiecko-amerykańska wynosiła w roku ubiegłym 1,4 mld dolarów, z czego eksport wynosił 462,3 mln dolarów, a import 897,7 mln

Your DOBRA WIADOMOŚĆ

CANADA PENSION PLAN

UDOSKONALONY

od 1 stycznia 1987

Z dniem 1 stycznia 1987 Canada Pension Plan zostaje zmieniony. Zmiany dadzą mu solidne długofalowe podstawy finansowe

Jest ważne by wiedzieć jakie świadczenia można uzyskać w ramach Canada Pension Plan. Zapewnia on bowiem pracownikowi oraz jego rodzinie podstawowe dochody po przejściu na emeryturę w choroście a rodzinie po jego śmierci. Trzeba jednak będzie się zwrócić o przyznanie świadczeń wtedy kiedy się sędzi że jest się do nich uprawionym

Finansowanie lepszego jutra

Nowe metody finansowania sprawią że CPP będzie zabezpieczony lepiej niż kiedykolwiek

Obecnie pracownik i pracodawca wpłacają składki wynoszące po 1,8% za roków pracownika do określonej górnej granicy składek. Do roku 1991 składki będą teraz rosły o 0,2% a następnie do roku 2011 o 0,15% rocznie. Maksymalna składka wzrosnie w 1987 o około \$27

Szersze możliwości na okres emerytury

Po 1 stycznia będzie można pobierać emeryturę CPP pension już w wieku 60 lat. Możliwe będzie otrzymywanie tej emerytury nawet jeśli się nie przestało całkiem pracować

Kto zacznie pobierać emeryturę przed 65 rokiem życia ten będzie otrzymywał mniej bo zapłacił mniej składek i będzie pobierał emeryturę dłużej

Jeśli zaś ktoś zdecyduje się zacząć pobierać emeryturę w wieku powyżej 65 lat (do lat 70) to miesięcznie będzie otrzymywał więcej

Normalne emerytury będą się na leżała w miesiąc po ukończeniu 65 roku życia. Za każdy miesiąc który upłyne

między tą datą a dniem, który się zacznie pobierać emeryturę, wysokość miesięcznych wypłat emerytalnych będzie zwiększona o 0,5%. Ta zwiększona wypłata będzie obowiązywała przez cały okres pobierania emerytury

Zwiększenie rent inwalidzkich - disability benefits

Miesięczne wypłaty dla osób którym należy się disability benefits zostaną teraz zwiększone w sposób istotny. Dla przykładu najwysza renta inwalidzka disability pension w 1987 roku wzrosła z \$487 do \$635 miesięcznie

Poza tym każdy kto po raz pierwszy podejmuje pracę lub kto wraca do pracy będzie ubezpieczony na wypadek inwalidztwa po opłaceniu składek za 2 spośród ostatnich 3 lat kiedy trzeba było płacić składki

Emerytury dla wdów i wdowców po powrotnym małżeństwie

Osoby otrzymujące survivor benefits będą je teraz otrzymywały nadal nawet po zawarciu następnego małżeństwa

Osoby które utraciły emeryturę po zawarciu małżeństwa będą ją teraz mogły odzyskać

Podział uprawnień emerytalnych

W razie rozwodu każde z małżonków będzie miało prawo do połowy wspólnie nagromadzonych uprawnień emerytalnych pension credits. Po 1 stycznia 1987 podział ten mo-

Wspólna emerytura

Po otrzymaniu emerytury CPP retirement pensions małżonkowie którzy wspólnie zaoszczędzili na emeryturę będą mogli na życzenie jednego z nich otrzymywać emeryturę wspólnie

Dodatkowe wypłaty dla dzieci pozostających na utrzymaniu

Poprzednio dzieci pozostające na utrzymaniu rodziców miały prawo do jednej tylko renty w jednej wysokości nawet wtedy kiedy oboje rodzice przed śmiercią lub inwalidztwem płacili składki CPP

Obecnie w przypadku śmierci lub inwalidztwa obojga rodziców którzy płacili składki dzieci będą miały prawo do renty w podwójnej wysokości

Lepsze "Combined" benefits

Wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za materialne zabezpieczenie przyszłości. Nowy Canada Pension Plan daje nam solidniejsze podstawy. Fundament jest solidny od nas zależy co na nim zbudujemy

Nigdy nie jest ani za wcześnie ani za późno by zacząć troszczyć się o swoją przyszłość. Mamy nadzieję że zaczniecie dziać

Może się okazać że dla zrozumienia tych zmian potrzebne będą dalsze informacje. Aby otrzymać broszury dotyczące Canada Pension Plan proszę telefonować na podany poniżej numer telefonu bezpłatnie albo proszę wypełnić poniższy kupon i wysłać na adres

ze nastąpić także w przypadku separacji małżonków lub osób żyjących bez ślubu

CPP INFO
P.O. Box 5400
Postal Station "D"
Scarborough, Ontario
M1R 5E8
1-800-387-8600
In Toronto, 973-6868

CANADA PENSION PLAN

Changing for the better. Find out.

I'd like to know more about my new Canada Pension Plan. Please send me the good news

in English in French about

Retirement Pension
 Disability Pension
 Death & Survivor Benefits
 Pension Credit Splitting
 Flexible Retirement
 Financing your CPP

Name _____

Address _____

City _____

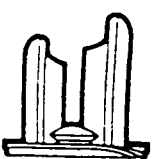
Province _____

Postal Code _____ 03

 Health and Welfare Canada

 Sante et Bien-être social Canada

City of Toronto

OGŁOSZENIE DOTYCZĄCE WYWOZU ŚMIECI

REMEMBRANCE DAY
Wtorek, 11 listopada 1986 r.

W tym dniu nie będzie zbiórki śmieci. Zbiórka śmieci przypadająca zwykle na wtorek, 11 listopada, odbędzie się we środę, 12 listopada, zaś przypadająca zwykle na środę 12 listopada, odbędzie się we środę 19 listopada

W środę 12 listopada nie będzie zbiórki gazet i odpadków, odbędzie się to we środę, 19 listopada

Przypomina się, że w Toronto znajduje się 18 miejsc zbiórki szkła i złomu. W sierpniu zebrano 266 ton gazet, 33 tony szkła i 7 ton cyny

Po informacje proszę dzwonić 392-7742

PROSZĘ NIE UMIESZCZAĆ ROZBITEGO SZKŁA I OSTRYCH PRZEDMIOTÓW W PLASTYKOWYCH TORBACH NA ŚMIECI

R.M. BREMNER, P. ENG., F.I.C.I.
Commissioner of Public Works

STAN GOSPODARKI

Ciąg dalszy ze str 1

się mówi - łatwiej mogą dostosować się do otoczenia, do kryzysowych warunków

A może zauważył pan jakieś istotne zmiany w systemie inwestowania. Na przykład w sektor rynkowy?

- Zauważyłem, ale niestety, niekorzystnie. Po pierwsze preferuje się w większym stopniu, niż to miało miejsce w przeszłości, kompleks paliwowo-energetyczny. Osiemdziesiąt procent nakładów kieruje się na kontynuowanie dużych inwestycji, głównie w tym kompleksie

Po drugie zwiększył się udział inwestycji budowlano-montazowych z pięćdziesięciu sześciu procent w roku 1981, do osiemdziesięciu w roku ubiegłym

Po trzecie wydłużył się cykl inwestycyjny, przeciętnie o cztery lata

Po czwarte pogarsza się efektywność inwestycji. Jeśli w pierwszych latach siedemdziesiątych złotówka inwestycyjna w przemyśle zwiększała jego moce produkcyjne o osiemdziesiąt pięć groszy, to w drugiej połowie minionego dziesięciolecia o szesćdziesiąt trzy grosze, a dzisiaj o trzydziści pięć. Trendy w inwestycjach i ich strukturze są niepokojące. Sytuacja jest dramatyczna zwłaszcza z tego powodu, że preferencje dla dużych inwestycji powodują dekapitalizację majątku w przedsiębiorstwach. Przeciętny okres wymiany maszyn wzrósł z dziesięciu lat w początku lat siedemdziesiątych, do czterdziestu trzech lat obecnie - to jest rekord światowy!

Budujemy nowe huty, kopalnie kosztem dewastacji setek tysięcy zakładów. Pogarsza się jakość produkcji, przestajemy być konkurencyjni na rynku światowym. **Na skutek złej jakości produkcji tracimy dziesięćset miliardów złotych rocznie.** Tak twierdzą specjaliści od jakości

Jakie mamy szanse na zmniejszenie inflacji - uwzględniając oczywiście realia gospodarki?

- Jeśli nie zmienimy struktury gospodarki, żadnych. A czy jest szansa na jej przezwyciężenie?

Oczywiście, że jest. Trzeba przesunąć ciężar inwestycji nakładów z działu pierwszego kopalni, hut do przemysłu rynkowego. Takie były zresztą ustalenia rządowe w programie przezwyciężania kryzysu. Mówiło się, że co najmniej dwukrotnie powinny być większe przyrosty w dziale rynkowym niż w dziale środków produkcji. Jest akurat odwrotnie. Bez zmiany struktury gospodarki nie ma więc szans na likwidację inflacji. Mamy ogromne zamrożone kapitały w górnictwie, hutnictwie. Sto złotych produkcji sprzedanej w przemyśle wydobywczym angażuje około czterdziestu złotych funduszu płac, natomiast w przemyśle rolno-spożywczym, lekkim - osiemdziesiąt. Tu prawie cała produkcja idzie na rynek, a tam - w niewielkim stopniu. Preferujemy te pracochłonne, inflacyjogenne dziedziny, natomiast nie rozwijamy tych, które przeciwdziałają inflacji

Mówi się jednak, że tylko węgiel nas ratuje, że eksport, dewizy

- Nieprawda. My jesteśmy potęgą światową w węglu, mamy czwarte miejsce na świecie jeśli idzie o absolutną wielkość wydobycia, a pierwsze miejsce na świecie w przeliczeniu ilości węgla na mieszkańca. Jesteśmy potęgą światową, ale co z tego? Niszczymy mnóstwo węgla, ponieważ mamy energochłonne procesy produkcji, wyrzucamy miliony ton w powietrze, gdyż mieszkania są nieuszczelnione, rozwozimy zapewne ze dwadzieścia milionów ton kamienia. Lepiej byłoby mniej wydobywać węgla, nie niszczylibyśmy tego bogactwa, a przy okazji srodo-

wiska. Zużywamy trzykrotnie więcej węgla na jednostkę dochodu narodowego niż inne kraje. Marnujemy surowce. Lepiej byłoby inwestować w te dziedziny, które pozwalają na zaoszczędzenie energii

Są kraje, które nie mają węgla, a mają znakomitą gospodarkę. Myślę, że tylko bardzo zaawansowane kraje eksploatują węgiel, stal, cement, siarkę w taki sposób jak my

Istnieje ekspertyza PAN, z której wynika, że po czterdziestu latach nie będziemy mieli w Polsce siarki, po pięćdziesięciu - węgla, po szesćdziesięciu - miedzi. Nasze wnuki będą więc miały pustynię. Myślę, że nie powinniśmy godzić się na to, aby pełnić rolę zaplecza surowcowego dla innych krajów. Często mówi się o względach obronności. W potencjale zbrojeniowym współczesnego świata nie decyduje jednak ilość węgla czy ilość kiepskiej stali - ale myśl techniczna, postęp w nauce, efektywność gospodarki

Czy naturalną oceną kryzysu jest, pana zdaniem, fakt, że w technice i technologi cofneliśmy się do poziomu krajów słabo rozwiniętych, czy może ktoś ponosi za to odpowiedzialność?

- To prawda, że cofneliśmy się i cofamy się w dalszym ciągu. Ta luka powiększa się i to jest przerażające. W zachodnich ekspertyzach wymienia się kraje podobne do naszego: Węgry, Jugosławia, Portugalia. Oni mają po siedemdziesiąt, osiemdziesiąt wielkich umów, o współpracy naukowo-technicznej. My nie mamy ani jednej. Na tej podstawie eksperci przewidują - i zgadzam się z nimi - nie najlepsze perspektywy dla nas do dwutyśczonego roku

A kto ponosi winę?

- Ja myślę, że zawsze za błędy w polityce gospodarczej ponoszą odpowiedzialność politycy kierujący gospodarką. Zawsze za kryzysy, za kłopoty gospodarcze odpowiada partia rządząca, ekipa rządząca

Jednak partia deklaruje poparcie dla reformy, troszczy się o postęp techniczny. Tworzy się komitety do spraw nauki i techniki, urzędy, programy do spraw rozwoju

- Powołałam się na wybitnego uczonego Hirszfelda. Powiedział on, że próby usprawniania gospodarki poprzez tworzenie nowych organów administracyjnych i komisji przypominają próby przyspieszenia obiegu pociągu poprzez dodawanie wagonów i pasażerów. My tak postępujemy. Nie da się poprzez urzędy, przepisy, nakazy, zakazy - wiele zmienić. Muszą działać mechanizmy. Jakiego? Konkurencja, otwarcie na świat, elastyczne kursy walutowe, ceny. Te wszystkie mechanizmy są zapisane w kierunkach reformy, tylko że tego się nie realizuje

A jak pan widzi naszą przyszłość? Lata dziesięćdziesiąte, kiedy trzeba będzie zacząć płacić nie tylko odsetki, ale i oddawać długi?

- Według ekspertów zachodnich nasze zadłużenie na Zachodzie wzrosło w 1990 roku do 39 miliardów dolarów, a w roku 2000 - lepiej nie mówić. Myślę, że do tego nie można dopuścić. Sytuacja jest już w tej chwili dramatyczna. Nie wszyscy zdają sobie z tego sprawę, bo publikatory mówią nam, że wychodzimy z kryzysu, ale przecież niewielkie przyrosty dochodu narodowego osiągamy kosztem dekapitalizacji majątku, w wyniku czego pogarsza się jakość produkcji i tracimy z tego powodu 900 mld złotych rocznie. Dewastujemy środowisko naturalne, corocznie tracimy tu ponad czterysta miliardów zło-

tych. Odraczamy spłaty kredytów. To wszystko oznacza, że zjemy na koszt przyszłych lat, naszych dzieci i wnuków. Tak w nieskonczoność nie można. Jeśli nie zmienimy polityki gospodarczej, nie wprowadzimy reformy, nie poprawimy stosunków z zagranicą - to nie ma żadnych szans na uratowanie naszej gospodarki, musimy się stoczyć na pozycję Bangladeszu Europy

Nie sądzę jednak, aby tak być musiało. Możemy nawet bardzo szybko wyjść z kryzysu, tylko trzeba działać zdecydowanie w kierunkach, o których już mówiłem

Musimy wejść do banku światowego, do Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Węgry, Jugosławianie, Chinczy, Rumuni - czerpią ogromne dochody ze stref wolnocłowych. Powinnismy zachęcać obce kapitały do lokowania u nas, tworzyć firmy mieszane - to stwarza możliwości nowych technologii, rozwijać turystykę zagraniczną, a nade wszystko zmienić strukturę gospodarki na bardziej proeksportową. Gorbaczow, kiedy był w Anglii, namawiał kapitalistów do lokowania w ZSRR swoich kapitałów. Teng Siao Ping namawia kapitalistów, by inwestowali w Chinach. Płacą tam piętnaście pro-

cent podatku dochodowego. Czesi tworzą firmy mieszane. Jugosławia tworzy dziesięć dalszych stref wolnocłowych

Nie ma przykładu w historii, aby kraj zacofany mógł sam, o własnych siłach doścignąć kraje wysoko rozwinięte. Nieprawdą jest, że współpracując z kapitalistami uzależnimy się od nich. Nie możemy być już bardziej uzależnieni niż teraz. Obecnie oni dyktują nam warunki. Jeśli będziemy silni gospodarczo, będziemy dla nich partnerem

Co więc robić?

- Jedną z przyczyn hamowania reformy jest prymat polityki nad gospodarką. Myślę, że powinniśmy oddzielić nieco politykę od ekonomii

Rozmawiała
Barbara MATHES-CIESZEWSKA

Wywiad ukazał się w Polsce w miesięczniku *Zarządzanie i Stanowi*, naszym zdaniem, najlepszą aktualną diagnozę stanu polskiej gospodarki

DŁUGI I POŻYCZKI

Lewicowy francuski dziennik *Le Matin* pisze m in

3 listopada. Wedle wyników handlu zagranicznego, Polska będzie mogła spłacić w tym roku zaledwie nieco poniżej 2 miliardów na 3 miliardy przewidzianych spłat

Na posiedzeniu reprezentującego 17 zachodnich państw wierzycieli PRL członków tzw. Klubu Paryskiego, Polska ponownie zwróciła się o rozłożenie spłat

Paryski dziennik *Le Monde* pisze, że odpowiedzią była niezadowolająca dla władz w Warszawie, które ze swej strony nie potrafiły przedstawić wierzycielom wystarczających gwarancji. Państwa zachodnie zgodziłyby się na korzystne warunki spłaty, ale pod warunkiem, że uzyskałyby gwarancje w postaci planu uzdrowienia polskiej gospodarki. Na razie władze PRL apelują o pomoc nie przedstawiając żadnej wiarygodnej perspektywy

Chociaż władzom PRL udaje się powoli i przełamywać dyplomatyczną izolację, gospodarcza i finansowa sytuacja Polski przypomina matnię. Przystąpienie do Międzynarodowego Funduszu Walutowego nie wystarczy, aby się z tej matni wydostać. Fundusz walutowy, udzielając pożyczek, najczęściej wymaga zaciskania pasa i sprawuje nadzór nad realizacją planu wzmocnienia gospodarki

Ale pierwsze pieniądze z Funduszu, prawdopodobnie ok. 300 milionów dol., mogą być przyznane najwcześniej na wiosnę 87. Na razie czas płynie i nie widać żadnej poprawy. Przeciwnie, zdaniem francuskiego dziennika widac raczej pogorszenie sytuacji finansowej Polski, której zadłużenie na Zachodzie wzrosło do 33,4 miliarda dolarów. Dwie trzecie to zadłużenie u rządów zachodnich

Tymczasem dochody dewizowe PRL maleją. W ciągu pierwszych 8 miesięcy br. nadwyżka handlowa w obrotach z Zachodem wyniosła 494 miliony dol. W tym samym okresie ub. r. nadwyżka wyniosła 608 mln dol. Przyczyniła się do tego obniżka cen węgla, obniżka jego wydobycia o 15% i wstrzymanie importu rolnego z krajów bloku sowieckiego po Czarnobylu

Przyczyny trudności gospodarczych PRL mają charakter strukturalny. Aparat produkcyjny zużywa zbyt dużo surowców, energii i pracy w stosunku do tego, co jest w stanie wyprodukować. PRL nigdy nie potrafiła zapewnić równowagi między podażą a popytem. Aparat produkcyjny w Polsce jest przestarzały, a ludzie odpowiedzialni za decyzje nie kierują się zasadą rentowności

"PRL, niezdolna do spłacenia swych długów, zwróciła się do Klubu Paryskiego o rozłożenie spłat. Jednocześnie Warszawa przygotowuje się do trudnych rokowań ze Stanami Zjednoczonymi i Funduszem Walutowym. Dla władz PRL te dyskusje idą w parze ze zwiększoną centralizacją gospodarki. Jest to polityka przeciwstawna propozycjom Solidarności"

Na poparcie tej opinii *Le Matin* ogłasza długi wywiad z Jackiem Kuroniem. Na pytanie czy Solidarność jest zadowolona, że Polska przystąpiła do Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Kuron odpowiada, że jak najbardziej, ale że gospodarka polska jest tak wyniszczona 40-letnim panowaniem centralistycznego systemu zarządzania, że spłacenie zadłużenia przekracza możliwości polskiego eksportu. Główne decyzje były pobierane poza zasięgiem jakiegokolwiek kontroli społecznej. Spontaniczne wybuchy niezadowolenia nie poprawiły stanu rzeczy

Toteż normalne kryteria, jakimi się kieruje Międzynarodowy Fundusz Walutowy, nie odpowiadają polskiej rzeczywistości. Zastosowanie drastycznego rygoru, przy wzmoczeniu centralizacji zarządzania gospodarką, byłoby nawet niebezpieczne, gdyż leczyłoby objawy nie lecząc choroby. Polsce jest potrzebna reforma struktur gospodarczych, zdążająca do zwiększenia mobilizacji pracowników

Droga do tej reformy, mówi dalej Kuron, wiedzie poprzez odbudowę kraju i racjonalizację gospodarki, a nie przez obniżenie poziomu życia obywateli. Trzeba myśleć o zmianie charakteru inwestycji i o przesunięciu siły roboczej w kierunku usług. Jednym ze środków mogłaby się stać pełna wymienność złotego na waluty obce

Motywacja pracowników poprzez zwiększenie roli samorządów pracowniczych też wpłynęłaby na wydajność gospodarki i należy sobie życzyć, by Międzynarodowy Fundusz Walutowy wywarł wpływ na władze PRL w takim właśnie kierunku, choćby poprzez uzależnienie pożyczki od planu reformy struktury. Tylko wtedy załogi zakładów przemysłowych zwiększą wydajność, bo nabiorą przekonania, że ich wysiłek nie będzie marnowany

BUJAK

Ciąg dalszy ze str. 1

wych I dlatego będziemy chcieli ządac reformy ustawodawstwa

Program dotyczący budownictwa mieszkaniowego mamy gotowy i możemy o nim jutro rozmawiać. Inne programy, dotyczące funkcjonowania służby zdrowia, szkolnictwa, oświaty, są gotowe. Czasami będzie trzeba rozmawiać tylko w skali regionu. Konieczne reformy całego ustawodawstwa też mamy gotowe. Sięgamy do gotowych materiałów, możemy przystępować do rozmów na te tematy.

Dostałem informacje o 31 sierpnia u sw. Stanisława Kostki, która jest symptomatyczna. O ile do tej pory kordon ZOMO zatrzymywały, ludzie bali się ten kordon przekroczyć, to tym razem przekraczali śmiało. Wierzę, że władza to zauważyła i zdaje sobie sprawę, że kiedy coś takiego następuje, to jest to moment, którego trzeba się bardzo bać.

Musieliby widzieć, że tu coś się zaczyna dziać, na dole, że zaczyna pękać strach i to na czym się oni opierali, własnie siła ZOMO i umiejętność rozbijania manifestacji, że nagle ta ich siła może się okazać zupełnie nieskuteczna i że należy szybko szukać nowych rozwiązań.

Czy oni mogą powtórzyć 13 grudnia? Czy moim zdaniem już zrobili krok najdalszy jaki zrobić mogli? Jest dla mnie zaskakujące i dziwne, że jeżeli nawet całą tę sytuację oceniam jako uzyskanie jakiegos kompromisu, to jest to kompromis na naszych warunkach. Solidarnosc istnieje, statut Solidarnosci istnieje, z tego my nie zrezygnujemy. I co do tego nie mam żadnych wątpliwości i wiem, że my z tego nie zrezygnujemy.

Wola Jeśli jest tak jak mówisz, to w zakładach też nie ma na co specjalnie czekać. Trzeba będzie dążyć do organizowania reprezentacji związkowej.

Bujak Tak. Zaczynac tam, gdzie jesteśmy mocni. Nie jesteśmy aż tak potężni, żeby sobie ze wszystkim w tej sytuacji radzić. Nie jest tak, że gdy w jednym zakładzie ludzie narzekają, to my natychmiast w ich obronie zrobimy strajk regionalny. Tak jak my, przygotowując kroki krajowe, regionalne, myślimy o tym, z jakimi propozycjami wychodzimy, co chcemy powiedzieć o gospodarce, o rolnictwie, o budownictwie, o wyżywieniu i tak dalej, tak samo na poziomie zakładu Solidarnosc musi dobrze wiedzieć czego chce.

Tu Solidarnosc ma oczywiście do dyspozycji samorząd, który powinien w tej chwili rzeczywiście zacząć rządzić. **To, co trzeba natychmiast wymusić na drugiej stronie, to bardzo mocno poszerzona sfera niezależności i samorządności zakładu.** Związek musi być na skutki czegoś takiego przygotowany. To wszystko o co zaczynamy walczyć, o dochodowość zakładu, o rynek, są to rzeczy o których związek musi inaczej myśleć. Jeżeli wiadomo, że w zakładzie jest tysiąc pracowników administracyjnych do zwolnienia, to związek nie może się bronić przeciwko zwolnieniom. Musi zacząć myśleć jak im pomóc po zwolnieniu. Przykład Ursusa, kiedy przygotowywano reorganizację, okazało się, że ogromna liczba pracowników obsługi była zbędna, a jednocześnie trzeba rozwinąć ponad tysiąc warsztatów usługowych i drobnej produkcji, kooperujących z zakładem. I to byłoby zaplecze w stanowiskach pracy dla zwalnianych. Ci ludzie mają mieć pracę, ale pracę inaczej zorganizowaną.

Spotykam się z takimi głosami, że szczególnie w okresie przejściowym, budowania nowej siły związku, potrzeba mniej sejmikowania, a bardziej merytorycznej wymiany zdań i silniejszego kierownictwa ludzi z autorytetami. Nie wolno bać się debatowania. To po prostu musi mieć miejsce. Dyskutować przychodzą ci, którzy chcą rozmawiać, chcą się dogadywać i my się tego musimy nau-

czyć. To nie jest czas stracony. Naprawdę, gdyby nie czas sejmikowania w okresie Solidarnosci, to działacze umiających dogadywać się, porozumiewać, mielibyśmy o wiele mniej niż teraz.

Sądzić, że będziemy mieli silne kierownictwo, co wszystko za nas załatwi i nie będziemy sejmikować, jest bardzo, bardzo złe. Bo to wtedy oznacza, że tworzymy jakąś grupę działaczy, którzy są dobrzy i reszta nie musi się niczym przejmować.

Wola Jak sobie wyobrazasz nie tylko kontakt z emigracją postsolidarnosciową, ale ich powrót do kraju? Czy to jest w ogóle możliwe, czy coś się o tym mówi? To jest olbrzymi potencjał ludzki.

Bujak Przygotowujemy się, trzeba się liczyć z tym, że być może otworzą się możliwości powrotu. Należy uczynić wszystko, żeby tu ich przyjąć z całym dobrokiem ekonomicznym naukowym.

Należy jednak myśleć o roli emigracji szerzej. Emigracja polska ostatnia ma doświadczenia, jest dużo lepiej przygotowana, żeby w nowej sytuacji zrobić dużo.

Mam na myśli dwie rzeczy. Nasza emigracja w różnych krajach, korzystając z tego, że w Polsce się dużo dzieje, że Polska jest znowu w centrum zainteresowania, powinna zakładać różne instytucje polonijne. Paryż ma *Kulturę* i inne pisma. Mamy bibliotekę w Londynie, mamy Polonię amerykańską, choć ona jest zbyt nastawiona na siebie. Ale teraz utworzyła się tam Fundacja Solidarnosci, którą ja bardzo popieram i chciałbym, żeby była jak najsilniejsza ekonomicznie.

Budowanie instytucji polonijnych w każdym kraju to jedna sprawa, a budowanie siły politycznej w każdym kraju oraz jakiejś siły politycznej i ekonomicznej już w skali całej Polonii, to jest następny krok. Od dwóch, trzech lat pojawiają się niesmiałe głosy, czy emigracja polska nie powinna utworzyć czegoś w rodzaju funduszu narodowego, takiego jak tworzyli Żydzi na początku wieku i w latach dwudziestych, przygotowując się do reaktywowania swego państwa. Znaczenie takiego funduszu i politycznego znaczenia Polonii, która to tworzy i jest tego zarządcą, przecenić się dla kraju i dla emigracji nie da.

POLACY W SZWECJI O SYTUACJI W KRAJU

Zarząd Kongresu Polaków w Szwecji wydał następujące oświadczenie:

Kongres Polaków w Szwecji, zrzeszający polskich uchodźców politycznych uważa, że sytuacja w Polsce nie uległa zasadniczej poprawie.

Rezim komunistyczny nie dokonał dotąd żadnych kroków, które gwarantowałyby poszanowanie praw człowieka i zahamowałyby proces zabazania narodu oraz zapobiegałyby dewastacji majątku narodowego i środowiska naturalnego.

Spółczesność polskie nadal nie może korzystać z wolności poglądów i przekonań politycznych. Nadal brak wolnych wyborów i swobody zrzeszania się. Władze PRL nie dopuszczają niezależnej działalności związkowej, twórczej, naukowej i oświatowej.

Rezim prowadzi politykę wyniszczania narodu za pomocą represji, utrzymywania destruktywnego modelu gospodarczego i niskiej stopy życiowej, niszczenia środowiska naturalnego i majątku narodowego oraz zupełnego zaniedbania stanu zdrowotnego społeczeństwa.

Ogłoszenie w bieżącym roku amnestii i zwolnienie tym samym 225 więźniów politycznych to zabieg do znalezienia namiastki poparcia społecznego. Obietnice stworzenia Rady Konsultacyjnej są, niezależnie od ich humanitarnego charakte-

ru, posunięciami obliczonymi na wprowadzenie w błąd społeczeństwa polskiego i społeczeństw i rządów krajów wolnego świata.

Kongres Polaków w Szwecji potępia rezim PRL za złą wolę i brak wiarygodnych wysiłków w kierunku poszanowania praw człowieka i praw narodu oraz za okłamywanie opinii polskiej i zagranicznej.

Stanowisko Kongresu wynika między innymi z faktu przeprowadzania nadal, w Polsce, akcji szykanujących opozycję polityczną i działaczy NSZZ Solidarnosc, przeprowadzania politycznej weryfikacji nauczycieli tudzież środowiska szkolnictwa wyższego i nauki.

Kongres Polaków w Szwecji zwraca się do rządów wolnego świata o udzielenie narodowi polskiemu wszelkiej możliwej pomocy w celu jego ochrony przed zagrażającym unicestwieniem jego bytu politycznego, gospodarczego, a nawet bytu fizycznego.

Oświadczenie rozesłano do placówek dyplomatycznych akredytowanych w Szwecji, do prasy szwedzkiej i polskiej prasy emigracyjnej na świecie i do polskojęzycznych rozgłosni radiowych.

CORAZ WIĘCEJ DZIECI

Warszawa, październik 1986 W Polsce rodzi się więcej dzieci niż to przewidywali demografowie, a w stosunku do liczby ludności więcej niż w jakimkolwiek innym kraju w Europie.

W miastach szkoły często pracują na długie listy dzieci czekających na przyjęcie. Wszędzie w miastach widzi się małe dzieci, wózki dziecięce i panie w stanie błogosławionym. W czasie II wojny światowej Polska straciła co szóstego mieszkańca i dopiero pięć lat temu odzyskała przedwojenną liczbę ludności, wynoszącą 35 milionów. To, że tak szybko przybywa teraz dzieci, jest często powodem do dumy i radości.

Demografowie i planisci zaczęli się jednak martwić. Pod koniec lat 70-tych wskaźnik urodzeń zaczął się wyrównywać i demografowie przewidywali, że w Polsce powtórzy się to, co miało miejsce w Niemczech Zachodnich i Wschodnich, w Belgii i na Węgrzech - że wskaźnik urodzeń się wyrówna albo nawet się zmniejszy. Potem nadszedł rok 1981, który przekreślił wszystkie te przewidywania. Zamiast około 700 tys. dzieci, jak w latach poprzednich, urodziło się o około 60 tys. więcej.

Rosnie przeciętna rodzina, do niedawna licząca średnio 2,3 dzieci. Na pięcioro niemowląt urodzonych dziś w Europie, nie licząc ZSRR, przypada jedno polskie niemowlę.

Jakie są przyczyny tej polskiej eksplozji demograficznej? Toczy się na ten temat debata. Niektorzy socjologowie są zdania, że po wprowadzeniu stanu wojennego i zdelegalizowaniu Solidarnosci wielu ludzi wycofało się z życia publicznego w życie rodzinne. Według innych, po prostu zwiększone zasiłki rodzinne, uzyskane w okresie Solidarnosci, skłoniły kobiety do częstszego macierzyństwa. Wiele kobiet przerywa pracę na 6 do 10 lat, by urodzić i wychować dwoje lub troje dzieci.

Demograf Władysław Kondrat z Instytutu Pracy twierdzi, że niepokoi nie sam wzrost liczby ludności, lecz zakłócenie równowagi, spowodowane nieoczekiwanymi trendami demograficznymi. Jednym z nich jest wzrost liczby nieproduktywnych obywateli w porównaniu z liczbą obywateli produktywnych. W systemie centralnego planowania nieoczekiwana fala dzieci nie znajduje dostatecznej ilości szkół, podręczników, szpitali, przedszkoli, zeszytów, ołówek - bo "nie zaplanowano". Do tego dołącza się trwający od lat kryzys mieszkaniowy.

Zdaniem demografów, do końca XX wieku ludność Polski może wzrosnąć o 5 do 10 milionów. Badania przeprowadzone przez Polską Akademię Nauk wykazały, że taki wzrost ludności wymagałby zwiększenia produkcji rolnej o 40%. Tymczasem w ciągu ubiegłych 10 lat produkcja rolnictwa wzrosła tylko minimalnie, a mięso jest nadal racjonowane.

Jednocześnie młodzi uciekają ze wsi do miast, przy czym wies opuszcza więcej kobiet niż mężczyzn. Jak twierdzi Janina Wasilewska, demografka pracująca w Polskiej Akademii Nauk, na wsi są teraz okolice, gdzie mężczyźni w młodym i średnim wieku jest o 40 do 50% więcej niż kobiet w tym samym wieku.

POMOC ZACHODU NIEZBĘDNA

1 listopada Lech Wałęsa oświadczył, że pomoc Zachodu jest niezbędna dla Polski w celu rozwiązania poważnych problemów gospodarczych kraju. Wałęsa udzielił wywiadu zachodniemieckiemu tygodnikowi *Der Spiegel*.

Stwierdził, że warunkiem rozwiązania problemów kraju jest stworzenie nowego klimatu społecznego i uwzględnienie oczekiwań społeczeństwa. Nadchodzący rok powinien przynieść podjęcie przez władze i społeczeństwo poszukiwań w kierunku pragmatycznych i pluralistycznych rozwiązań. Jeżeli do tego nie dojdzie, dodał Wałęsa, to problemy gospodarcze i społeczne jedynie się pogłębią.

Wałęsa twierdzi, że w łonie Solidarnosci istnieje różnica opinii w sprawie taktyki i nie ma w tym nic złego, ponieważ w ten sposób rozważane są różne drogi do tego samego celu.

Wypowiedzi Wałęsy występują po niedawnym apelu grupy czołowych osobistości w Polsce stwierdzającym, że Stany Zjednoczone mogłyby dopomóc w rozwiązaniu trudności Polski, uchylając obowiązujące jeszcze dwie sankcje gospodarcze, nałożone na PRL po wprowadzeniu stanu wojennego. Wałęsa był jednym z sygnatariuszy tego apelu.

ŚLEDZTWO

Z koł opozycji demokratycznej w Polsce podano, że były członek Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej Solidarnosci Marek Muszynski był w dniu 28 października przesłuchiwany przez milicję we Wrocławiu.

Po czterech latach ukrywania się Muszynski wziął w niedzielę, 26 października udział w nabożeństwie w jednym z wrocławskich kościołów. Zachodnie agencje prasowe podały, że trzech funkcjonariuszy milicji przybyło do mieszkania Muszynskiego we Wrocławiu, aby go przesłuchać w sprawie działalności w niezależnym ruchu związkowym. Oznajmiono mu też, że prowadzi się przeciw niemu śledztwo.

Ze zrodził na które powołują się agencje prasowe podano, że Muszynski jest objęty ustawą na mocy której zostali zwolnieni więźniowie polityczni.

GORBACZOW PIERWSZY

Jak podają koła dyplomatyczne Gorbaczow premier Węgier Lázár i Jaruzelski mogą zostać przyjęci na audiencji papieskiej w Watykanie jeżeli zwrócą się do Stolicy Apostolskiej w tej sprawie. Stolica Apostolska z zasady gości wszystkich mężów stanu, przybywających na zaproszenie włoskiego rządu.

Obserwatorzy polityczni sądzą, że najpierw pojedzie do Włoch Gorbaczow, prawdopodobnie z początkiem 1987 r., a Jaruzelski i Lázár dopiero potem.

DALEJ SIEDZĄ

Jak podaje prasa podziemna nie wszyscy więźniowie polityczni zostali zwolnieni.

Tygodnik *Mazowsze* z 15 października podał, że nadal siedzą w więzieniu Andrzej Kumor, Jacek Młeczko, Marian Stachniuk, Zygmunt Grzesiak, Jerzy Orzeł, Zdzisław Hebda i Krzysztof Ochel, podejrzani o zaistnienie przed 1 maja wyrzutni z ułotkami i gazem łzawiącym na dachu kamienicy przy Rynku Głównym w Krakowie.

WYWIAD ANDRZEJA CZUMY
dla radia CKER 1480 z dnia
8 października 1986, przeprowa-
dzony przez stałego komentatora
sekcji polskiej Radia CKER w
Edmonton, Alberta -
red. Jerzego Lechite

Jerzy Lechita Andrzej Czuma, urodzony w Lublinie, lat 47, z wykształcenia historyk i prawnik, rodzinne tradycje zaangażowania politycznego i niepodległościowego, ciężko opłacone aresztowaniami, więzieniami i obozami Organizował ruch niepodległościowy, wydawał pierwsze po okresie lat WIN-owskich pismo niezależne pod tytułem "Biuletyn", współzakładał w roku 1977 Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela, tworzył szereg innych przedsięwzięć opozycyjnych, włącznie z publikacjami i manifestacjami, był przy "Solidarności" doradcą MKZ Katowice, zatrzymywany i aresztowany około 50 razy, odsiedział w aresztach i więzieniach łącznie 6,5 roku Przebywa w Stanach Zjednoczonych - po raz pierwszy za granicą - w goscinie u starych przyjaciół, tych z kraju, i nowych, zdobywanych natychmiast wszędzie, gdzie się pokazał Podroże po centrach polonijnych całych Stanów Zjednoczonych, z odczytami, udział w dyskusjach i panelach polsko-amerykańskich, spotkania ze studentami i w Kongresie Stanów Zjednoczonych, w Białym Domu Uczenie się Ameryki i wyjasnianie Polski W najbliższej przyszłości wizyta w Kanadzie przed odlotem do Polski

- Panie Andrzeju, słucha nas wielu Polaków, Ukraińców, Litwinów i innych Jest pan tu znany, popularny, podobnie jak w Stanach I jestem przekonany, że zawita pan do Kanady do Alberta Wielu słuchaczy interesuje działalność i walka struktur podziemnych w Polsce Co pan, jeden z pierwszych twórców, może powiedzieć na ten temat Szczególnie teraz, po tak zwanej amnestii? Co dalej?

Andrzej Czuma Pana pytanie składa się z dwóch części Przedtem jednak chciałbym powiedzieć słuchaczom, że bardzo się cieszę, że mogę po raz pierwszy mówić do Polaków w Kanadzie Cieszę się, że mogę podzielić się moimi wiadomościami, moim doświadczeniem

Pierwsza część pytania, które pan zadał, dotyczy się stanu ruchu wolnościowego w Polsce Opowiadać o nim panstwu teraz nie sposób Jest to zjawisko rozwinięte, trwałe Ruch wolnościowy w Polsce to ruch dojrzały Słyszycie panstwo często w Albercie, w Kanadzie, będąc w Stanach Zjednoczonych strzępy wiadomości o przedsięwzięciach ruchu wolnościowego, solidarnościowych grup niepodległościowych, wolnościowych Te wiadomości są ściśle One są nie pełne, lecz one wzbudzić mogą w was pewne wrażenie, które wydaje mi się, że będzie wadliwe Słyszycie, kiedy aresztuje się kogoś z nas w Polsce Słyszycie, kiedy są manifestacje Cieszycie się, kiedy są odruchy ruchu wolnościowego takie, które czynią wrażenie na komunistach Martwicę się z pewnością, kiedy słyszycie o aresztowaniach naszych przyjaciół

Od siebie chciałbym powiedzieć, abyscie się zbytnio nie martwili jednymi, ani nie radowali nazbyt drugimi Bowiemy ruch wolnościowy w Polsce nie może być oceniany na podstawie spektakularnych jego przejawian się Zarówno w ujemnym tego słowa znaczeniu, jak i dodatnim Ruch wolnościowy w Polsce winien być oceniany pod tym kątem, który jest najistotniejszy dla sprawy wolności w Polsce Mianowicie, czy jest to ruch dojrzały, czy jest to ruch przemijający? Przed 80 rokiem - podaję tę statystykę każdemu, który mówi iż stan wojenny obalił Solidarność - lub też, że komunisty nas, ruch wolnościowy powalili z nog Otoż przed 80 rokiem w Polsce, w ruchu

wolnościowym działało, wykonując konkretne czynności, około 2,5 tysiąca

ludzi Ale to najwyżej Znam conajmniej połowę tych ludzi Sam pracowałem wówczas w przesiewczych wolnościowych i niepodległościowych

Solidarność to 11 milionów członków Solidarność to jakby uwięzienie 40-letniego upominania się Polaków o wolność Tak! Lecz obliczajmy jaki jest bilans dzisiaj Oto bilans jest taki, iż po największych represjach, jakie komunisty mogli zastosować wobec nas, po aresztowaniach, internowaniach, wyrzucaniach z pracy, w tej chwili konkretnymi czynnościami w ruchu wolnościowym zajmuje się około 55 - 70 tysięcy ludzi Jest to ten prawdziwy zysk Jest to ten prawdziwy bilans Bilansujemy bowiem okres przed 80 rokiem i po stanie wojennym Okresy o podobnym stanie i podobnym napięciu represyjności

Teraz odpowiedź na drugie pytanie pana Co z amnestią?

Komunisty w ciągu 3 lat zrobili już trzecią taką amnestię I czynią to - jestem o tym najgłębiej przekonany - pod naciskiem społeczeństwa W 80 roku nie robili amnestii dlatego, że nie mogli dostać pieniędzy z Zachodu, bo dostawali bez tego W 84 roku nie wiedzieli, że nie dostaną ani dolara, a musieli zrobić Podobnie i dzisiaj Nacisk społeczeństwa na bolszewików To jest to, co jest najistotniejsze i co powoduje powstawanie amnestii - zbliża wolność do nas

J.L. Jakiego pana zdaniem stanowiska winna zajmować Polonia wolnego świata, a w szczególności polityczna?

A.Cz. Mówiąc w wielkim skrócie Wydaje mi się, że ci z nas, którzy mieszkają w krajach wolnego świata - nazwał pan to Polonią - że ci z was, mogą pomagać ruchowi wolnościowemu w Polsce Najlepszą pomocą dla narodu polskiego, który upomina się o wolność, jest podtrzymywanie działań wolnościowych Polaków w kraju Można robić oczywiście w rozmaity sposób Rozlicznymi metodami A to rozpowszechnianie informacji o przedsięwzięciach ruchu wolnościowego w Polsce, a to wydawanie prasy, a to wspieranie finansowo poszczególne grupy ruchu wolnościowego czy też regiony Solidarności A to upominanie się o wypuszczenie więźniów politycznych Wreszcie można robić to, co robi POMOST - i chwała mu za to Stwarzanie grup nacisku na rządy krajów, w których żyjecie Tak, aby te rządy, te władze - bo to są parlamenty i rządy - podejmowały decyzje, które są pozytywne dla rozwoju ruchu wolnościowego Przykład najlepszy to sankcje Sankcje, które Amerykanie nałożyli na komunistów Wiemy, że dawanie pieniędzy bolszewikom w Warszawie to jest strata pieniędzy To jest strata czasu To nie przybliży w żadnym zakresie wolności Polaków W tej sytuacji można uczynić bardzo wiele Wyjaśnić Amerykanom i komukolwiek na świecie bankom kanadyjskim, amerykańskim i zachodnio-europejskim, że należy inwestować w działania wolnościowe To jest najlepsza inwestycja A nie bolszewikom

J.L. Pytanie panie Andrzeju futurystyczne Zrozumiałe jest dla przeciętnego Polaka w kraju i na emigracji położenie geopolityczne Polski i z tym związane tragedie Czy widzi pan szansę - w najbliższej przyszłości - istnienia Polski wolnej, daleko od bolszewi i ewentualnie jakiego modelu politycznego?

A.Cz. Czy w niedalekiej przyszłości tego się nie da powiedzieć Ja nie jestem prorokiem i nikt z moich przyjaciół, z moich kolegów, którzy prowadzą działania wolnościowe w Polsce, nie zajmuje się działalnością profetyczną Nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć, czy w niedalekiej przyszłości uzyskamy wolność, czy nie uzyskamy Wiemy, że każde nowe sposoby nacisku na władzę bolszewicką w Polsce, to jest to przybliżanie wolności Czy będzie to 5, czy 10 lat trudno mi powiedzieć Przetóż Związek Sowiecki oprócz nas ma coraz więcej kłopotów na świecie Zarówno kłopoty te pomnazają się na styku Sowietów z otoczeniem - myślę o świecie muzułmańskim, Afganistanie, o Chinach - jak i pomnazac się z wolną zczynają kłopoty bolszewików w Związku Sowieckim Są tam ruchy emancypacyjne, jest tam ruch islamistyczny, w Związku Sowieckim jedyną religią monoteistyczną, której bolszewizm nie zdołał wytepić w Sowietach Są tam zatem problemy, w które Sowiety wklajają się na całym świecie, wklajac się zczynają w najbliższym obrzeżu swojego kraju i wklajac się zczynają w swoim własnym kraju My powinniśmy o tym pamiętać, że obliczanie sił wielki Związek Sowiecki i my - mała Polska - to jest rachunek fałszywy, jeżeli nie uwzględnimy oprócz nas, po

drugiej stronie barykady nie tylko innych krajów pobraża sowieckiego, ale również nowo tworzących się sił wolnościowych w Sowietach

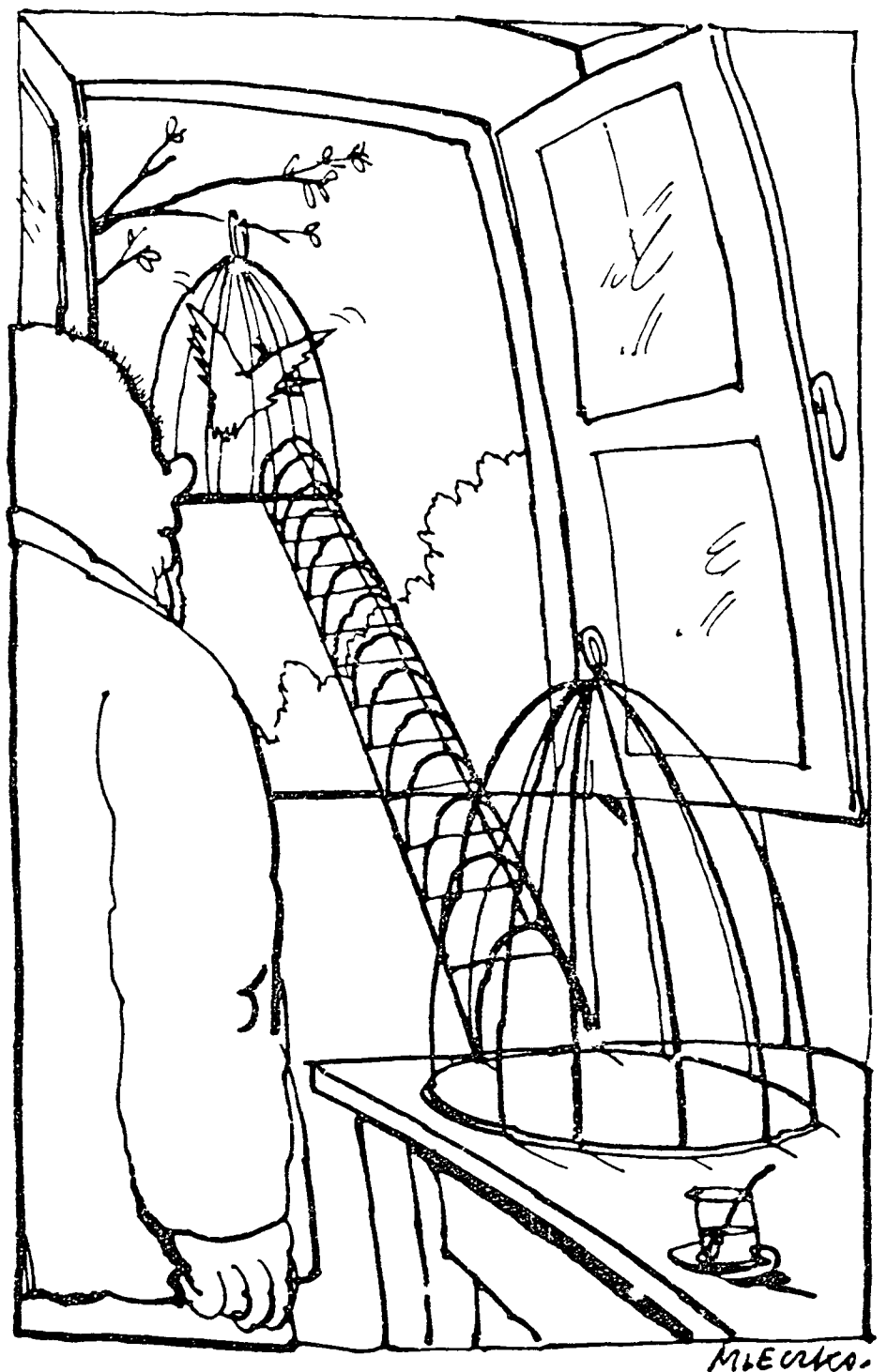
J.L. Polacy w Kanadzie chcieliby pana usłyszeć, zobaczyć, porozmawiać Czy jest to możliwe?

A.Cz. Jest to moje marzenie również Moj brat mieszka w Kanadzie, w London, Ontario Moi bratankowie mieszkają w Kanadzie w różnych miejscowościach Ja będę w Kanadzie w przyszłym roku, kiedy będę wracał z USA do Polski Z wielką radością odwiedzę Kanadę, Albertę

J.L. Dziękuję bardzo za wywiad, nie tylko w moim imieniu, ale jestem przekonany również słuchaczy i do zobaczenia w wolnej Rzeczypospolitej Oby jak najszybciej Dziękuję serdecznie panie Andrzeju!

A.Cz. Dziękuję serdecznie Ja też chcę się zobaczyć w wolnej Polsce

Rozmawiał
JERZY LECHITA

Upiór Czarnobyla

Eksplzja reaktora w sowieckiej elektrowni atomowej miała miejsce pół roku temu. Okazuje się jednak, że skutki są znacznie poważniejsze niż pierwotnie przypuszczano.

W Szwecji i Norwegii trwa ubój tysięcy reniferów, norek i lisów żyjących w tajdze i tundrze po obu stronach koła podbiegunowego. Ich mięso wykazuje wyraźne skażenie radioaktywne. Wolne od radiacji są jedynie skóry tych zwierząt.

W innych krajach Europy Zachodniej rolnicy pobierają od rządów wysokie odszkodowania za zniszczone w wyniku napromieniowania zasiewy. Ludzie przestali zbierać dziko rosnące jagody, grzyby, nie poluje się na zajęce czy dziki.

Lekarze, którzy wkrótce po katastrofie byli nastawieni dość optymistycznie, również zaczynają zmieniać punkt widzenia i oceniają sytuację poważnie.

W Wielkiej Brytanii National Radiological Protection Board twierdzi obecnie, że ilość spodziewanych zachorowań na raka wzrosnie o co najmniej dwa tysiące przypadków.

Dr John Gofman z uniwersytetu w Berkeley jest natomiast zdania, że w całej Europie nastąpi w najbliższym 70-leciu 526,700 przypadków zachorowań na "począłobyłskiego" raka. Połowa z tych przypadków zakończy się zgonami.

Jeszcze większe cyfry przedstawia dr Robert Gale, który w kilka dni po katastrofie znalazł się w Moskwie gdzie dokonywał przeszczepów szpiku kostnego ofiarom. Gale twierdzi mianowicie, że na całym świecie nastąpi 75 tysięcy zgonów, z czego aż 26,000 w ZSSR.

W Niemczech Zachodnich i innych krajach bardzo wiele kobiet ciężarnych zdecydowało się na usunięcie ciąży w obawie przed donoszeniem zdeformowanego, kalekiego płodu.

Nikt jeszcze nie pokusił się o obliczenie strat poniesionych przez Europę Zachodnią, ale będą to z całą pewnością setki milionów dolarów. Związek Sowiecki odrzuca wszelkie sugestie na temat odpowiedzialności zadoszczynienia, lecz większość dotkniętych radioaktywną chmurą krajów wynagradza swych rolników i wszystkich innych, którzy ponieśli straty.

"Mleko i mięso naszych krow bę dzie dla nas problemem przez okres 2-4 lat - mówi Christer Wiktorsson, szef zespołu pracującego nad skutkami katastrofy czarnobylskiej w Krajowym Instytucie Ochrony przed Radiacją - efekty Czarnobyla okazują się znacznie poważniejsze niż przypuszczaliśmy. Głównie dlatego, że emisja radioaktywnego cezu była znacznie większa niż pierwotnie przewidywano. Stopień napromieniowania jest niski, ale będzie trwał latami".

Największym problemem w Skandynawii jest skażone mięso reniferów. Te użyteczne i tanie w hodowli zwierzęta dają pożywienie blisko 50 tysiącom Laponczyków. Obecnie trzeba zabić i zakopać ponad 100 tysięcy renów w Szwecji i 40 tysięcy w Norwegii. Skażenie pochodzi stąd, że porosty i mchy, którymi się żywią, bardzo łatwo wylapują i "magazynują" radioaktywne cząstki z powietrza.

Jesienne polowania na łosie zostały w Szwecji zabronione. Okazało się, że także mięso tych zwierząt zawiera ilości pier-

wiastków promieniotwórczych. Podobnie ma się sprawa z dzikim ptactwem, szczególnie słonkami.

Uratowano natomiast krowy. Błyskawiczna decyzja władz szwedzkich nakazująca rolnikom trzymać bydło w oborach kosztowała natomiast miliony koron (blisko \$ 140 mln) wydanych na pasze zastępcze. A ile wyniosły straty w turystyce? Nikt nie wie.

Władze norweskie stwierdziły poważne dawki napromieniowania mięsa reniferów, niedzwiedzi, łosia, bydła domowego, a nawet ryb. Tysiące ton warzyw trzeba było zniszczyć.

Ciekawe przy tym, że znacznie mniejsze straty zanotowano w Finlandii. Co więcej, Finowie twierdzą, że Szwedów ogarnęła histeria.

W innych krajach europejskich zachowywano się różnie. I tak np Niemcy Zachodnie czekały dwa tygodnie nim zdecydowały się sprawdzić transporty żywności napływające z Włoch. Tymczasem Włosi, ku ogólnemu zaskoczeniu partnerów, wprowadzili okresowy zakaz wwozu niektórych towarów z północy. Zaowocowało to wzajemnymi restrykcjami nie mającymi z radiacją wiele wspólnego.

Zdaniem specjalistów galimatias zaczął się od tego, że każdy kraj posiada inne limity dopuszczalnego napromieniowania żywności. Większość utrzymuje wielkość 600 bgl na kilogram, podczas gdy Szwecja 300, a Francja aż 1:000.

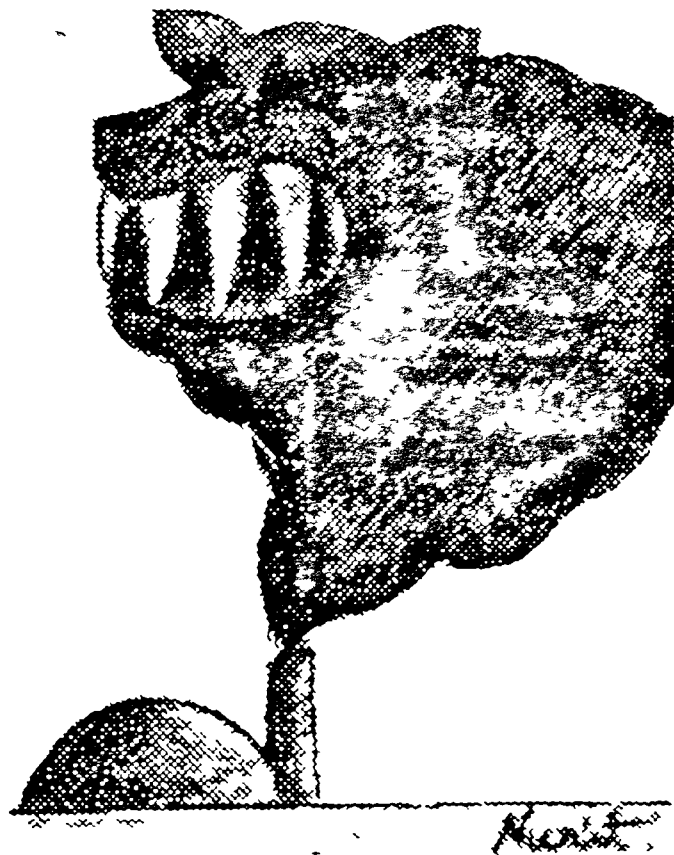
W RFN wydano oficjalnie pozwolenie na konsumpcję żywności, ale ostatnio ukazała się instrukcja zatytułowana "Jak jeść bezpiecznie?". Książka, wydana sumptem władz federalnych, ostrzega przed spożywaniem baraniny i cielęciny pochodzącej od zwierząt wypasanych w pewnych obszarach.

Zaleca się również rodzicom, by unikali dawania dzieciom mięsa pochodzącego z Europy Wschodniej, a także grzybów polskich lub bawarskich.

Przypuszczac należy, że rządowe prognozy w Niemczech będą w najbliższym czasie poddawane gruntownej analizie (niestety - na niekorzyść) w wyniku przebadania tegorocznych zbiorów i mięsa rzeźnego z wysoko położonych miejsc wypasu. Farmerzy niemieccy otrzymają ponad 135 milionów dolarów odszkodowań.

Inaczej we Francji, gdzie alzacki szpinak doczekał się jedynie kilkudniowego zakazu sprzedaży. Obserwatorzy dostrzegają pewną zależność stopnia paniki ogarniającej władze od ilości elektrowni atomowych w danym kraju. Francja i Belgia, gdzie ponad 60% energii elektrycznej pochodzi z zakładów nuklearnych przyjęło wieść z ZSSR spokojnie. A przecież okazuje się, że nie wszędzie było rozowem. Oto, zdaniem prof. Pierre'a Pellerina, dyrektora KIOpR we Francji, w niektórych regionach kraju dopuszczalne promieniowanie zostało przekroczone w czerwcu 400 razy.

W Grecji umiarkowane skrzydło partii komunistycznej uważa, że straty, z tytułu ograniczeń eksportowo-importowych, wyniosły ponad \$600 mln. Gazety atenskie doniosły w pewnym momencie, że nie da się sprzedać miliona owiec, ale komunisty uważają, że to gruba przesada.

Nie mniej poważne wydają się polityczne skutki Czarnobyla. Okazuje się bowiem, że wszędzie do głosu dochodzą czynniki opozycyjne, zwłaszcza te, które sprzeciwiają się budowie elektrowni nuklearnych i rozmieszczeniu na terenie poszczególnych krajów pocisków rakietowych z głowicami nuklearnymi.

W RFN SPD w sojuszu z Zielonymi przygotowują kampanię przedwyborczą (wybory nastąpią w styczniu), której głównym atutem ma być obietnica likwidacji w ciągu 10 lat wszystkich elektrowni atomowych. Austria dokłada swój kamyczek protestując przeciw budowie największego tego typu zakładu niemieckiego w Wackersdorf leżącym tuż przy granicy.

Co z tego wyniknie? Kanclerz Kohl jest zdania, że likwidacja elektrowni atomowych może "powalić RFN jako potęgę

gospodarczą", ale czy taka argumentacja wystarczy by pokonać socjalistyczno-zieloną koalicję?

Podobnie w Wielkiej Brytanii, gdzie Labour Party ma nadzieję przejąć władzę. Labourzysci głosowali w zeszłym tygodniu za likwidacją siłowni nuklearnych, ale z zastrzeżeniem, że może to potrwać dziesięciolecia.

W Finlandii opór przeciw nowym elektrowniom jest tak potężny, że prawdopodobnie wiele czasu minie, nim powstanie piąty tego typu zakład.

Sprawa o tyle poważniejsza, że jedna z fińskich elektrowni została zbudowana przez Rosjan. Na szczęście z fińskimi poprawkami.

Jedynie we Francji sprzeciwu jakos nie słychać. Mimo, że jest tu aż 45 zakładów.

TL Dziennik Związkowy - PD

"FATIMA: PO POLSKU O RĘDZIE TRAGEDII CZY NADZIEI?"

Siedemdziesiąt lat temu w lipcu 1917 roku czyli cztery miesiące przed Rewolucją Bolszewicką Matka Boska objawiła się trojgu pastuszkom w Fatimie w Portugalii i przepowiedziała, że jeśli świat się nie poprawi ze swych zbrodni przeciw Bogu Rosja rozpowszechni swe błędy na świat powodując wojny i prześladowania Kościoła sw.

Obecnie słowa Jej stają się z dnia na dzień coraz bardziej aktualne. Terrorizm i rewolucyjne akcje prowadzone przez komunizm szerzą się po całym świecie. Narody Zachodu zaś osłabione dekadencją moralną same tuczą niedzwiedzia, który przygotowuje się by na nich napasać. Z drugiej strony katastrofa Czarnobyla jak i mnożące się katalizmy żywiołowe świadczą, że lada moment całe narody mogą być zniszczone. Gorsze niż to jest jednak życie pod taką groźbą bez nadziei i lepszego jutra.

Po to właśnie aby spieszyć pomocą tym w których słabnie nadzieja i Wiara Federacja Polek w Kanadzie postanowiła wydać i rozpowszechnić jak najszerszej wśród Polaków książkę o orędziu Matki Boskiej w Fatimie, która obiecała nam ostateczne zwycięstwo nad plagą komunizmu tymi słowami: "Rosja rozpowszechni swe błędy (lecz) na koniec moje Niepokalane Serce zatriumfuje".

Nie dysponując własnymi funduszami aby zrealizować ten plan Federacja zwróciła się do Polonii Kanadyjskiej i Amerykańskiej z apelem o poparcie tej inicjatywy. Dzięki uprzejmej współpracy prasy polonijnej apel dotarł do serc pragnących poprzez tak potrzebną akcję Dary wraz ze wzruszającymi listami wpłynęły z najróżniejszych zakątków Połnocnej Ameryki i nawet z dalekiej Australii. Fundusz został więc szybko zebrany.

Dzisiaj Federacja Polek w Kanadzie z radością zawiadamia rodaków, że zapowiedziane polskie tłumaczenie książki A. Borelliego pt. "FATIMA O RĘDZIE TRAGEDII CZY NADZIEI" ma się ukazać już w początkach listopada br.

Książka A. Borelliego cieszy się wielkim sukcesem międzynarodowym świadkiem czego jest to, że ukazała się już w sześciu językach w różnych krajach w ilości 700 000 egzemplarzy. W Stanach Zjednoczonych arcybiskup Philip Hannan z New Orleans pisał o niej: "Spodziewam się, że ta książka przyniesie wielkie duchowe korzyści dla naszego kraju, mam nadzieję, że rozpowszechni się jak najbardziej". Pułkownik USAF Paul Smith po jej przeczytaniu tak się wyraził: "bardzo przyjemna rzecz, widzieć obiektywizm na tak decydujący temat".

Dzięki poparciu licznych rodaków Federacja jest w stanie ofiarować książkę tę za cenę dostępną każdemu. W Kanadzie będzie ona kosztowała \$ 3.00 za egzemplarz. Osoby zamawiające ponad 5 egzemplarzy jednak będą mogły dostać ją za jeszcze tańszą cenę mianowicie za 5.99 egz. \$ 2.40 za egz. za 10-24 egz. \$ 2.00 za egzemplarz. Do każdego zamówienia 15 książek proszę o załączenie 75 c na koszty przesyłki.

Federacja Polek w Kanadzie apeluje do wszystkich rodaków rozsiadanych po świecie, aby przyłączyli się do akcji rozpowszechnienia tego najważniejszego dzieła, od którego tyle dobrego oczekujemy dla naszego nieszczęśliwego narodu.

W Kanadzie prosimy pisać na adres poniżej przysyłając czek na konto "Fatima" Federacja Polek w Kanadzie (ogniwo nr 9) 5361 Coolbrook Montreal Que H3X 2L3.

Trójęgłos

"Na to aby być logicznym, trzeba koniecznie być szczęśliwym"
NORWID

W czwartek, w Domu Kultury Polskiej na Beverley miało miejsce niecodzienne wydarzenie artystyczne. Na jeden dzień przybyli do Toronto z repertuarem polskich wieszczów - Daniel Olbrychski - poeta i Janusz Olejniczak - pianista

Szczęśliwcy, którym udało się dostać bilety mieli okazję wysłuchać wspaniałych strof Mickiewicza, Słowackiego i ciągle mało znanego Norwida, jak też cudownych dźwięków wielkiego Chopina Ci, którzy przyszli nie zawiedli się. Olbrychski jest aktorem i recytatorem dojrzałym, Olejniczak zaś laureatem Konkursu Chopinowskiego w Polsce, jak też wielu innych festiwali zagranicznych. Olbrychski zaprezentował nowatorską, a w każdym razie nie tradycyjną interpretację naszych wielkich emigracyjnych poetów

Wieczór rozpoczął się Polonezem Adura op 40 Chopina, oraz Psalmem XI Dawidowym w tłumaczeniu Czesława Miłosza, który po raz pierwszy wykonany był przez Olbrychskiego na odświeżeniu Pomnika Stoczniovców w Gdansk 16 grudnia 1980 roku i którego wersety na tymże pomniku są wyryte. Następnie przywołał znane wszystkim strofy Mickiewicza - fragment księgi XI Pana Tadeusza, fragmenty Dziadów, wiersz "Do przyjaciół Moskali" i w końcu "Przyjaciel Moskali" - największe wręczenie był fragment "Monologu Konrada ze słowami " zemsta, zemsta, zemsta na wroga " z Bogiem, a choćby mimo Bogu "

który z marszową muzyką przez Olbrychskiego dopisaną stał się chyba najmocniejszym punktem tego programu. Najwięcej usłyszeliśmy Norwida. Olbrychski przygotowywał kiedyś bowiem dwugodzinny recital poświęcony owemu ulubionemu poecie, z którego zaprezentował obszernie fragmenty. W tym wyborze Norwid wydał nam się niemalże współczesnym publicystą. Wszystkie zresztą teksty wielkich emigrantów wydawały się nam szalenie aktualne, niemalże jak gdyby pisane dziś. Uwagi Norwida o gzywarach narodowych, o cechach uniemożliwiających Polakom wspólne działania, o przyczynach klęski najbardziej choćby patriotycznych przedsięwzięć odnieść można było do chyba każdej późniejszej fali emigracyjnej.

Zastanawiam się, czego brak w naszych powstaniach, czy chęci, czy poświęcenia, krwi, gotowości pieniężnej, czego? Brak tylko jednej, jedynej rzeczy - inteligencji. nigdzie na całej kuli ziemskiej inteligencja nie jest więcej uzależniona i więcej ponizana jak w Polsce. W kraju, w którym energia jest 100, a inteligencja 3 "

Wieczór zakończył się jeszcze jednym Miłoszem, wierszem Ernesta Brylla (zakazanym zresztą w Polsce) i kolędą Młynarskiego, które jednak moim zdaniem nie tworzyły spójnej całości z narodowymi wierszami.

Spytałam o to później Daniela Olbrychskiego i aczkolwiek bronił. On tego układu, suponując słusznie zresztą, że są to utwory bardzo dobre, dla mnie jednak pozostają one zbyt mało uniwersalne.

Pokazany nam program był zainspirowany przez Archidiecezję Warszawską, skomponowany zaś na konkretne zamówienie londyńskiego POSK-u, gdzie też odbyła się premiera w 1982 r.

Na Festiwalu Muzycznym w Łancucie w 1985 r. Daniel Olbrychski zaprezentował tenże program poetycki polskiej publiczności.

Kolejne Jego przedsięwzięcie adresowane będzie do Francuzów. Będą to mianowicie listy Chopina, oczywiście po francusku. Franca doceniła osiągnięcia Olbrychskiego na polu kultury, przyznając mu wysokie odznaczenie, odpowiednik Legii Honorowej w dziedzinie kultury i sztuki.

Daniel Olbrychski jest zajęty głównie poza granicami Polski. Ukończył właśnie zdjęcia do dwóch filmów fabularnych w Niemczech Zachodnich. W jednym z nich

Foto ANDRZEJ CIESLINSKI

wierny swej sportowej pasji gra rolę hokeisty. Ponadto w Paryżu dał się poznać jako Rett Butler z "Przemiętło z wiatrem". Grywa w teatrach francuskich częściej niż w polskich, ale więcej też ma tam propozycji niż w rodzinnym kraju.

Para Olbrychski i Olejniczak udala się do Chicago, gdzie Daniel prezentować będzie również film "Ziemia Obiecana", a następnie do Nowego Yorku. Janusz Olejniczak powroci do Kanady latem przyszłego roku na Festiwal Muzyczny w Quebec. Moze usłyszymy Go również w Toronto.

M W

"Gdy ducha z mózgu nie wywikłasz tkanin Wtedy cię czekam - ja głupi Słowianin"

Sala wypełniona po brzegi. Tak w lapidarnym skrocie można by określić okoliczności tego co powinniśmy nazwać raczej misterium niż "występem artystycznym". Gdy było to spotkanie się dwóch stron przygotowanych z góry na bezwzględnie określone mające zajść wydarzenia. Wszyscy bowiem, a na pewno znaczna większość nie po raz pierwszy zgromadziła się na hasło aby wspólnie znaleźć w sobie potwierdzenie tych kilku słów i wartości dzięki którym nazywają siebie Polakami.

Mozna by twierdzić, że to osoba aktora o ustalonej już renomie była magnesem przyciągającym publiczność, że muzyka doskonałego pianisty, laureata wielu nagród. I tak w rzeczywistości było. Mimo znikomiej reklamy i ograniczonej do minimum informacji wieść o tym rozeszła się błyskawicznie. Podobnie zresztą jak bilety. Ale ci, którzy owego wieczoru przybyli tłumnie na Olbrychskiego nie

spotkali artysty, tak jak i on nie zaistniał dla nich choćby na moment. Zaistniała natomiast, wszechwładnie zapanowując nad wszystkim i wszystkimi poezja. Ta znana, po wielokroć słyszana, ale po raz pierwszy ustami aktora, ale wciąż najważniejsza, oddana w skupieniu - jak słowa modlitwy. Poezja - nie poezja, aktor - nie aktor.

Przesunięcie wydarzenia poza obręb pojęcia jakiemu był przypisany. Gdybyśmy zechcieli przyjrzyć się nieco krytyczniej temu co zaprezentował nam tutaj odtwórca wielu niezapomnianych ról filmowych to nie znaleźlibyśmy powodów do zachwyty. Na nic tutaj tłumaczenia artysty, że to te wstrętne "helikoptery" przeszkadzały mu w wydobywaniu "nuansów". Owszem, "helikoptery" swoją drogą robiły niepotrzebną konkurencję panu Januszowi, ale interpretacja wielu z wykorzystanych w programie tekstów nie mogła zadowalać, że nie wspomnę o próbie własnej "twórczości", którą aktor nie omieszkał się pochwalić.

Jedynie Norwid ostał się w majestacie swej wizjonerskiej poezji. Niewątpliwie widac było tutaj mistrzowską rękę pana Hanuszkiewicza i wielki wkład pracy włożony w przygotowanie tych fragmentów. Nietechniczna perfekcja wszakże była tu najważniejsza. To tylko niezbędna wielkość była potrzebna dla odbycia "misterium". Słowa aktora i waga tekstów budowały niezwykłość nastroju, nadały wydarzeniu odpowiednią rangę. Chodziło o coś zupełnie innego. To było jak patriotyczna spowiedź i przyznanie się do winy.

Jak wyjscie z krecich korytarzy i w duchu obietnica nie powracania tam nigdy więcej. Dla niektórych.

DARIUSZ L BARECKI

"Braterstwo ludom dam, gdy tzy osusze, Bo wiem, co własność ma - co sierpieć muszę Bo już się znam"

Aktor, Daniel Olbrychski i pianista, Janusz Olejniczak, harmonijny duet słowa i muzyki, zapewnił montrealskiej publiczności piękny wieczór. Mimo braku odpowiedniej reklamy i ulewnego deszczu, renowa obu artystów ściągnęła spore grono Polonii, spragnionej wartościowego spektaklu.

Burzliwe owacje po półtoragodzinnym przedstawieniu świadczyły dobitnie, że oczekiwania nie zostały zawiedzione. Długo jeszcze po spektaklu wierna grupa wielbicieli gawędziła z Olbrychskim, który pracowicie podpisywał swoje zdjęcia. Kaset z nagraniami spektaklu zabrakło, zbyt wielu było chętnych nabywców.

Bo i spektakl wart był zarejestrowania. Dobor poezji bez zarzutu, sami najwięksi Mickiewicz, Słowacki, Norwid, Miłosz i zupełnie na swoim miejscu w tym dostojnym gronie wiersze Ernesta Brylla i Wojciecha Młynarskiego.

Olbrychski zaczyna swój wieczór poezji od Mickiewicza. Bog i Ojczyzna, "Zemsta na wroga", nienawisc do caratu, ale nie do "Przyjacioł Moskali" - patriotyczne, patetyczne strofy wielkiego wieszca. Poszukiwanie przyczyn upadku Polski, głos w dyskusji Wielkiej Emigracji nad rozbiarami.

Drugi wielki poeta Romantyzmu - Juliusz Słowacki - i drugi głos w tej ważnej dyskusji. Głos zadumy, tęsknoty za krajem, refleksji nad historią i nad sobą. "Smutno mi Boze" - wzdycha ten emigrant rozłączony z Ojczyzną, do której nie miał już nigdy powrocie.

Trzeci głos należy do Cypriana Kamila Norwida. Bez niego dyskusji tej nad upadkiem Rzeczypospolitej zabrakłoby głębi, byłaby niepełna. Olbrychski znakomicie dobrał wiersze i prozę tego dawniej często niedocenianego autora.

Łatwiej jest szukać winy w presji zewnętrznej, w obiektywnych warunkach geopolitycznych - aktualne wówczas, aktualne dzisiaj. Trudniej, bo bardziej boli, szukać winy w nas samych. "Nieszanowanie osoby człowieka - mówi Norwid - powodem nieistnienia narodu". Przy całym swoim patriotyzmie i miłości do Ojczyzny nie zamyka oczu na nasze wady narodowe. "Duzo Polaka, mało człowieka", wzdycha. "Jesteśmy zadnym społeczeństwem. Jesteśmy wielkim szandarem narodowym".

I wreszcie czwarty głos, wyrażony w muzyce Chopin, bojowy i gniewny w Etiudzie Rewolucyjnej, subtelny i nostalgiczny w mazurkach i polonezach.

Wieczór koncylżył "Piesń niedobrych synów" Czesława Miłosza oraz dwa wiersze napisane w Polsce po wprowadzeniu stanu wojennego. "Na ulicy żołnierze chodzą po kołędzie Ernesta Brylla i "Kolejda" Wojciecha Młynarskiego. Całós spinał Mazurek Dąbrowskiego.

Dzięki aktorstwu Olbrychskiego, jego bezbłędnemu warsztatowi, inteligentnej interpretacji i selekcji, recytowane teksty brzmiały współczesnie, uderzały aktualnością poruszanych problemów, skłaniały do zadumy. Jakże wiele w historii paralel, ileż w niej odpowiedzi na pytania, które dzisiaj sobie stawiamy, ileż cennych lekcji, które nie zawsze chcemy zrozumieć, a jeszcze rzadziej wcielić w życie.

Talent Olbrychskiego, jego sztuka aktorska pełniejsza dziś niż kiedykolwiek. Żadnej fałszywej nuty, ani przerysowanej interpretacji, a patosu, tylko tyle potrzeba. Ten świetny aktor nic z wiekiem nie traci sylwetka nadal bez zarzutu, twarz równie piękna i chmurna, jak przed laty w warszawskim "Hamlecie", usmiech równie drapieżny i świetlisty. Z upływem lat zyskuje za to dojrzałość, mądrość życiową, głębie.

Utwory Chopina pięknie uzupełniały słowa poetów. Szkoda tylko, że nie mogliśmy w pełni docenić talentu i wirtuozerii Janusza Olejniczaka, laureata Konkursu Chopinowskiego, bowiem organizatorzy nie zatroszczyli się o dostarczenie godziwego instrumentu. Rozstrojony szkolny fortepian był nie tylko gestem lekceważenia wobec widzów, ale także torturą dla pianisty i policzkiem dla Chopina. Wypożyczona na tę okazję aula szkolna nie stanowiła scenariusza odpowiedniej dla wieczoru poetyckiego. Dobrze, że Pan Wojewodka sprowadził nam wreszcie ambitnych artystów, szkoda, że nie postarał się także o stosowną salę. Program i wykonawcy na to zastępowali.

A na koniec, zamiast epilogu, krótka historyjka.

Przed rozpoczęciem spektaklu wdałam się w rozmowę ze starszymi znajomymi, siedzącymi obok. Rozmowa zesłała na nową emigrację polską, na trudności adaptacji na obcym gruncie, kłopoty ze znalezieniem pracy, startem "Duzo Czarnych ostatnio wpuszczają" - westchnął mój sąsiad. "Wielu z nich to uchodźcy - odpowiedziałam. Jak Polacy?" Tu do rozmowy włączyła się siedząca przede mną para, w średnim wieku. Oburzona samym porównaniem. Bo to przecież nie to samo, Proszę Pani! Jak można porównywać Polaków do tych analfabetów!

Temperatura dyskusji zaczęła wyraźnie wzrastać, na szczęście światła przygasły i zabrzmiały wzniośle dźwięki Etiudy Rewolucyjnej. Wszyscy zamieniliśmy się w słuch i dalismy się porwać podniosłym uczuciom. Ci panstwo przede mną, co liczą Czarnych w Montrealu, także.

Gdy światła znowu się zapaliły, Pan przede mną odwrócił się w moją stronę, z oczami zamglonymi jeszcze patriotycznym wzruszeniem i zapytał: "A właściwie jakich pozycję Pani broni?"

"Ludzkich, proszę Pana, ludzkich! Duzo Polaka i jakże mało człowieka"

BARBARA BERGER

LISTY

Szanowni Państwo,

W 210 numerze Echo Tygodnia uka-
zało się "Przemówienie Koncowe mec
Wende" Nie dosyc, ze jest to tłumaczenie
to rowniez nie zawiera waznych czesci be-
dących w oryginalu W opracowaniu, kto-
re przesyłam zaznaczyłem pominięte frag-
menty Dopisek na koncu artykułu (stre-
szczający pozostałą część przemowienia)
nie zwalnia redakcję z zaznaczenia, ze za-
mieszczona część jest skrotem

Zastanawiające jest rowniez dlaczego re-
dakcja, decydując się na umieszczenie tak
wazkiego artykułu, nie przedstawiła
oryginału (bez skreslen jakiej cenzura do-
konana w Tygodniku Powszechnym) - co
daloby znacznie lepszy rezultat

Łączę wyrazy szacunku
Bonifacy PULWICKI

Materiał otrzymaliśmy z Niemiec Zachod-
nich Nie dysponując oryginałem nie mie-
liśmy mozliwosci porownania tekstow
Uprzejmie dziękujemy za nadeslaną rela-
cję sprawozdawcy Biura Prasowego Epis-
kopatu Polski Jacka Ambroziaka Jest to
zbior artykułow z Tygodnika Powszech-
nego, zredagowanych i wydanych bez
zgody tego pisma Osoby, ktore chcialyby
zapoznac się z tą liczącą 98 stron publika-
cją mogą skontaktowac się z panstwem
Malgorzata i Bonifacym Pulwickimi -
502 523-15 Avenue SW, Calgary,
T2R 0R3, tel 228 - 3766

CZY ASTROLOGIA ZNAJDZIE
NOWEGO KOPERNIKA?

Szanowna Redakcjo

Nawiązując do rozpoczęcia druku
historii i zasad astrologii pragnę zadac
kilka naukowych pytan na ten temat
Kopernik zreformował astronomię Kto
zreformuje astrologię? Wszak wątpliwo-
ści nasuwają się nawet takiemu dyletanta-
wi jak ja Rozważmy je spokojnie

1. *Antycypacja* *Antycypacja* *Antycypacja* *Antycypacja* *Antycypacja*
niebieskich na zycie ludzkie Zgoda co do
słońca i księżyca Dlaczego z planet ma
mieć wpływ widziany tylko przez silny te-
leskop Uran, Neptun i Pluton, a nie
uwzględnia się widzialnych juz przez słabą
lornetkę księżycow Jowisza? (W lornetce
widzimy az 4 księżyce),

2. Dlaczego tylko 12 arbitralnie wy-
branych gwiazdozbiorow ma wplywac na
nas, a nie uwzględnia się największego
gwiazdozbioru polnocnego nieba jakim
jest Wielka Niedzwiedzica, Kasjopeja, czy
Smok?

3. Czy astrologia nie powinna
uwzględnić nowo odkryte pulsary i kwasa-
ry?

Mam nadzieję, że p. Z Artur Rusz-
kowski odpowie na te wątpliwości Zycze
by został astrologicznym Kopernikiem
numer dwa

X Y
(nazwisko i adres
znane Redakcji)

Autor W M BEZCHLIBNYK

Los ukraińskiej mniejszości
i jej Kościoła w powojennej
Polsce

Ukraiński Kościół grecko-katolicki
zgodnie ze zmianami terytorialnymi zna-
lazł się w dwóch rożnych krajach biskup-
stwo przemyskie pozostało w grani-
cach Polski, natomiast biskupstwo lwow-
skie i stanisławowskie stały się częściami
Związku Sowieckiego Ukraiński Kościół
grecko-katolicki oficjalnie przestał istniec
w marcu 1946 r kiedy został zaabsorbowa-
ny przez rosyjski Kościół ortodoksyjny
W rzeczywistosci jednakże został zlik-
widowany 11 kwietnia 1945 r kiedy
wszyscy biskupi włącznie z metropolitą
Josefem Lipijem zostali aresztowani i
zesłani na Sybir razem z 1400-oma księ-
zmi, 800 zakonnikami i zakonnicami oraz
tysiącami wiernych, ktorzy odmowili
przyłączenia się do ortodoksyjnego Kos-
cioła rosyjskiego

Likwidacja ukraińskiego grecko-ka-
tolickiego Kościoła w powojennej Polsce
rozpoczęła się aresztowaniem głowy bis-
kupstwa przemyskiego, biskupa Jozefata
Kocylowskiego 21 wrzesnia 1945 r przez
polskie siły bezpieczenstwa Razem z bis-
kupem Kocylowskim biskup pomocniczy
Gregoryj Lakota wraz z grupą księży zos-
tali aresztowani i deportowani do Związ-
ku Sowieckiego Pozostali księży zostali roz-
proszeni bądź tez umieszczeni w obozie
koncentracyjnym w Jaworznie (centralny
oboz pracy w Jaworznie), który został
zorganizowany na miejscu niemieckiego
oboju koncentracyjnego będącego filią
oboju Oswięcim-Brzezinka Ocenia się, ze
przypuszczalna liczba uwięzionych tam
osob wynosiła ok 3,5 tys Ukraincow,
podczas gdy oficjalne dane podają 2781
mężczyzn, 150 kobiet oraz 24 księży (24
księży obrządku grecko-katolickiego i 3
ukraińskich autodoksow)

Dekretem z 27 lipca 1949 r rząd pol-
ski przejął wszystkie nieruchomości i
obiekty sakralne Wszystkie kościoły zos-
tały zamknięte, niektore zostały zniszczo-
ne, a jeszcze inne przekazane do pol-
skich parafii albo zakonow Przykładem
moze byc Katedra w Przemyslu Niektore
przedmioty kultu religijnego zostały
zniszczone, rozkradzione albo przekazane
Kościółowi rzymsko-katolickiemu
Ukraińscy księży katolicycy żyjący w Pols-
ce zostali pozbawieni parafii i zakazano
im pracowac jako księzom między 150
tys ukraińskich katolików, ktorzy w ten
sposob zostali pozbawieni religijnej pos-
ługi W tych warunkach Jego Eminencja

kardynał Chlond zezwolił na czasowe za-
trudnienie ukraińskich księży w parafiach
rzymsko-katolickich To pozwolilo księ-
zom na przetrwanie, ale nie umozliwilo
ukraińskim wiernym, rozrzuconym na te-
rytorium wielu wojewodztw, uczestnicze-
nia w zyciu religijnym zgodnie z ich tra-
dycją i językiem Zostali oni zmuszeni do
chodzenia do polskich kościołow i zatra-
cili kontakt z ich własnym Kościołem i
własną narodowoscia, albo tez przyłączyli
się do ortodoksyjnego Kościoła polskiego
z takim samym rezultatem Ta sytuacja
trwała az do roku 1956

W 1957 r ukraińscy księży dostali poz-
wolenie pracy z ukraińskimi wiernymi
jednakże znowu w bardzo trudnych wa-
runkach Ukraiński Kościół grecko-ka-
tolicki został reaktywowany, ale nie oficjal-
nie i bez osobowosci prawnej pozostając
pod jurysdykcją lokalnych biskupow pol-
skich Prymas Kościoła rzymsko-katolic-
kiego stał się nieoficjalną głową ukraiń-
skiego Kościoła grecko-katolickiego w
Polsce i ustanowił z kolei urząd wikari-
usza generalnego na który powołał ukraiń-
skiego księdza Tak więc ukraiński Kos-
ciół grecko-katolicki ze 100 tys wiernych
mogł rozpocząć nowy etap swojej egzysten-
cji, ale bez oficjalnego uznania, bez
własnych biskupow, parafii i obiektow
sakralnych
Kiedy w 1971 roku Kościół rzymsko-ka-
tolicki i inne Kościoły i zgromadzenia re-
ligijne otrzymały częściowy zwrot włas-
noscí kościelnej w zachodniej i polnocnej
Polsce, ukraiński Kościół grecko-katolic-
ki, który miał 75% swoich wiernych w
tych częściach Polski nie otrzymał dosł-
ownie nic

W chwili obecnej trudno stwierdzic
jakakolwiek zmianę na lepsze w zyciu
ukraińskich katolików w Polsce są oni
nadal pozbawieni swoich praw Tylko ok
70 ukraińskich księży obecnie słuzy całej
ukraińskiej spolecznosci w Polsce
Katastrofalny stan ukraińskich budynkow
kościelnych w południowo-wschodniej
Polsce, z ktorych wiele ma wartosci his-
toryczne i artystyczne, został podany do
publicznej wiadomosci w sierpniu 1981 r
kiedy to młoda studentka architektury,
Ewa Zaremba, przedstawila swoją wysta-
wę fotograficzną w Krakowie nadając jej
tytuł "Requiem w Bieszczadach" (Tygod-
nik Powszechny, sierpien 1981 r)

KOMUNIKAT

Polski Instytut Naukowy w Montrealu
oraz Polnocno-Amerykańskie Studium
do Spraw Polskich przy współpracy orga-
nizacyjnej PCAG zawiadamiają o
dyskusji panelowej

PRZYSZŁOŚĆ STOSUNKOW
POLSKO—UKRAIŃSKICH

Dyskusja odbędzie się w Dolnej Sali
Credit Union dnia 7 LISTOPADA w
piątek godz 7 30

W dyskusji wezmą udział profesorowie
J Wojciechowski, A Kawczak, A
Ehrenkreutz, dr Marek Celinski
Wstęp wolny

Ten krotki opis warunkow w jakich
żyją Ukraińcy w powojennej Polsce nie
jest ani wyczerpujący ani ostateczny
Powinien być raczej uważany jako przy-
czynnik do dyskusji o stosunkach polsko-
ukraińskich, a także o tym co mozna zro-
bic azeby naprawic te stosunki w cza-
sach tak trudnych dla obydwu narodow

Współczesna historia jasno ukazuje, ze
nie mozna polegac na zadnych gwaran-
cjach z zewnątrz i ze musimy swoją nie-
zależność budowac sami Powinnismy
rozwijac naszą współpracę teraz, jezeli
chcemy powstrzymac sowiecką ekspansję
i odzyskac niepodległość
Historia uczy nas co stało się z pierw-
szymi satelitami moskiewskimi stały się
one republikami sowieckimi Ten sam los
czeka te narody, ktore są w chwili obecnej
tylko uzależnione od Sowietow

Moze temu zapobiec tylko wspolny
front narodow, ktore doswiadczyły na
sobie sowieckiej dominacji albo tych
ktore jej się obawiają Niestety mało mo-
zemy liczyć na naszych zamorskich so-
jusznikow, ktorzy przede wszystkim
myslą o swoim własnym interesie

Nie mozemy zmienic stanowiska
obecnego rządu polskiego, który został
stworzony dzięki Moskwie i który nie
mogłby przezyc dnia bez jej poparcia
Mozemy jednakże i powinnismy probow-
ac zmienic nastawienie Polakow i pol-
skiego Kościoła w stosunku do ich ukraiń-
skiego sąsiada tak abysmy byli w stanie
zbudowac wolne i niezależne panstwo na
obszarze między Niemcami i Rosją

Chciałbym zakonczyc ten artykuł sło-
wami znanej ukraińskiej poetki Lesi
Ukrainki, ktora napisala przed laty "Ten
kto dąży do wolności sam będzie wolny,
ten kto czeka zeby go wyzwolono sam się
oddaje w niewolę"
Napis ten znajduje się na pomniku poetki
w High Parku w Toronto

Przełożył
M CELINSKI

ŚWIĘTO
NIEPODLEGŁOŚCI

W niedziele 9 listopada 1986 r z okazji
68-iej rocznicy odzyskania przez Polskę
niepodległości odbędą się następujące
uroczystosci

Godz 11 00 - Msza sw w kosciele
sw Stanisława, 12 Denison Ave

Godz 12 30 - Wymarsz pochodu
sprzed kościoła pod Nowy Ratusz

Godz 13 00 - Podniesienie polskiej
flagi na Ratuszu po czym przemarsz pod
pomnik Nieznanego Żołnierza i złożenie
wienca

Godz 16 30 - Akademia w szkole
West Park Vacational School, Bloor St
West i Dundas Str W

Cała Polonia proszona jest o gremialny
udział w tych uroczystosciach

Kongres Polonii Kanadyjskiej
Okręg Toronto

KOMITET SKARBU
NARODOWEGO W TORONTO
DZIĘKUJE

Podajemy do publicznej wiadomosci,
ze zbiorka na rzecz Skarbu Narodowe-
go przed kościołami polskich parafii, kto-
ra odbyła się w niedziele dnia 5 paz-
dziernika br - przyniosła ogolnie
\$ 2 025 71

Komitet Skarbu Narodowego dzięku-
je Duchowienstwu polskiemu za okazaną
pomoc, dziękuje Polonii za szczere po-
parcie naszej akcji, oraz dziękuje wszyst-
kim tym, ktorzy poświęcili swój czas i
zberali datki na Skarb Narodowy przed
kościółami

KOMITET SKARBU
NARODOWEGO
W TORONTO

PROGRAM RADIOWY
"ECHO OJCZYZNY"

Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100
w godz od 10 30 do 11 30 rano

Program prowadzi KAROLINA KĘSIK

W programie koncert zyczen, wiadomosci polo-
njne i z Polski interesujące wywiady, komentarze,
muzyka dla wszystkich 637 College St, Toronto,
Ont M6G 1B6, tel 531-9991, dom 247-9755

JESZCZE RAZ

kolokjny wieczor artystyczny z obiadem

16 LISTOPADA 1986 r

godz 4 po pol

Dom SPK 206 Beverley Str

Wstęp \$ 25 od osoby

DOCHOD PRZEZNACZONY NA ZAKUP
APARATURY MEDYCZNEJ DLA
SZPITALI W POLSCE

Udział biorą Barbara Ankowicz Ewa Barszczewska
Jasia Jasinska Ewelina Kwamieska Elzbieta Wolska
Stani Uw Kucharz Zdzislaw Krynski Jerzy Slubicki
DOJACJL MILL WIDZIANE (zwolnione od podatku)

NOWY PUNKT SPRZEDAŻY
ECHA EDMONTON
Krakus Ethnic Del, 10874 - 97 Str
TEL (403) 429 - 0361
POLECA POLSKIE WYROBY

Czy istniał problem wyboru, o którym mówi Herbert, powtarzając za wybitnym angielskim poetą Audenem, że dla niego problem ten, w warunkach narzuconych krajowi po wojnie, nie istniał

Wybor uzależniony jest od nagromadzonego w nas kapitału intelektualnego, psychicznego, patriotycznego

Kapitał ten narasta w nas od momentu, gdy jako dziecko zaczynamy recytować na pamięć znany wiersz mało dziś znanego poety Władysława Bełzy

Kto ty jesteś?

Polak mały

Jaki znak twój?

Orzeł biały

Wybierac po wojnie mogli jedynie ci, którzy zdecydowali się zdradzić siebie i swoją przeszłość. Zdrada Wandy Wasilewskiej jest tu klasycznym przykładem wyboru

Ale czy kardynał Wyszyński musiał wybierać, czy choćby na innym poziomie społecznym, musiał wybierać Wałęsę i tylu innych znanych patriotów?

A tysiące zdemobilizowanych żołnierzy II Korpusu, I Dywizji Pancernej Maczka, Brygady Spadochronowej, Lotnictwa i Marynarki, czy oni mieli problem z wyborem?

Nieliczni wracali do kraju, ale nie z powodów politycznych. Pragnęli jedynie połączyć się z rodzinami. Zas ci, o których mówi Herbert kierowali się raczej decyzją, nie wyborem. A decyzje były kuszące: reymowa posada, diety i podróże, pozwalające otworzyć konto bankowe w Szwajcarii w walucie zagranicznej, własne mieszkanie. Dla pisarzy zwłaszcza otwierał się raj dobrobytu i literackiej sławy

WACŁAW IWANIUK

WYWIAD Z HERBERTEM KOLEJNY ODCINEK

Z H W związku z tym co pan powiedział, dorzuć, że była to oczywiście próba oddzielenia się od emigracji

Wracam do analogii z faszyzmem niemieckim. Gotfried Benn, jeden z najlepszych poetów XX wieku, wykonał pierwszy krok w kierunku szatana, pisząc list przeciwko Tomaszowi Mannowi. O co chodziło? My tutaj w gnoju, znoju, budujemy przyszłość, a oni, ci emigranci, tam sobie coś piszą, malują przeciwko nam, którzy dzwigamy na barkach ciężar historii. To są "Les Questres d'Altona" Sartre'a, tych wszystkich, którzy dzwigają krwawą historię, dla anarchistów, bo to był człowiek zły wiary od początku do końca. A tymczasem nie wolno dzwigac niczego krwawego, nie wolno zabijac w imię czegośkolwiek, nie wolno denuncjowac. Trzeba przyznac, ja powiedziałem to w Gdansk, że straciliśmy dziewictwo. Bo zawsze Polacy byli wspaniali, tylko Rosjanie ich napadali, i Prusacy i podstępni Austriacy, a myśmy byli wspaniali. Nikt nie napisał historii polskiej zdrady, a to nie jest tylko ten okres, o którym mówimy. Co się działo w roku 1831, w 1864, ilu generałów stało po stronie rosyjskiej. Wracam teraz do tych dwu nowel, rzeczywiście haniebnych, jak pan mówi, że literaci absolutnie izolowani od społeczeństwa, a więc emigranci żyjący w Polsce, czynili zarzuty tej prawdziwej emigracji, która często żyła w nędzy, w zagrożeniu, nostalgii za Polską - tym ludziom odbierali moralne prawo bycia Polakami. Władze odbierały obywatelstwo, pozbawiały obywatelstwa generała Maczka, a potem przyznały. I on powiedział a teraz pocałujcie mnie w dupę.

J T To było jednocześnie tworzenie alibi dla siebie

Z H I uzasadnienie własnego swinstwa, że my to robimy, ale z myślą o przyszłości, my z narodem. Guzik prawda, nikt i nigdy nie był z narodem. Używam tego słowa naród z niechęcią, powiedzmy, że społeczeństwem. Oni nie wiedzieli, czym

U źródła zdrady

to społeczeństwo żyje, jakimi troskami i kłopotami. Oni byli w akwarium, mieli swoje kluby, samochody, żyli po prostu w izolacji, stworzono ten zamknięty krąg ludzi, którzy odbijali sami siebie. Ale był też ogród rozkoszy, cudowne metamorfozy, źródło wiecznej młodości. Łysemu prozaikowi odrastała lwia grzywa, zalękniony mieszczański esteta mówił, nie swoim wprawdzie, ale mocnym dźwięcznym głosem, wokół zapoznanego poety awangardowego gromadziły się bardzo obiecujące debutantki. Jak szkoda, że tę bajkę reżyserował stary czekista. Obyczajowa otoczka jest ważna, i te przyjęcia, te kontakty z pseudozakładami, te jakies beneficja. Do dzisiaj są faceci, którzy noszą tytuły jakiegos ordieronosa, nagrody państwowej, biegają do kliniki rządowej, bo tam są lepsze lekarstwa, a są przecież teraz w opozycji. Ja tego nie rozumiem, i widzi pan, tutaj jesteśmy w zgodzie, że niewiele możemy wymagać od młodego pokolenia, jeżeli dorosli nie wypowiedzieli o sobie prawdy. Ja nie mam pretensji do tego, że oskarżony się broni, chciałbym tylko, żeby on sam znalazł oczyszczenie. To nie jest instytucja spowiedzi katolickiej. Ale w stosunku do przyjaciela, którego ja powiedziałem - zdradziłem, wypada przynajmniej pojs do niego i zdobyć się na akt szczerości i skruchy. A tutaj jest odpowiedzialność wobec całego społeczeństwa, przyszłych pokoleń, które muszą dalej jesc te odgrzewane socrealistyczne gnioty.

J T Zgodzimy się więc obaj że właściwie to średnie wtedy i starsze pokolenie nie dokonało pełnej samooceny?

Z H I ja tak sądzę

J T A czy zgodzi się pan również, że polskie możliwości faszyzmu, które próbowały się wykluc w dwudziestoleciu, zrealizowały się w swoistej postaci w Polsce w okresie powojennym, w latach czterdziestych i pięćdziesiątych? To jest po prostu polski faszyzm. Tak by trzeba to nazwać.

Z H Tak jest

J T Jesli się nie mylę, jakos nikt nie ma chęci powiedzenia tego w sposób tak wyraźny

Z H Tak, używa się jakis umownych terminów, eufemizmów, żeby było wytworzenie, żeby zatuszowac fatalne analogie.

J T To nie jest tylko sprawa elegancji, ale także ukazaniem lub nie pewnego ciągu rozwojowego. W tragicznym ruchu lewicowym, który u nas powstał dużo wcześniej, tkwiły możliwości postaw walczących o prawa człowieka, ale były także zalążki faszyzmu, i to znalazło grunt, że tak powiem państwowy, w okresie powojennym.

Z H Zgadza się z tą analizą

J T Historyk myśli i działań politycznych znajdzie także zyciorysy symptomatyczne, wspominał pan o Falandze, o tym zresztą mowiono, a pewne przedłużenia nurtów Narodowej Demokracji sprawdziły się w okresie powojennym.

Z H Jak najbardziej! Bolcio Piasecki wydawał swoje piśmko, zwierniał swoje szereg, pozdrawiali się po faszyzmu, a kiedy zbieraliśmy z Tyrmandem materiały do cyklu artykułów, który miał się ukazać w "Świecie" w roku 1956, ukazał się tylko jeden, a dalszego ciągu zakazano. Czyli, jak powiedział Miłosz, "jest ONR-u spadkobiercą partia". W prł pał-

karze zostali zinstytucjonalizowani, dostali tygodniki, dzienniki, wydawnictwa, i tak dalej. Pamiętam, jak delegacja "Tygodnika Powszechnego" - bo paxowcy zawłaszczyli ten tygodnik na trzy lata - poszła do Gomułki i tam usłyszała, że oczywiście zwracają pismo z powrotem tej samej redakcji. A delegaci zapytali ale co z PAX-em? - PAX będzie istniał, ja jestem przeciwko wszelkim monopolom - powiedział Gomułka. Jak stary liberal!

Wie pan, co jest najgorsze? Ze ta mentalność faszystowska, czy to czerwona, czy brunatna, odpowiada naturze pewnych typów ludzkich. Jest wieczna, można ją przesledzić w całej historii. To jest jedynowładztwo, nienawisc do społeczeństwa, antagonizowanie go, terror, demagogia, podboje, procesy z Ziemiukiem, czy proces przeciwko zabojcom ks. Popiełuszki - podobnie się zachowywali, zupełnie podobnie, nawet tamci brunatni trochę lepiej. Wiara w zupełną plastyczność człowieka. Nihilizm.

J T Ten pęd ku faszyzmowi zdaje się zjawiac wtedy, kiedy pewna grupa czy elita przeżyły jakis stres historyczny, wtedy jest ten moment największej podatności. Sprawdziło się to na przykładzie Niemiec, Rosji, ale i Polski. Wydawałoby się, że kiedy ten naród zdobył się w czasie wojny na bohaterstwo, że potem będzie kontynuacja tej postawy, że nastąpiło zahartowanie, a okazuje się, że doszło do jakiegos niesłychanego odhartowania.

Dobrze, pan to wszystko wiedział i widział jak z taką ostrą świadomością - nie chodzi mi o emocje tylko raczej o formuły intelektualne, jak można było zyc, jak wyglądało życie z taką świadomością?

Z H W okresie stalinowskim uważałem, że to będzie trwało do końca mego życia. Absolutnie byłem tego pewien, ja, Tyrmand, i tych paru, dwu - trzech w Warszawie przyjaciel, których miałem i z którymi mogłem rozmawiac. Wobec tego należało wyemigrowac wewnętrznym, zajmowac się architekturą grecką, Rubensem, czymś takim, pozyczac jakies czasopisma zagraniczne, jeżeli się przedostały - życie emigrantów. Czy to było trudne? Moją przyjaciela Adas mówi, że robię jakies oczko, twierdząc, że to nie wymagało wielkiego wysiłku. Właściwie nie wymagało.

J T Cytujmy "To wcale nie wymagało wielkiego charakteru" - To bardzo ważny pana tekst.

Z H To nie wymagało! Natknąłem się na takie zdanie Audena, że on właściwie nigdy nie miał trudności z wyborem, wybór był jakis naturalny, pojechał na wojnę do Hiszpanii, potem komunizował, cała ta atmosfera na Zachodzie sprzyjała lewicy, flirtowi z komunizmem. Słowem szczęściarz w ręku bogów.

Ale dla mnie wybór to pierwszy decydujący krok, pierwsze "nie", a potem są konsekwencje. I teraz powiem pro domo mea. Ja właściwie nie byłem interesujący dla komunistów, bo nie chciałem za wszelką cenę zyc. Poza tym nie mam żadnych ambicji politycznych, naprawdę, żadnych. Przewodzenie jest dla mnie czymś okropnym, przewodzenie komukolwiek.

W czasie okupacji miałem taką sytuację, byłem odpowiedzialny za paru ludzi i siwe włosy mam od tamtego czasu. Ja sam mogę się jakos narazac. Ale wydawac rozkazy? Więc jak już wybrałem, wie pan, nie miałem po prostu innego wyjścia. Sytuacja żeglarza, który wypływa na

morze, alpinisty, który atakuje szczyt lub po prostu wybor zawodu czy kobiety, z którą się łączę na dobre i złe. Naturalne ryzyko każdego życia. Więc tak nie byłem interesujący, nie ujawniłem tego co myślę i piszę. Kiedy byłem jeszcze w związku literatów i przychodziła weryfikacja, to sobie mowiłem nie napiszę zadnego tekstu "po linii", najzwyczajniej nie napiszę. Czy kogos, kto nie ma pociągu do kobiet, można nazwac ascetą? We mnie była potężna blokada psychiczna. Czy to jest cnota, czy to jest kalectwo?

J T Jesli kalectwo to w takim Mannowskim sensie Mann mowił, że w okresie kultu krzepy jeden chorobliwy tworczy kaleka więcej jest wart, niż kompania zdrowych byczków.

Z H A pozatem, proszę mi wierzyc, to się w ogole nie opłacało w takim ogólnym bilansie zyciowym. Widziałem Andrzejewskiego w stanie rozkładu, widzę innych kolegów. Nie mowię o młodych, bo tu się można było pomylic, biorąc przykłady ze starych koni. Ten mój Tadeo zobaczył raz w kawiarni związku, że tutaj siedzi Jastrun i Przybos, i inni dostojnicy, a wszyscy są w partii. On nie chciał isc do partii, ale przyszedł Pucio i powiedział wiecie, towarzyszu, dobrze by było, gdybyście zechcieli byc kandydatem. Więc on zgodził się tylko na kandydata, myślał, że długo będzie kandydatem, ale potem go wpisali. To szło mechanicznie.

Jest mitem i samousprawiedliwieniem, że intelektualisci zrobili październik, nic podobnego. Październik zrobił Językoznawca, który przeniósł się w zaswiaty, i potem była walka diadochów, i albo miał byc Malenkov, albo Chruszczyk. Ale trzeba było odfajkowac tych wszystkich, co byli za Stalina, więc zadzgał Berię i pokazali, że są bardziej liberalni, żeby skonczyc z zimną wojną i dostawac mięso, zboże.

J T Te rozgrywki związane z upadkiem dyktatury Stalina pokazała praca Awtorchanowa.

Z H To wielka pycha utrzymywac, że można wpływać na losy świata pisząc wiersze. Barometr nie zmienia pogody. Proszę zresztą zauwazyc, że jedyne prawdziwe robotnicze powstanie w Polsce, w Poznaniu, nie miało zadnego echa w literaturze, zaskoczyło intelektualistow.

J T Ach, wszystkiego jest kilka wierszy na ten temat.

Z H Tak jest. Druga rzecz, Wybrzeże w roku siedemdziesiątym, znowu zaskoczyło, nic nie ma na ten temat.

J T Chciałbym wrocic na chwile do pana tekstu "O potędze smaku". Tu całkowicie się z panem zgadzam. Ale oczywiście, zgadzam się z Michnikiem, który - jak pan mówi - akcentuje tu ironię pozornej łatwości. Bo istnieje wewnętrznie zintegrowane poczucie moralności, które rządzi nawet naszymi odruchami, naszym smakiem nawet w myśli platonskiego połączenia dobra z pięknem i oto u jednych moralność była płytka, w służbie manipulacji intelektualnych, bardzo karkołomnych i nieopłacalnych, a u innych, jak zawsze była to moralność głęboko osadzona. Decydująca słusznie na poziomie pierwszego nieraz refleksu. Każdy z nas zna takie, pozornie nic nie kosztujące odruchy. Cos powiem o sobie gdy już zrzuciłem z siebie ten przykry światopogląd, a potem oddaliłem także tezę, że tak zwany wallenrodizm ma uczciwy sens, postanowiłem wyjsc z partii. Ale jednocześnie, poza intelektem, czułem cos takiego, że noga moja nie pozwoli mi już przestąpić progu pokoju, gdzie odbywa się zebranie partyjne. Więc gdy po oddaniu legitymacji zachęciano mnie, bym ja jednak zatrzymał, przerałem bezowocną już dyskusję z kims dotkniętym owym żądłem heglowskim i powiedziałem moją instynkt mi na to nie pozwala.

ciąg dalszy
w następnym numerze

"SZTUKA NIEPOKORNYCH"

MARIA ANTO

"Sztuka niepokornych", to cykl prezentujący polskich artystów, którzy odwagili się przemówić w obronie więzionych i prześladowanych. Teksty zawierające materiały biograficzne i fragmenty recenzji będą ukazywać się w najbliższych numerach, by później wejść do katalogu przygotowywanej wystawy.

Nazwisko Marii Anto figuruje jako pierwsze na alfabetycznej liście tych, którzy złożyli protest przeciw uwięzieniu Polaków za przekonania podczas kongresu intelektualistów w 1986 roku. W Kanadzie będzie można obejrzeć Jej obraz pt. "Czas" No 829, olej - płótno, rok 1983

Artystka malarka, ur 15 grudnia 1937, Warszawa, mążka, 4 dzieci, studia Wydział Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych, Warszawa 1961
Udział w ponad 200 wystawach zbiorowych

Ważniejsze prace portrety rodzinne i cykl *Spotkania* 1964-65, kompozycje fantastyczne, portrety zwierząt i przedmiotów 1971, obrazy malowane w Mediolanie 1971, w Białowieży 1974, 1977 (m.in. cykl *Jednorozec*) w Warszawie 1975, 1978 (9 obrazów z cyklu *Kon'rojanski*), prace w zbiorach MKiS, rad narodowych, MN w Warszawie, muzeów w Słupsku, Chorzowie, Płocku, Olsztynie, Padwie, Sztokholmie oraz w galeriach i prywatnych kolekcjach w Polsce, Wielkiej Brytanii, Szwecji, Szwajcarii, Francji, USA, Kanadzie, Australii, we Włoszech i innych krajach

W wolnym czasie rozmowy z przyjaciółmi, notowanie zdarzeń i wrażeń, czytanie poezji

Adres ul Karpinskiego 12, 01-609 Warszawa, tel 39-73-53

WYSTAWY INDYWIDUALNE

- 1962 — Galeria MDM Warszawa
- 1966 — Zachęta, Warszawa
- BWA Lublin
- BWA, Katowice
- BWA, Bydgoszcz
- BWA, Kielce
- 1967 — Galeria Polo Bot Caracas
- Aleneo de Valencia Venezuela
- 1968 — Teatr Komedia Warszawa
- Galeria Prisma Sztokholm
- 1969 — Galeria Prisma Sundvall
- Galeria TPPS, Gdansk
- 1970 — Galeria Azyli, Torun
- Galeria 10, Warszawa
- 1971 — Galeria MDM, Warszawa
- Galeria Cortina, Mediolan
- BWA Piastow
- 1972 — BWA, Koszalin
- 1973 — Galeria Cortina Mediolan
- Galeria Cortina, Verona
- Galeria Zapiecek Warszawa
- 1974 — Galeria Forum, Triest
- BWA Białystok

- BWA, Olsztyn
- 1975 — Galeria Niccoli Parma
- 1976 — Akademia Sztabu Generalnego Warszawa
- Galeria van Dormael Bruksela
- Monte Carlo 1976
- Galeria „Desa” Krakow
- 1977 — Klub MPiK, Żoliborz Warszawa
- 1978 — Galeria Koszykowa Warszawa
- Galeria „Depolma” Dusseldorf
- Galeria L indiscreto Rzym
- Galeria Domu Plastyka Warszawa
- 1980 — Targi Sztuki — Warexpo Warszawa
- 1980 81 BWA Lublin
- 1981 — Galeria Trzech Obrazow, Krakow (ASP)
- Instytut Polski, Wiedien
- Galeria MK Dusseldorf
- 1983 — BWA, Zakopane

PRACE W ZBIORACH

Muzeum Narodowe w Warszawie Muzeum Historycznego w Warszawie, Muzeum Sztuki Współczesnej w Sztokholmie oraz w licznych muzeach i kolekcjach prywatnych w Polsce i zagranicą

NAGRODY I WYROZNIENIA

- Nagroda Padwa 1963
- Nagroda Ministra Kultury i Sztuki — 1964
- Grand Prix International Monaco — 1964
- Wyroznienie Radom — 1965
- Nagroda Plock — 1966
- Wyroznienie Rzeszow — 1969
- Nagroda Zyrardow — 1970
- Wspomnienie Artystyczne Ministerstwa Kultury
- Nagroda Specjalna Barcelona — 1971
- Nagroda Ministra Kultury i Sztuki za rok 1971
- Nagroda Varenna — 1972
- wyroznienia Lodz — 1973
- Nagroda Sopot — 1975
- Nagroda Lodz — 1976
- Nagroda Pruszkow — 1976
- Nagroda Radom — 1979

Udział w PLENERACH OGOLNOPOLSKICH I MIĘDZYNARODOWYCH

- Warszawa — 1965
- Wroclaw — 1965
- Wroclaw — 1968
- Wroclaw — 1970
- Wroclaw — 1969
- Wroclaw — 1971
- Wroclaw — 1972
- Wroclaw — 1973
- Wroclaw — 1974
- Wroclaw — 1975
- Wroclaw — 1976
- Wroclaw — 1976
- Wroclaw — 1977
- Wroclaw — 1980

WYSTRACJA

Wystawa ze znanych obrazow Marii Anto, bardzo typowy dla Jej sztuki, "Madonna z dzieckiem" 1981

UWAGA KOBIECY IMIGRANTKI KURSY FAKTYCZNIE NIEPRACUJĄCE

1 W najbliższej przyszłości rozpoczną się następujące kursy zawodowe:
SECRETARIAL - BOOKKEEPER
COMPUTER AIDED DESIGN
RAFTING
RETAIL MEAT CUTTING
ELECTRONIC ASSEMBLY
Kandydatki muszą wykazać się podstawową znajomością języka angielskiego, zdać egzamin i uzyskać kwalifikacje Canada Employment Centre
Dla bliższych informacji i skierowania pro-

szę zgłaszać się do Ośrodka Pomocy Imigrantom, 206 Beverley St lub telefonicznie pod nr 979-9634

- 2 Ośrodek Pomocy Polakim Imigrantom prosi następujące osoby o zgłoszenie się do Biura przy 206 Beverley St lub telefonicznie pod nr 979-9634
- 1) aktorów z Polski, zainteresowanych występowaniem w teatrze,
 - 2) pielęgniarki, pragnące nostryfikować dyplom,
 - 3) rzemieślników, starających się o licencje

Z szacunkiem
Krystyna STADEN,
Dyrektor Ośrodka

Polskie Towarzystwo Muzyczne w Toronto

Polish Society of Music in Toronto

WIECZÓR POEZJI I MUZYKI ROMANTYCZNEJ EVENING OF ROMANTIC POETRY AND MUSIC

On the anniversary of regaining independence

poetry by
ADAM MICKIEWICZ

music by
FRYDERYK CHOPIN

performers
Bożena Balut
Dariusz L. Barecki recitation
James Bernard baritone
Andrzej Gierulski piano
Zygmunt Steinski bass piano
Małgorzata Witrylak soprano
Anna Zywieli
Jan Zywieli class. al guitar duo

Polish Cultural Centre
206 Beverley Street Toronto

E 175 00

Friday
November 14 1986 8 00 p.m.

Mecenas January PRAWO I TY ŁĄCZENIE RODZIN

Po dwutygodniowej przerwie (najmocniej przepraszamy!) wracamy do sprawy łączenia rodzin

Przypomnijmy, że kanadyjskie przepisy imigracyjne nie wszystkich członków rodziny zamieszkałego w Kanadzie obywatela tego kraju lub stałego mieszkańca traktują jednakowo. Przepisy tworzą dwie kategorie: 1 **Family class** i 2 **Assisted relative**. W stosunku do rodziny należącej do pierwszej kategorii, przepisy bardzo idą na rękę i ułatwiają "sponsorowanie". Wobec tej kategorii bowiem system punktowy nie obowiązuje. Oznacza to, że dla członka rodziny starającego się o emigrację do Kanady sponsor-krewny może być jedyną szansą na uzyskanie wizej imigracyjnej, jeśli kandydatowi brak dostatecznej liczby punktów, by się zakwalifikować na imigranta.

Do tej uprzywilejowanej kategorii **family class** należą mąż lub żona sponsora, narzeczony lub narzeczona, niezamężna córka lub niezona syn - w obu wypadkach w wieku powyżej 21 lat (liczą się tu też dzieci adoptowane), dziadkowie sponsora w wieku powyżej 60 lat, lub młodszy, jeśli owdowiał i nie są zdolni do pracy, następnie wnuki, bracia, rodzeństwo, kuzynowie i kuzynki - jeśli są sierotami w wieku poniżej 18 lat, także każde dziecko w wieku poniżej 13 lat, które sponsor zamierza adoptować, wreszcie - w braku takich wymienionych własnie członków rodziny, jeden inny krewny.

W stosunku do członków rodziny należącej do kategorii **assisted relative**, ułatwienia są znikome. Do tej kategorii należą dzieci w wieku od 21 lat wżwyz, zamężne lub zonate dzieci w wieku poniżej 21 lat, bracia i siostry dziadkowie w wieku poniżej 60 lat oraz siostrzence i siostrzenice, bratankowie i bratanice, wujowie i ciotki.

Zajmiemy się teraz procedurą sponsorowania członków rodziny należącej do kategorii **family class**.

PROCEDURA SPONSOROWANIA RODZINY

A więc decyzja zapadła! Postanowiliśmy sprowadzić do pachnącej zywicy Kanady (gdzie ta zywica, koło nas pachnie rzeźnią miejską) syna z Częstochowy, córkę z Zakopanego, czy nie widzianą od kilku lat żonę. Zwaliśmy wszystkie za i przeciw, pogodziliśmy się z

tym, że sprowadzony nieuchronnie będzie miał za złe, podsumowaliśmy te dolary, na które jeszcze będziemy musieli zapracować, a które już nam niektorzy wypominają, zwaliśmy ryzyko (bo sprowadzanie rodziny bywa ryzykowne, jeden taki sprowadzony brat natychmiast się upił i nie mając ani prawa jazdy ani pojęcia o prowadzeniu samochodu, ukradkiem siada za kierownicę nowego "vana", który następnie rozbił kilkadziesiąt metrów za drzwiami garażu. Pojazd zaś służył rodzinie do zarabiania na chleb).

Doszlismy więc do wniosku, że grunt to rodzinka i powzięliśmy nieodwołalną decyzję zaimportowania tej rodzinki, czy też ktoregos z jej członków, do kraju kłownego liscia. Oczywiście na własny koszt i na własne ryzyko, bo innego sposobu nie ma.

CO DALEJ ?

Pierwszy krok to wizyta w najbliższym biurze Urzędu Imigracyjnego, czyli w najbliższym Canada Immigration Centre. Pierwsza zas operacja, prowadząca do tego kroku (jeśli nie znamy adresu) to sięgnięcie po książkę telefoniczną. Torontonska książka telefoniczna ma na koncu Niebieskie Kartki - *The Blue Pages*, które są spisem rozmaitych rządowych biur i placówek. Tam, w części poświęconej rządowi federalnemu (sprawy imigracyjne podlegają Ottawie) znajdujemy hasło **Immigration Centres** i adresy wraz z numerami telefonów **Central 480 University, East 130 Bloor W** i tak dalej. Na początku jest ogólny numer do informacji - **Inquiries 598-4444** i najlepiej najpierw tam zadzwonić, powiedzieć że się chce sponsorować rodzinę i podać swój adres, a dowiemy się, do którego biura imigracyjnego się udać. Koniec języka za przewodnika, kto nie ma w głowie ten ma w nogach, Toronto jest wielkie i łatwo stracić pół dnia szukając niewłaściwego adresu, by potem pocałować klamkę.

W biurze imigracyjnym - naszym lokalnym Immigration Centre, zaczyna się od papierów, tak jak w każdej biurokracji, na całym świecie. Mianowicie najpierw dostajemy instrukcje dla sponsora. Instrukcja informuje gdzie i kiedy mamy się stawić na rozmowę, czyli *interview*, a dalej, co mamy ze sobą przynieść.

Mamy przynieść dowód naszego statusu w Kanadzie (na przykład dowód obywatelstwa - paszport kanadyjski, albo dokument, który nam wręczono na uroczystości nadania obywatelstwa), jakiś dowód, że zarabiamy pieniądze, lub że mamy dochody, na przykład list od pracodawcy, książeczkę bankową, dowód ubezpieczenia lekarskiego - *medical insurance card* - oraz dokument potwierdzający pokrewieństwo ze sponsorowanym członkiem rodziny.

Jeśli sprowadzamy żonę lub męża, dowodem takim będzie akt zawarcia małżeństwa, w przypadku rodziców - metryki ich urodzenia. Należy mieć na uwadze, że urząd imigracyjny będzie żądał pełnej metryki a nie aktu urodzenia w skróconej formie. Jeśli sprowadzamy dzieci, potrzebne są ich metryki urodzenia, w których sponsorująca osoba figuruje jako ojciec lub matka.

Uwaga, obecnie ojciec może sponsorować dziecko nawet wtedy, kiedy nie jest formalnie mężem matki swego dziecka. Jeśli jednak nazwisko ojca nie jest wymienione w akcie urodzenia dziecka, to mamy do pokonania poważną przeszkodę. Pokonanie tej przeszkody jest jednak możliwe, ale będzie wymagało wiele zachodu i sporych wydatków. Będzie bowiem wymagało bardzo wyszukanych i kosztownych badań krwi zarówno dziecka, jak i jego ojca i matki. Temat ten będziemy kontynuować w następnym odcinku.

Ciąg dalszy za tydzień

KABARET DROZDY W PROGRAMIE

"DOBRY INTERES"

UDZIAŁ BIORA

- ▶ ALICJA MAJEWSKA — piosenkarka
- ▶ TADEUSZ DROZDA — satyryk
- ▶ WŁADYSŁAW KOMAR — mistrz olimpijski, aktor — bohater filmu R Polańskiego 'Piraci'
- ▶ WŁODZIMIERZ KORCZ — pianista kompozytor piosenki. Żeby Polska była Polską

OSHAWA, ONT — czwartek 6 listopada godz 8 00 wiecz
Sala Stow Weteranow, 1551 Stevenson Rd N
Bilety przy wejściu

THUNDER BAY, ONT — piątek, 14 listopada g 7 wiecz
Polish Hall

MONTREAL PQ — niedziela 16 listopada godz 8 wiecz
Westmont High School 4350 St Catherine West

Bilety Taura Travel 3628 St Laurent Blvd — 849 3451
Metro Travel 5921 Laurendeau St — 761 5378
Polka Del 3561 Belair — 727 2311

CALGARY - piątek, 7 listopada, EDMONTON sobota
8 listopada, VANCOUVER - niedziela 9 listopada,
SASKA TOON - sroda, 12 listopada, WINNIPEG -
czwartek, 13 listopada

ADWOKACI I KONSULTANCI

**LECH
W. PRUSIŃSKI**
Immigration Consultant

Porady w sprawach
emigracyjnych
Bezpłatnie tylko we wtorki -
godz 12-7
Prosimy o telefoniczne
uzgadnianie wizyt
**Biurowo 192 Garden Ave
TEL 588-1659**

**Adwokat
Specjalista
w sprawach kryminalnych**
**KRZYSZTOF
PREOBRAZEŃSKI**
99 Charles St East
TORONTO, Ont M4Y 1V2
TEL 964-1717
Res 537-8842

MIRROR IMAGE TRANSLATIONS

Jan Weinsberg
**T E U M A C Z
PRZYSIĘGLY**
309 Crichton Street,
OTTAWA, K1M 1W3
Tel (613) 741-8680

LESŁAW SOSNOWSKI
Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski)
Bachelor Of Law (University of Ottawa)
ADWOKAT — NOTARIUSZ
Firma adwokacka pod nazwą
SOSNOWSKI, McNUTT
1445 Woodroffe Ave NEPEAN
(Ottawa)
TEL (613) 727-5662
Porady prawne i korespondencja
po polsku i po angielsku

HALINA BARANOWSKA

MA/AIIC
Ubezpieczenia wszelkiego rodzaju
Biuro 622-1115, dom 746-5270

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA
Life Insurance - na życie • Disability - chorobowe
• Mortgage - hipoteczne • Business - handlowe
• RRSP, Annuity - emerytury
SOLIDNIE, TANIO I SZYBKO
Po bliższe informacje proszę dzwonić
Andrzej Krysiak
TEL Biuro 226-6515, dom 247-8326

UBIEGASZ SIĘ O ROZWÓD ?

Wniosek jednego z małżonków wystarcza do otrzymania rozwodu za pośrednictwem Międzynarodowej Agencji do Spraw Rozwodowych. Agencja załatwia na miejscu oficjalne rozwody przez międzynarodowy Sąd, uznane na całym świecie. Opłaty stałe, nieulegające żadnym podwyżkom. Rozwody gwarantowane w ciągu trzech do czterech tygodni.

CENY PRZYSTĘPNE

MÓWIMY PO POLSKU

INTERNATIONAL CONSULTANTS

Suite 2032
33 N Michigan Ave.
Chicago, IL 60601
Tel (312) 346-3176

7th Floor
12 W 31st St
New York, NY 10001
Tel (212) 967-4986

BIURA OTWARTE OD 10 RANO DO 5 PO POŁ (WŁĄCZNIE Z SOBOTAMI)
Formalności można także załatwić korespondencyjnie

**JULIA
DZIWIŃSKA LL M**
Adwokat z Polski z długoletnią
praktyką
TEL (416) 864-1182
od 4 do 7 po południu
Udziały porad i pomocy we wszelkich
sprawach na terenie Polski m.in.
małżeństwa przez pełnomocnika rozwodu w Polsce
wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski no-
tarialnie kupna i sprzedaży domów gruntów i miesz-
kan dzierżawy spadki i inne sprawy majątkowe w
Polsce pisanie pism do polskich sądów i urzędów
sprowadzanie krewnych i odwołania od odmowy wy-
dania paszportów tłumaczenia dokumentów
Biuro Polish Consulting Bureau
618A Queen Street West,
Toronto Ont M6J 1E4

Jesień

M O D A Amerykańscy projektanci Calvin Klein, Ralph Lauren, Perry Ellis w najnowszych kolekcjach postawili na klasykę. Z upodobaniem stosują materiały takie jak kaszmir, dzersę i wielbłądzia wełnę. Zaokrąglona linia ramion, luźne, obszernie spodnice, skora na paski to szczególnie preferowany w obecnym sezonie brązowy krokodyl lub jaszczurka. Klasyczne pumpy zaprojektowane przez "Coco" Chanel, proste, tradycyjne mokasyny z czarnego zamszu, spodnie z szarej flaneli, obszernie swetry - golfy i luźne płaszcze z wielbłądziej wełny to ulubione elementy jesiennej kolekcji.

Halka Siermiega

CO TO JEST ZIOŁOLECZNICTWO

(2)

Nie ma granicy, przy której można by powiedzieć, że tu kończy się ziołolecznictwo, a zaczyna - kuchnia albo inna sprawa dotycząca ludzkiego zdrowia. Stąd właśnie pochodzi to, że witaminologia, czyli nauka o gospodarce witamin naturalnych w organizmie ludzkim, dalej - nauka o mikroelementach takich, jak minerały, aminokwasy, nauka o promieniowaniu molekularnym, krótko mówiąc trzy nauki o potężnym znaczeniu dla zdrowia ludzkiego - zakotwiczyły się również przy ziołolecznictwie.

Oczywiście - niekiedy odbieramy wrażenie, że skoro na żadnej uczelni nie ma katedry, która by te osiągnięcia krzewiła - umrą one śmiercią naturalną. No, bo gdzie się mają utrzymać? Kto i na jakiej drodze będzie szukał dalszych sukcesów, kto będzie rozwijał już dokonane?

I znowu - błąd w rozumowaniu.

Przypomnijmy sobie największe osiągnięcia polskiego umysłu! "Wstrzymał Słońce - ruszył Ziemię" Kopernik! Powstanie jego teorii było na żadnej katedrze świata nie do pomyslenia. Kazimierz Funk odkrył witaminy w Instytucie Higieny, gdzie miał względną swobodę poszukiwań naukowych.

Juz w roku 1963 Światowa Organizacja Zdrowia powołała do życia Instytut

Poszukiwania Nowych Leków Instytut dzięki niefortunnej nazwie, stał się najpierw tubą propagandową anglosaskiego przemysłu chemicznego, bo w rozgrywkach przemysłowych przez Instytut przechodziły potężne wpływy USA i tu krzyżowały się z angielskimi. Ale w miarę jak słabła ludzka wiara w chemię - Instytut skierował się ku najstarszej farmacji ludzkiej - ku ziołom.

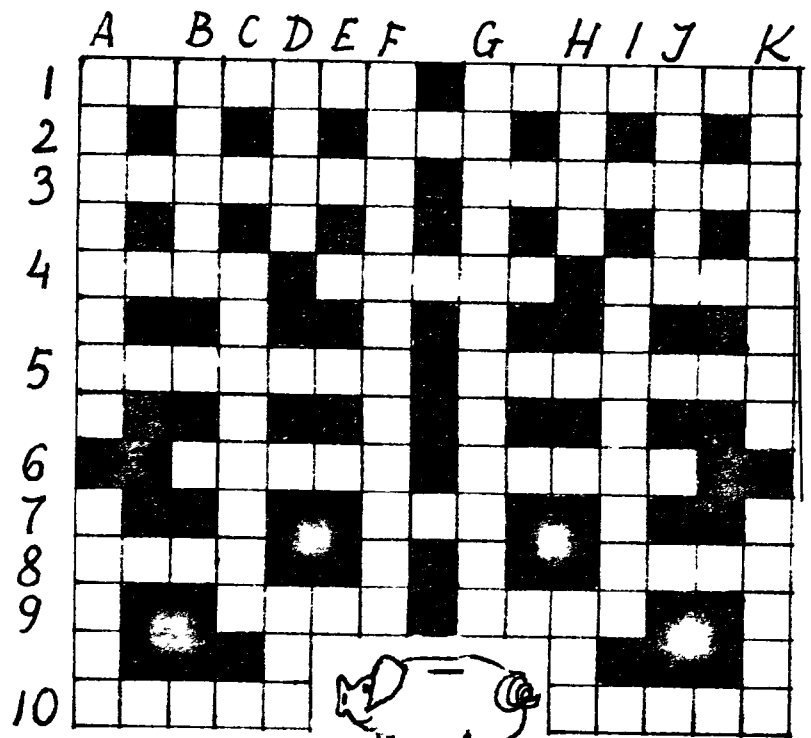
Ma więc ziołolecznictwo kilkaset tysięcy lat.

Ale dopiero w latach siedemdziesiątych naszego wieku zaczęto tę wiedzę - mimo braku katedry - porządkować. Poniemaz Instytut - to subwencje, a subwencji nikt nie daje za darmo - zaczęło się, z jednej strony, układanie instrukcji dla ludzi, pracujących nad ziołolecznictwem, z drugiej zaś - subswencionowanie osiągnięć.

O co poszło i dlaczego działalność Instytutu należy uznać za epokową dla ziołolecznictwa wszystkich krajów?

Otoż każdy z nas wie, że tytoni bułgarski jest lepszy od polskiego, a egipski lepszy od bułgarskiego. Podobnie jest z winogronami, podobnie z roślinami leczniczymi. Jeżeli Plinius, Dioskorides, Teofrast i inni autorzy śródziemnomorscy pisali o ziołach, to przecież nie o polskich, ale o greckich czy włoskich. I to, co napisali dla tamtego klimatu, jest do dziś aktualne.

Dlatego pierwsze i podstawowe wytyczne Instytutu wyeksponowały sprawy klimatu - skoro piszesz o ziołach - nie wykraczaj poza klimat swojej ojczyzny!

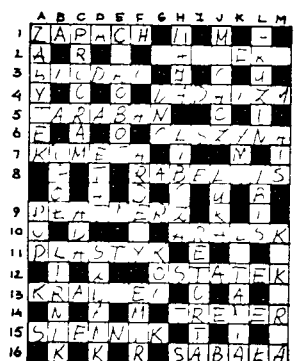
Krzyżówka własna Nr 208 ze skarbonką

POZIOMO

- 1 A bezkrytyczny zaslepiony zwolennik
- 1 G środek komunikacji
- 2 F nacjonalistyczna org. ukraińska w międzywojennej Polsce
- 3 A generał amer. dowódca wojsk Polnocy w wojnie secesyjnej
- 2 G etylowy lub (fuj!) metylowy
- 4 A ubostwany człowiek fetowany gwiazdor
- 4 E chrześcijański wielkanocny maho metanski w Ramadanie
- 4 I jeden z metali (pisany z prawej do lewej)
- 5 A praktykantki zwolenniczki doktryny
- 5 G podziw
- 6 B w buddyzmie i hinduizmie suma etycznych skutków dobrych albo złych myśli, uczynków
- 6 G siedziba bogów (staroż. Grecji)
- 7 F uświęca środki
- 8 A państwo arabskie
- 8 I piosenka Polaków zaboru pruskiego
- 9 C dwukołowy woz używany w Azji
- 9 G materiał opatrunkowy
- 10 A gwałtowny wicher
- 10 H jeden z wielu na polu

- wanie
- 1 G specjalista od narkozy
 - 1 H umiejętność postępowania z ludźmi
 - 1 J postać z "Ogniem i mieczem"
 - 1 K grupa społ. fundament dawnej Rzeczypospolitej
 - 4 C domek sklecony przy użyciu Matki ziemi
 - 4 I mauretański zespół pałacowy w Grenadzie
 - 7 A miasto lat studenckich Mickiewicza
 - 7 K stado koni w stepie
 - 9 D rzeka w Europie
 - 9 H wada wzroku

ROZWIĄZANIE KRZYŻOWKI NR 206

PIONOWO

- 1 A cykl imprez artystycznych prześląd filmowy itp.
- 1 B na nim obłoki
- 1 D na bibliotecznej polce
- 1 F umocnienie zespolenie ugruntu

TANIO, TANIEJ, NAJTANIEJ! KOMIS - CHANCE
TEL 533-0751
305 Roncesvalles Ave., Toronto, ONT M6R 2M6

Szansa kupna i sprzedaży nowej lub używanej odzieży dla każdego. Wysyłamy paczki do Polski odzieżowe, owocowe i inne. Gwarantowane doręczenie. DUŻA OSZCZĘDNOŚĆ. Towary u nas zakupione i wysyłane przez nas do kraju bez podatku prowincjonalnego!

211 223

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ
30 Marmaduke Str.
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL 533-9471
Czynne poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki, godz. 10:00-4:00
POMOC I PORADY WE WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów i uwierzytelnianie podpisów

Redaguje lek med JADWIGA GORNICKA, specjalista chorób wewnętrznych. Kontakt Komis Chance, Toronto, tel. 533-0751.

apteka natury

Terapie bez chemii

Leki syntetyczne, chemiczne okazują się często mało skuteczne w leczeniu wielu chorób wirusowych, bakteryjnych czy wirnikających ze skażenia środowiska. Z tego powodu wzrosło ostatnio w wielu krajach zainteresowanie terapiami naturalnymi stosowanymi w medycynie ludowej. Wspólną ich cechą jest odciążanie organizmu przez ukłytwanie funkcjonowania nerek, co zapewnia sprawne wydalanie toksyn z organizmu, poprawa pracy wątroby i całego przewodu pokarmowego, a więc lepsze przyswajanie wszystkich składników potrzebnych do odnowienia i odbudowy zdrowia i uzupełnienia niedoborów w ustroju ludzkim, zwiększenie stopnia ukrwienia narządów, dostarczenie organizmowi niezbędnych witamin, aminek i kwasów egzogennych, makro i mikroelementów, pierwiastków śladowych.

Wszystkie narody miały w przeszłości w swoich tradycjach żywienia spożywanie jarzyn, owoców, nasion, produktów ziołowych, ryb, morskich i słodkowodnych. Najbardziej wartościowe jest spożywanie jarzyn warzywnych i owoców w sianie surowym lub picie świeżych soków, co dostarcza organizmowi łatwo przyswajalnych enzymów, nawet przy niepełnej wydolności pracy wątroby. Zapobiega to chorobom układu i leczenia. Enzymy zawarte w świeżych sokach wchłaniają się dobrze i szybko biorą udział w przemianie materii w komórkach i w tkankach odnowiają organizm, dostarczają właściwych substancji czynnych, biologicznie enzymy rozkładają się

gdym podgrzewam je powyżej 40°C.

Do najbardziej skutecznych substancji czynnych zaliczamy alkaloidalny produkt przemiany materii, w którym leżą rośliny zielone, zawierają one glikozydy - substancje rozszczepiające się pod wpływem wody na cukry proste i związki miedzi, kwasu olejki, terpeny, kwasy, mają działanie wielostronne, m.in. dezynfekujące, hamują rozwój drożdżowców, chorobotwórczych grzybków, które działają uspokajająco i wzmacniająco, garbniki mające właściwości ściągające, służy - działające kojąco, rozszerzają naczynia krwionośne i przy podrażnieniach przewodu pokarmowego, działają przeciwzapalnie, regulują pracę tarczycy, jelit i likwidują w nich nieporządek, przyswajają cynamon oraz kwasu organicznego, jabłkowego, cytrynowego, winowego, szarłatowego, działające łagodnie, przeciwszczepiająco.

Zioła poprawiają pracę nerek, wątroby i przewodu pokarmowego, co i odawanie produktów pszczełich wspomaga i jest niezwykle efektywne u chorych w starszym wieku oraz stosujących przez dłuższy czas leki syntetyczne. Metoda leczenia przy pomocy produktów pszczelich nosi nazwę apiterapii. Zasadniczymi lekami są tutaj: mleczko pszczele, samo bądz z pyłkiem kwiatowym i pierzga (pyłek kwiatowy plus ślina pszczoły). Pszczoła mlika spożywaną mleczko żyje 40 razy dłużej od pszczoły robotniczej. Apiterapię - wyciąg alkoholowy z ciał pszczoły, który zapobiega i leczy katar, przewlekłe u limfatycznych dzieci, działa jak szczepionka. Pyłek kwiatowy dostarcza największej witamin, pierwiastków, witamin, enzymów i aminokwasów. Pyłek zlepiony śliną pszczoły w kuleczki, leczy wiele chorób, poprawia ukrwienie nerek i wątroby. Propolis - jest to ekstrakt z ciała pszczoły, pszczoły lub produktu z tej

substancji, jak tabletki do ssania, maści, kremy, globulki, które leżą wiele ciężkich schorzeń, np. paroniz, urazy, rany, niezyleżone rany, drog oddychawczy, stają się istniejącymi chorobami, skorne, zapalne stany, służówek, a nade wszystko uodpornia przeciw schorzeniom wirusowym, kornym, hronog, oddehowym. Preparat pszczoły rozkłada się w temperaturze pokojowej, w czasie 10-15 minut, od w kóży, tamże od oterania. Sposobem użycia: rozcierać w porażce i przetrzeć nią. W ostatnim czasie o pszczoły rozpowszechniła

refleksoterapia polega na masowaniu określonych stref na ciele, co wpływa na zwiększenie przepływu krwi i poprawę ukrwienia. Wskazuje się na to, że w niektórych przypadkach, zwłaszcza u dzieci, może być skuteczniejsza niż tradycyjna terapia. Wskazuje się na to, że w niektórych przypadkach, zwłaszcza u dzieci, może być skuteczniejsza niż tradycyjna terapia.

Z ARTUR RUSZKOWSKI

OSTROŻNIE Z ASTROLOGIĄ

Ciąg dalszy z poprzedniego numeru

Wyniki Dr Whitney zostały opublikowane w 1983 r. i jest interesujące zwrócić uwagę na diagram napięcia dla Indii w 1984

Na wykresach można odczytać, że koncówka lat 80-tych zawiera wyraźny wzrost napięcia. Czy oznacza to wojnę? Stosując analogię do wydarzeń 1977-1980 dla Bliskiego Wschodu, gdzie można zaobserwować wyraźny wzrost napięcia odpowiedź winna brzmieć "tak". Z drugiej strony zwykle w astrologii o wiele łatwiej określić "kiedy" niż określić dokładne okoliczności. Na ile wyniki Whitney można uznać za wiarygodne? Obserwując krzywe wykreślone przez komputer można zaobserwować pewne zależności - dotyczące zdarzeń już zaszłych i tych, które w momencie wydania książki były jeszcze przyszłością.

Jednak analiza samej metody jaką użył Whitney odkrywa wiele jej słabych punktów. Sam będąc zaangażowany w badania związane z astrologią dynamiczną odnoszące się do metody Whitney krytycznie, choć nie przeczę że wnoszą cenne zależności ogólne.

I tak dotarliśmy w obszary astrologii politycznej. Generalnie w astrologii politycznej istnieją dwie podstawowe metody. Pierwsza ujmuje wydarzenia zachodzące w skali całej ziemi, kojarząc swe metody i wnioski z tzw. "teorią cykli". Druga opiera swe wnioski na analizie horoskopów wykonanych dla poszczególnych państw czy organizacji.

Badania cykliczności zjawisk w życiu ziemskim mają już dość długą tradycję. Pierwsze z nich były poświęcone badaniom cykliczności cen kukurydzy i surowki żelaza. Zaobserwowano 11, 28 i 54-letnią cykliczność w zbiorach, pogłowiu zwierząt i ogólnych tendencjach ekonomicznych. Długość tych cykli jest związana z długością cykli aktywności słonecznej (liczba plam na Słońcu). Główne badania, dotyczące powiązań między cyklami aktywności słonecznej a 54-letnim cyklem aktywności ekonomicznej zawdzięczamy rosyjskiemu uczonemu prof. N. D. Kondratiewowi. Kondratiew prowadził swe badania w latach 1920-1940. Badania te zostały gwałtownie przerwane w momencie kiedy komisarze nowego porządku doszli do wniosku, że konsekwencje prac Kondratiewa są dla nich niebezpieczne. W czasie procesu sądowego udowodniono Kondratiewowi, że jego badania są zyciową pomyłką, gdyż sytuacja ekonomiczna jest zależna tylko od świadomości klasowej i planowej gospodarki. Stworzono mu jednak doskonałe możliwości naprawienia swego błędu z czego Kondratiew skwapliwie skorzystał umierając w jednym z syberyjskich obozów.

Od czasów Kondratiewa przez niego rozpoczęte odkrycia znacznie się posunęły, głównie dzięki pracom Fundacji badań nad cyklami utworzonej w USA. Fundacja ta zatrudniająca ekonomistów, meteorologów, matematyków, analizuje bardzo wiele aspektów naszego życia pod kątem ich cykliczności. Udało się wydzielić z chaosu informacyjnego ponad 1400 różnych zjawisk cyklicznych od cyklu cen ropy do cyklu sprzedaży samochodów osobowych itd.

Zgodnie z uzyskanymi wynikami następnej recesji możemy się spodziewać w latach 1986-1989. Również w tym okresie zbiegają się maksima dwóch cykli wojen (35 lat koreańskiej i 22-5 roku wietnamskiej).

Drugim podejściem do astrologii politycznej jest analiza horoskopów, obliczonych według daty założenia państwa czy organizacji. W metodzie tej zawarta jest podstawowa trudność związana z tym, że bardzo często nie jest znany dokładny moment założenia. Tak na przykład w amerykańskich czasopiśmie astrologicznych od ponad roku toczy się burzliwa dyskusja na temat dokładnego momentu podpisania deklaracji niepodległości uważanej za moment powstania USA. Różnica zdań dotyczy zaledwie kilkunastu godzin mimo to powoduje, iż przewidywania na najbliższe lata dotyczące USA różnią się znacznie. Jedną z grup twierdzi, iż w latach 1986-1992 USA znajdują się w poważnym kryzysie ekonomiczno-politycznym.

Mozna w zasadzie uznać, że najbliższe cztery lata będą dobrym testem metod tradycyjnej astrologii, jak i przyznania racji jednej z grup (lub żadnej). Pewną dodatkową informację o przebiegu sytuacji politycznej można uzyskać analizując horoskopy personalne przywódców państw.

Ważnym wydaje się być horoskop Gorbaczowa. Analiza jego astrologicznej osobowości wskazuje na bardzo dużą dynamikę działania, duży spryt i przebiegłość. Celowo nie używam słowa inteligencja w stosunku do niego, gdyż w moim odczuciu inteligencja jest nie tylko atrybutem myśli, lecz i serca. To co uderza w horoskopie Gorbaczowa to jego potężne zdysharmonizowa-

nie emocjonalne i moralne. Można stąd wysunąć wniosek, że w pewnym momencie Gorbaczow bez najmniejszego zmruczenia oka może wydać rozkaz naciskania na przysłowiowe "guziki". Porównując go z innymi przywódcami radzieckimi ostatniego 30-lecia można go uznać za najbardziej niebezpiecznego.

Wracając do gruntu amerykańskiego i komety Halleya to analizując horoskop USA obliczony na dzień 4 lipca 1776 godzinie 4:09 rano w Filadelfii oraz przyjmując godzinę urodzenia prezydenta Reagana na 2:00 rano, to za Dr. G. Noonem (1) można wysunąć następujące wnioski:

1. Na jesień 1986 w USA będzie można zaobserwować konflikt pomiędzy prawem a wartościami religijnymi. Może to realizować się na przykład jako nowe decyzje sądu najwyższego dotyczące przerywania ciąży lub odebranie prawa ulg podatkowych Kościołom, które nie wysławiają kobiet.

2. Od lutego 1987 prezydent znajdzie się w opozycji do środków masowego przekazu, będzie to przyspieszone poprzez interwencję Stanów Zjednoczonych (prawdopodobnie w Ameryce Środkowej).

3. Począwszy od późnego lata lub wczesnej jesieni 1987 terroryzm jako zjawisko pojawi się w samym USA. Prawdopodobny jest zamach na prezydenta Reagana.

Warto jeszcze postawić pytanie jaki jest cel astrologii, jakie z niej mogą płynąć korzyści.

Jeden z nurtów astrologii zorientowany jest na przewidywanie określonych wydarzeń. Stosując techniki zawarte w tym nurcie poszukuje się odpowiedzi na bardzo wiele pytań związanych z naszym życiem np. można

HOROSKOP
6 - 12 listopada

BARAN

Wciąż dręczą Cię niepewność chociaż starsz się tego nie pokazywać nawet najbliższymi. Słusznie sprawa nie jest jeszcze załatwiona do końca i wszystko może się wydarzyć. Jeżeli niedawno wydarzenia nauczyły Cię czegoś i potrafisz wyciągnąć wnioski nie przegrasz. Ale musisz jednocześnie pozbyć się pewnych cech. Co nie przyjdzie Ci łatwo. Probować jednak trzeba. Pertraktacje za ceną się komplikować musisz przygotować sobie argumenty. W sprawach sercowych niespodziewane kłopoty. Znak ważny: Rak unikaj Strzelca. Liczba 9 dzień środa.

BYK

Zdrowie Ci będzie dopisywać. Czego właściwie więcej trzeba? A jednak czuć będziesz niedosyt sukcesów. Ach ta Twoja ambicja! Jeśli Cię nie zgubi to przysporzy Ci na pewno sporo kłopotów. Twoja życzliwość do pewnej osoby zostanie wystawiona na ciężką próbę. Może wreszcie otworzą Ci się oczy? Popadasz w zbyt dużą niefrasobliwość co w Twojej sytuacji graniczy z niewybaczalną lekomyślnością. Sporo złościwości które usłyszysz pod własnym adresem powinno dać Ci do myślenia jak jesteś oceniany przez innych. Znak serdeczny: Waga unikaj Lwa. Dzień czwartek liczba 3.

BLIZNIĘTA

Twoje uczulenie na pewną osobę zacznie mijać. Przekonasz się że oceniałeś ją zbyt surowo. Będziesz mieć powody do częstych uśmiechów odniesiesz bowiem sukcesy i na niwie zawodowej i prywatnej. Nawiazanie zerwanych kontaktów bardzo dobrze wpłynie na Twoje samopoczucie. Los także materialnie okaze się wyjątkowo łaskawy. Pozbędziesz się długów. Dbaj bardziej o swoje

zdrowie zaprzestan męczących wyjazdów. Wszystko wskazuje na to że znówu pchasz się w nową awanturę. To co masz sprzedać sprzedaj szybko. Znak ważny: Ryby unikaj Wodnika. Liczba 8 dzień sobota.

RAK

Niepotrzebnie ponaglasz sprawę. Co Ci to da obecnie? Lepiej cierpliwie poczekać i niczego nie prowokować. Zeby potem nie spotkać się z zarzutem manipulowania. Będziesz mieć okazję do wykazania się swoimi talentami. Niech Cię nie zgubi zbyt duża pewność siebie. Lepiej dmuchać na zimne. Zrób jeszcze jeden krok w kierunku zgody. Przecież zależy Ci na takim rozwiązaniu. Sprawy finansowe zaczynają się układać coraz lepiej. Nie przywiązuj zbyt wielkiej nadziei do rozmowy po traktuj ją jako próbny balon. Znak szczególnie: Baran unikaj Strzelca. Dzień miły wtorek liczba 7.

LEW

Unikaj jak ognia sporów ze swoim najbliższym otoczeniem. Inaczej będziesz skłócony nawet z przyjaciółmi. Ci osobami. To nie jest kierunek. Tobą wywyższają, ale nie zawsze warto dowodzić prawdy. Musisz więc sięgnąć po głęboko ukryte zasoby dyplomacji. Poza tym zbyt łatwo ulegasz różnym emocjom i działasz impulsywnie przekonując się rychło o mylnych różnych ocenach. Prezentuj pod adresem bliskiej Ci osoby wyдуманą sam zdejdziesz sobie sprawę ze śmieszności swych zarzutów. Znak miły: Skorpion unikaj Raka. Dzień niedziela liczba 8.

PANNA

Wyraźnie odczujesz zmianę sytuacji i uspokojenie burz. Nie dawne wydarzenia uodporniły Cię co prawda na różne przeciwności, ale na szczęście w najbliższym czasie nie będziesz musiał tego udowodnić. W zdrowiu odczuwalna popra-

przewidywać powodzenie danego przedsięwzięcia, ryzykownej inwestycji czy określić powodzenie w poszukiwaniu zaginionych osób lub przedmiotów, itp.

Trzeba tu z całą jasnością podkreślić, że efekty w astrologii zdarzeniowej są bardzo silnie zależne od intuicji astrologa. Stąd efektywność ta jest bardzo trudna do zmierzenia w sensie statystycznym.

Również bezpośrednie zastosowanie w naszym życiu ma tzw. astrologia porównawcza. Korzystając z jej rezultatów można określić charakter i przebieg związków między partnerami.

Zupełnie przeciwstawne nastawienie do człowieka i jego losu reprezentuje tzw. astrologia humanistyczna. Dział ten rozwinięty przez wspomnianego Rudhyara koncentruje się głównie na poszukiwaniu psychologicznych uwarunkowań tego co się przydarza człowiekowi.

Poszukiwania jego świadomych i nieswiadomych wzo-

Dokonczenie na str. 18

FACHOWE EKSPERTYZY
ASTROLOGICZNE

Po szczegółowe informacje pisz
P O Box 366 St "D", Toronto
M6P 3T9, dzwoni 519-578-1875

- Indywidualne horoskopy
- Wybór partnera
- Rozwiązania trudności życiowych i osobowościowych
- Nowa koncepcja w astrologii

Członek
International Society for Astrological
Research

wa. Twoje obawy były na wyrost. Przeszan się podniecać, byle czym. Twój stan emocjonalny przysparza Ci wciąż niepotrzebnych stresów. Ostatnie wydarzenia będą dla Ciebie korzystne. Doczekasz się wreszcie radykalnego rozwiązania pewnej niewygodnej dla Ciebie sytuacji. Znak miły: Bliźnięta unikaj Byka. Dzień wesół: piątek. Liczba 2.

WAGA

Twoja wrażliwość graniczy z chorobą. Musisz trochę się uodpornić, inaczej stracisz zdrowie na zamartwianiu się marginalnymi sprawami. Problem który tak leży Ci na sercu jest bliski rozwiązania. Tu na całej linii powinieneś odnieść sukces. A jest on Ci bardzo potrzebny do podreperowania samopoczucia nadzarpniętego wydarzeniami. Wykorzystaj ten czas na aktywne działania. Nie passa będzie Ci sprzyjać. W sprawach sercowych niech Cię nie zaslepią złość. Znak serdeczny: Baran unikaj Wodnika. Dzień miły: czwartek. Liczba 7.

SKORPION

Czas na poważny namysł, co dalej. Sytuacja rozwija się co prawda w pożądanym kierunku, ale niezwykle wolno, z przestojami. Zaczynasz nie wytrzymywać tego nerwowo, warto więc zastanowić się czy nie przyszła pora na generalną zmianę taktyki i radykalne rozwiązania. Będziesz świadkiem niecodziennego wydarzenia, lepiej jednak nie wtrącać swoich trzech groszy. Masz przecież sporo spraw do załatwienia i nie pchaj się w cudze. Twój takt pozwoli Ci na szczęście na honorowe wycofanie się. Znak miły: Panna unikaj Ryb. Dzień miły: sobota. Liczba 6.

STRZELEC

Twoja odporność zostanie wystawiona na poważną próbę. Tylko bez paniki, wkrótce sytuacja uładzi się i unormuje. Zastanów się czy postępowanie z pewną bliską Ci osobą pozostaje w zgodzie z Twoim sumieniem. Chyba przesadzasz czas na jakies radykalne postanowienia. Wykorzystaj swoją umiejętność nawiązywania przyjazni, inaczej trudno Ci będzie ruszyć z miejsca. Twoje pragnienie sukcesu zatruwa Ci życie, zjada Cię, poza tym nie

cierpliwie. Przyhamuj nieco swoje apetyty, tak będzie zdrowiej. Znak sprzyjający: Kozio. Rózc unikaj Wagi. Dzień miły: wtorek. Liczba 3.

KOZIORÓZEC

Nie wykluczone że stoisz przed poważnymi zmianami w swoim życiu. Wyłoni się bowiem pewna możliwość, która wywróci do góry nogami Twoje plany. Wprowadzi to sporo nerwowości do Twojego działania. Zresztą zbytecznej, nie wskazuje bowiem by rozwój wypadków był dla Ciebie niekorzystny. Czas na stabilizację życia osobistego. Twoja nieśmiałość jest powodem wielu spięć z bliską Ci osobą. Nie przegnij paliki. W zdrowiu wyraźna zmiana na lepsze, co nie znaczy że zaraz musisz zacząć szarżować. Znak miły: Skorpion unikaj Bliźnięt. Dzień miły: piątek. Liczba 4.

WODNIK

Twoja przysłowiowa sumiennosc narazona zostanie na poważną próbę. A to za sprawą pewnej niezwykle ciekawej propozycji, która tak Cię fascynuje, że gotowy będziesz prawie na wszystko. Do przeprowadzenia sprawy potrzebna Ci będzie spora siła przebiecia. Zastanów się czy dasz radę. W finansach nagła zmiana na lepsze. Trudno będzie mówić o obfitości, ale jest to już coś. Nastroje dość zmienne, nie bądź takim maksymalistą, inaczej nigdy nie będziesz zadowolony. Znak popierający: Waga unikaj Lwa. Dzień miły: środa. Liczba 8.

RYBY

Różne kontrowersje na gruncie rodzinnym. A prawda jest taka, że to właśnie Ty jesteś prowokatorem różnych niesnasek. Wciąż prezentujesz niezadowolone i czepiasz się, byle czego. Albo wyjedź na kilka dni, albo próbuj opanować swoje nerwy. Dni trochę nerwowe w kręgu spraw zawodowych, ale w sumie nie będziesz mieć powodów do narzekania. Nie izoluj się, tak prowadź bardziej w warszki tryb życia. A przede wszystkim opanuj wszechogarnijające Cię lenistwo, czyli zmobilizuj się maksymalnie. Znak sprzyjający: Baran unikaj Ryb. Dzień miły: poniedziałek. Liczba 8.

Na Święta Bożego Narodzenia
OWOCE CYTRUSOWE
najlepiej wyslij przez

POLIMEX

PACZKI DO POLSKI
2053 Dundas St W, Toronto, Ont
M6R 1W8 Tel 537-7914

1575 Sismet Rd Unit 7, Mississauga, Ont
Tel 624-1965

Oficjalny przedstawiciel

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE
• OWOCE CYTRUSOWE • SAMOCHODY
• GOTOWKA DO RĄK • LEKI • BONY
• KONTA

POLIMEX to najstarsza wyspecjalizowana firma
wysyłkowa z Toronto Skorzystaj z jej usług

ADVANCE REAL ESTATE LTD

Transakcji kupna i sprzedaży nieruchomości
dokonasz łatwo i w miłej atmosferze korzystając z fachowej obsługi

DANUTY KOTAPKI

Rzeczowa pomoc i rada - zadowolenie gwarantowane
Planujesz sprzedaż - kupno domu
zadzwoń

Biurowo 534-9246 Dom 769-5394

UWAGA!

**OSOBY ZAPRASZAJĄCE KREWNYCH
Z POLSKI NA WIZYTĘ W KANADZIE**

ZŁATWIAJĄC UBEZPIECZENIE CHOROBOWE DLA WIZYTATORA
W POLSKIM BIURZE PODRÓŻY SAVE-O-WAY, KOSZT
ZAPROSZENIA—POTRZEBNEGO DO UZYSKANIA PASZPORTU WYNIESIE WAS

TYLKO:

\$10.00

Po bliższe
informacje
proszę dzwonić
532-3042

SAVE-O-WAY
OVERSEAS SERVICES

331 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2M8
Szybko i sprawnie wysyłamy do Polski i na cały świat lekarstwa,
paczki morskie i lotnicze oraz pieniądze i artykuły domowe —
tanie przeloty do Polski czarterami „LOT”

Paczki
do
POLSKI

PACZKI
do
POLSKI

Enterprises Ltd

121 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont M6R-2K9

TEL 531-8786

UWAGA!

Jeszcze do czwartku, 13 listopada br przyjmujemy
paczki morskie z przewidywaną dostawą na
Święta. Paczki nadane przez nasz EXPRESS MORSKI
dochodzą szybciej, posiadają pełne ubezpieczenie
i nic więcej nie kosztują niż zwykłe paczki morskie.

Paczki lotnicze (4 - 14 dni) już od 4 90 za kg

Nie pobieramy dodatkowych dopłat do naszych cen
na wysyłkę paczek LOTNICZYCH i MORSKICH.

Na życzenie odbieramy paczki z domu i pakujemy

Na życzenie wysyłamy nasz
nowy 1986-1987 katalog za-
wierający "Paczki do wyboru"

W tym roku oferujemy

• Pomarańcze, cytryny, grejpfruty, banany, kiwi,
mandarynki, ananasy i kokosy (Klient może dowolnie
zestawiać skład paczki owocowej)

• 115 pozycji atrakcyjnych i poszukiwanych w Kraju
artykułów do wyboru (Klient może dowolnie wybrać
zestaw zamawianej paczki łącząc takie artykuły
jak kawa, rodzynki, słodczyce, świeże wędliny itp z
artykułami odzieżowymi, gospodarczymi, technicznymi
i kosmetycznymi)

• Paczki standardowe w zwiększonym wyborze

• Komputery i sprzęt komputerowy

Wszystko można załatwić listownie
lub telefonicznie (416) 531-8786

Pomocisz grono zadowolonych klientów
- skorzystaj z naszego skomputeryzowanego serwisu

PRZEZ WISŁĘ DO KRAJU

WISŁA PARCEL SERVICE

49 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K5
Tel 534-9864

PACZKI DO POLSKI

LOTNICZE dostawa do 3 tygodni
MORSKIE dostawa do 3 miesięcy

**SPECJALNA OFERTA
ŚWIĄTECZNA**
od 22.X. do 22.XI.

DO KAŻDEGO ZAMOWIENIA OPLATA \$ 3 50

OWOCE CYTRUSOWE

Pomarańcze -
Cytryny -
Banany -
Grejpfruty -
Mandarynki -
Ananasy - 1 szt

\$ 2.50 / 1 kg

KAWA 1kg \$ 10.75

WESOŁYCH ŚWIĄT

192 203

DR. WOJCIECH FILIPOWICZ

z długoletnią praktyką w zakresie akupunktury
chinskiej u dzieci i dorosłych oraz doświadczeniem
zdołym w AKADEMII MEDYCYNY

TRADYCYJNEJ W PEKINIE

ma przyjemność zawiadomic o otwarciu
ACUPUNCTURE CLINIC

MISSISSAUGA, 3460 Cawthra Rd L5A 2X7
TEL 270-9621

**NOWY PUNKT SPRZEDAŻY
ECHA TYGODNIA
KINGSWAY MEAT PRODUCTS
AND DELICATESSEN LIMITED**

Wyroby własnej produkcji - 70 gatunków
HUBERT WEŚIERSKI, IVAN GRGIC
2342 Bloor Str West, TORONTO, ONT M6S 1P3
TEL 762-5365

**FIRMA PRZEWOZOWA
JANOSIK**

Poleca swoje usługi w zakresie przewozu osób na linii
TORONTO - MIRABEL - TORONTO
jak również na Stefana Batorego
Telefon Toronto - 247-0817
UMIARKOWANE CENY, SPECJALNA ZNIZKA
DLA RODZIN

**MONTREAL
EXPRESS**

MONTREAL EXPRESS jest pierwszą i jedyną polską
firmą transportową działającą od 2 lat, która zapewni
wygodną, komfortową, bezpieczną podróż na trasie
Toronto-Montreal-Mirabelle-Toronto

• 7-osobowe, superluksusowe limuzyny Lincoln
Super Stretch • 4-osobowe luksusowe limuzyny Mercedes
Benz 300 SD Turbo • Pełna klimatyzacja i
regulacja temperatury Limuzyny wyposażone w telefon,
radio i stereomagnetofon, kolorowy telewizor
• Bar z napojami • Zawodowi kierowcy mówiący po
polsku Wszystko w cenie jaką inni liczą za przejazd
załączonym "Vanem" • Firma licencjonowana i w
pełni ubezpieczona

KLIENTOW ZAPRASZAMY DO NASZEGO BIURA

1110A Wilson Ave, pokój 209, Toronto, godz 8-6
lub prosimy o telefon na nr (416) 638-7112,
wieczorem (416) 255-6455

Odbieramy także pasażerów z okolic Toronto
in Oshawa, Hamilton, Burlington, Oakville

**PHOTO
GLINSKI**

Wszelkiego rodzaju
usługi
fotograficzne

252-9934

PRZYJDŹ
Z TYM OGŁOSZENIEM
DOSTANIESZ 30%
ZNIZKI

Parcel Service

HAMILTON

151 Queen St N, Suite 2501
L8R 2V7, Tel 522-2777

■ Tanie ubezpieczenia dla
wizytujących (od \$95 za 3
miesiące)

■ Paczki morskie

■ Paczki lotnicze

■ Owoce cytrusowe i paczki
święteczne

Campanale

REAL ESTATE LTD, Realtor
KUPNO i SPRZEDAŻ
wszelkiego rodzaju
nieruchomości
na terenie Ottawy i okolic
Z JAN CHMIELA
1169 Bank St OTTAWA, ONT
TEL 236-5854, d 232-2501

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL Addison on Bay Limited

PREZENTUJE
**WIELKĄ
WYPRZEDAŻ
SAMOCHODÓW**

przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu

● Szeroki wybór nowych i używanych samochodów ● Nowe samochody '86 posiadają 3-letnią gwarancję lub 60 tys km power i train, jak również 5-letnią gwarancję korozyjną ● Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż, pożyczkę Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako "SENIOR MASTER SALESMAN" Czy jeszcze ktos może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u PENKA

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College Str.)

**ELZBIETA
(ELIZABETH)
KORZYCKA**

PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER

290 DUNDAS ST E Miss

(pomiędzy Cawthra i # 10)

TEL bus (416) 279-3031

Res 625-1961

Najlepszy sprzedawca miesiąca

Jeśli jesteście Państwo zainteresowani kupnem nowego samochodu firmy DODGE CHRYSLER lub też kupnem wysokiej jakości używanego samochodu, proszę o kontaktowanie się ze mną pod numerem tel 279-3031 lub 625-1961

Zrobicie Państwo najlepszą transakcję zgłaszając się do mnie

* Za darmo AIR COND w niektórych modelach
* Zniżka pieniężna w wys \$ 1000 na niektóre samochody
* Za darmo benzyna wartości \$ 700 na wybrane samochody

ALANA S FLOWERS

POLSKA KWIACIARNIA

290 The West Mall, Etobicoke

West Mall & Bloor Plaza

Artystycznie ułożone bukiety z kwiatów na wszystkie okoliczności

Kwiaty świeże na okazje weselne lub pogrzebowe, sztuczne wieniec cementarne

Bezpośrednia dostawa na terenie miasta Toronto

Karty kredytowe mile widziane

Kwiaciarnia otwarta 7 dni w tygodniu

Nowy punkt sprzedaży
ECHA TYGODNIA

w Toronto

ALANA S FLOWERS

290 The West Mall, Etobicoke
West Mall & Bloor Plaza

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO

CREDIT UNION LTD

2150 BLOOR ST W

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL 762-9523

Credit Union

Credit Union

CODZIENNE od 12 do 2 30 po poł. i od 7 30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2 30 po poł
oraz SOBOTY od 10 do 12 30

Konta depozytowe 5 1/2 % rocznie
Specjalne konta depozytowe 5 % rocznie

(minimalny depozyt \$5 000 oprocentowane na każdy dzień depozytu)

3-miesięczne certyfikaty 8 % rocznie

6-miesięczne certyfikaty 7 % rocznie

1-roczne certyfikaty 7 % rocznie

3-letnie certyfikaty 7 % rocznie

3-letnie certyfikaty (non-redeemable) 7 1/2 % rocznie

RRSP 7 % rocznie

Pozyczki personalne 13 % rocznie

Pozyczki hipoteczne 11 % rocznie

(\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)

Line of credit 13 1/2 % rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

CINEMATIC

Produkcja filmów
VIDEO

Najwyższej jakości,
po najniższej cenie -
to najlepszy sposób na ocalenie
niepowtarzalnych chwil

743-8142

MATRYMONIALNE

SAMOTNY kulturalny domator lat 37 pozna panią w celu towarzysko matrymonialnym Oferty wraz z nr telefonu na adres Echa Tygodnia

KULTURALNA pani, Kochająca przyrodę i szanująca pracę pozna szlachetnego pana 45 55 lat Cel matrymonialny Toronto 251 4045

KAWALER lat 39 179 cm wzrostu wykształcenie uniwersyteckie ustabilizowany i pracujący pragnie poznać pannę w wieku 25 32 lat o dobrej prezencji i dużej kulturze osobistej Zdjęcie mile widziane M M

POLKA, lat 50, wdowa, samotna wzrost średni szatynka, niebrzydka, gospodarna zaradna bez nałogów pozna kulturalnego pana cel matrymonialny TEL 526 2951 Ottawa

KLARA MAGILL

113 Roncesvalles Ave
TORONTO, Ont M6R 2K9
Bus tel 537-6450

BIURO
MIĘDZYNARODOWE
SAMOTNYCH

Samotność jest przykra Pozwólcie Panie i Panowie abymy mogli być waszą pomocą w odnalezieniu tego Szczęścia

207 219

SUNSHINE

Samotność, potrzeba kogoś bliskiego, brak czasu! Wiele pan i panów jest w podobnej sytuacji Pozwól sobie pomoc w znalezieniu szczęścia, składając ofertę w naszym biurze Piszcie po najnowszy fotokatalog (ponad 200 ofert głównie z Polski, również z Kanady i Angli) oraz informator załączając dolarów 3

Adres Box 339 Station D,
Scarborough, Ont M1R 5B8

Dokonczenie ze str 15

row myślenia i przyczyn działania Mamy to co chcemy Nasze wzory myślenia określają nasze reakcje, te zaś stanowią punkt wyjścia dla reakcji otoczenia itd Można twierdzić, że nie posiadamy żadnych wzorów myślenia ani nie posiadają one (nawet gdy istnieją) wpływu na nasze życie Ale przyjrzyjmy się pewnemu przykładowi Dopiero co urodzonego kota zamknięto w klatce Ściany klatki były pomalowane na czarno z białymi pionowymi paskami Po upływie kilku miesięcy przeniesiono kota do klatki, której ściany były również czarne, ale już bez pionowych kresek Zamiast tego w klatce było umieszczonych kilka białych prętów z tym, że pręty te przebiegały poziomo wewnątrz klatki Efekt był taki, że kot chodząc po klatce ciągle się uderzał o poziome pręty - tak jakby ich nie było Innymi słowy, kot ten nie posiadał rozwiniętego wzorca formy poziomej

Oczywiście różnimy się od kotów, ale i o bardziej subtelnych wzorach myślenia tutaj mówię W moim odczuciu zasadnicza rola astrologii leży w rozpoznaniu naszych uwarunkowań i poszukiwaniu drogi do ich zmiany

Słońce w znaku
Bliźniąt, 1986

LITERATURA

- 1 F Hoyle & N C Wickramasinghe "Primitive grain clumps and organic compounds in carbonaceous chondrites", Nature, 264, 4 Nov 1976
- 2 E Butler, F Hoyle "On the effects of a sudden change in the albedo of the Earth", Astrophysics and Space Science 60, 1979
- 3 B J Bok "A Critical Look at Astrology", The Humanist, Sep -Oct 1975
- 4 F Capra "The Tao of Physics", 1975
- 5 The Skeptical Inquirer Vol 3(1) Fall 1978
- 6 D Rudhyar, "The Astrology of Personality", N Y 1946
- 7 C Jojne "Are there hypothetical planets" In Search, Spring 1961
- 8 C G Jung "Synchronicity - An Acausal Connecting Principle, N Y, 1982
- 9 M Gauquelin "Les hommes et les astres", Paris DeNoel, 1960
- 10 M F Gauquelin "Replication of the Planetary Effect in Heredity", Paris 1977
- 11 A Barbault "L'Astrologie Mondiale", Paris 1979
- 12 R R Whitney "Astrological Predictions", ASC Publications, 1983
- 13 G Noonan "Comet Halley", Kosmos 15(3)

K o n i e c

sw. Stanisława i sw. Kazimierza

CREDIT UNION

KONTA DZIENNE
(DAILY
INTEREST
ACCOUNT)

Interesujące dla operujących
pieniężnymi na bieżąco

- Procent kalkulowany dziennie
- Płacony z koncem miesiąca
- Korzystna stopa procentowa
- Dla emerytów w ramach programu 60+ o 0.5 % wyższa stopa procentowa

PYTAJ O KONTA DZIENNE WE
WSZYSTKICH ODDZIAŁACH
TWOJEJ CREDIT UNION

220 Roncesvalles Ave
tel 537-2181
12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor St W
tel 236-1225
4260 Cawthra Rd
tel 848-4303

**OGŁOSZENIA
O PRACY**

Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie. Ostateczny termin wtorek godz 3 00

POTRZEBNI elektrycy znający się na instalacjach domowych. Wymagany angielski i własny środek lokomocji. Wiadomość zostawic 249-5212

DENTYSTKA poszukuje pacjentów na egzamin który odbędzie się w Montrealu w grudniu. Wymaga pełne lub prawie pełne uzębienie. Wyliczy zębów za darmo. Dzwonic rano lub wieczorem tel 236 2102

POTRZEBNA doświadczona ekspedientka na pol etatu do sklepu delikatesowego w Mississauga. Clarkson koło Oakville tel 823-1167

KOBIETA umiejąca szyc potrzebna TEL 781 1904

PII NIĘ potrzebna opiekunka do 17 miesięcznego dziecka i ewentualnie lekkiej pracy domowej od 8 do 4 Scarborough Tel 267 8815

RESTAURACJA w Środmieściu potrzebuje kucharkę z doświadczeniem i osobę do sprzątania po zamknięciu. Znajomość angielskiego /głoszenia osobiste BRIGMANS 212 King W tel 598-7739

POTRZEBNI kierowcy z samochodami do rozwożenia przesyłek na terenie Toronto Tel 638 7066

POSZUKUJE dobrego gitarzysty basowego Hamilton tel 561 6955 wcz

POTRZEBNA pomoc do dziecka Okolice centrum Hamiltonu Tel 525 9009

ELEKTRYCY doświadczeni z kanadyjską licencją i znajomością angielskiego potrzebni do pracy. Bardzo dobre wynagrodzenie. Elco-Tech Electrical Contractors tel 624 2666

POTRZEBNA odpowiedzialna pani do opieki nad dzieckiem z zamieszkanem na miejscu lub dochodząca. Mała znajomość angielskiego konieczna. Okolice Bathurst i Steeles Thornhill Tel 731 2382

POSZUKUJE pracu chałupniczej Tel 267 8588

POSZUKUJE pracu na weekendy przy układaniu płyt ściennych i podłogowych Tel 267-8588

POTRZEBNA energiczna pani do opieki nad chorą w szpitalu w ciągu dnia lub wieczorem TEL 651 7665

POTRZEBNA doświadczona o miłym usposobieniu kelnerka z dobrą znajomością angielskiego do eleganckiej ruchliwej europejskiej restauracji TEL 532 2602

POTRZEBNY kierowca z kat A (na ciężkie trucki) pierwszeństwo kandydaci z doświadczeniem amerykańskim Toronto TEL 273 9821

DRIVERS wanted pizza part time or Full Time own car 636 5871

POTRZEBNA dochodząca opiekunka do 2 1/2-letniego dziecka Etobicoke okolice The West Mall i Rathburn Tel 621 0363

POTRZEBNY pomocnik stolarza tel 759-3138

POTRZEBNE osoby do pracy w budownictwie w Guelph Tel (519) 821 0842

ZAOPĘKUJE się dzieckiem w swoim domu posiadając referencje Tel 259 2876

KOBIETA poszukuje pracy tel 531 3062

ENERGICZNY organizator podejmie każdą pracę w godzinach popołudniowych posiadając stały pobyt TEL 746-3191 Ottawa prawo jazdy kana dyjskie

ADAM CZEKAŁA 280 Alvin Rd Ottawa-Ont posiadając uprawnienia amerykańskie na maszyny budowlane Hvester Caterpillar koparki spycharki dźwigi 583H K 571C 572C Pipelayer Operation Training naprawa eksploatacja

MISTRZ FRYZJERSKI z Warszawy damsko-męski wykonuje usługi w domu u klienta u siebie w domu lub u klienta Tel 746 3191 Ottawa

MŁODY nowo przybyły z Polski szuka pracy na Part Time od godz 15: na weekendy Toronto TEL 769-9587

DWÓCH Polaków z samochodami szuka pracy w Toronto tel 532 4980

MATEMATYKI szkolnej oraz uniwersyteckiej każdy zakres uczy doświadczony profesor posiadający tytuł doktora matematyki. Cena bardzo umiarkowana Tel 781 0274 lub 783 2529

NOWO PRZYBYŁA z Polski nie paląca poszukuje pracy w Hamilton. Może być opieką nad dzieckiem nad osobą starszą sprzątanie itp Tel 561-6955 wcz

PODEJMIĘ się każdej pracy po południu lub wieczorem TEL 251 4045

PODEJMIĘ pracę chałupniczą tel 425 0895

PODEJMIĘ jakąkolwiek pracę proszę dzwonic 261 2869

SPRZĄTAM mieszkania Referencje TEL 259-0604

SZUKAM pracy chałupniczej lub zaopiekuję się dzieckiem w własnym domu Tel 897 0713

KOBIETA poszukuje pracy Tel 267 9189

MŁOŻCZYŻNA poszukuje pracy tel 267 9189

STUDENTKA poszukuje pracy na weekendy najchętniej przy dzieciach Tel 746-7533

DOSWIADCZONA kobieta podejmie się sprzątania domu tel 534 8361

POSZUKUJE każdej pracy chałupniczej Toronto TEL 751 9568

LUKSUSOWE MIESZKANIE w Warszawie do sprzedania

Warszawa-Środmieście, osiedle w parku, mieszkanie własnościowe, komfort, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, balkon, telefon! Oferty proszę kierować na adres W Krężel, 174 Maria St, Toronto, Ont M6P 1W4

SPRZĘDAM dwupoziomą dwurodzinną umeblowaną wille położoną nad jeziorem 6 km od Kiele. Działka 1600 m kw obsadzona modrzewiami i drzewami owocowymi TEL (604) 929-7621

SPRZĘDAM w Warszawie 2 domy 1 nowy 400 m kw kawiarnia hotel mieszkanie 100 m kw placu

2-gi dom 13 m kw 6 pokoi + 2 łazienki 1000 m kw placu ogród TEL 746 3191 Ottawa Adam Czekala 280 Alvin Rd K1K 2V1

W idealnym stanie PONTIAC 6000 4-drzwiowy 6 cylindrów 50 000 km TEL 663 3832

SPRZĘDAM nowy dom, wolnostojący, na korzystnych warunkach położony w Pyrzycach niedaleko Szczecina TEL 547-5626 po g 17 tej, Hamilton

NOWY, 1-osobowy materac z podstawką Toronto tel 636 5355

WARSZAWA piękne trzypokojowe mieszkanie - sprzedam

T MOMOT 19 Bd Georges Favon, 1204 Geneva, Switzerland Tel (22) 28 24 34

Dr Elzbieta SZULC FAMILY PHYSICIAN zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego 9780 BRAMALEA RD North, Suite 308 BRAMPTON-BRAMALEA TEL 792-2906

Dr. MARY DONNA PIETRASZEK młoda, polonijna lekarka otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku Jane-Bloor Centre, 2 Jane St suite 203 TEL 763-5956

Poprzednio pracowała w St. Joseph's Health Centre

SOLARSKI PHARMACY Ltd (naprzeciw kościoła św. Kazimierza) 149 Roncesvalles Ave TEL 536-5452

Właściciele J SOLARSKI i S SALAPATEK Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski • Agencja Pekao • Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski • Polskie kartki i czasopisma • Ziola Zakonnika • Urząd Pocztowy • Sprzedaż biletów

**METRO TORONTO
SPRZEDAŻ-KUPNO,
WYNAJEM DOMÓW,
INTERESÓW
I APARTAMENTÓW**
Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych.

High Park 3 sypialniowy osobny dom mający dwie kuchnie i dwie łazienki wykończoną piwnicę i podwójny garaż \$ 166 900

Etobicoke 2 sypialniowy apartament w znakomitym budynku blisko komunikacji i sklepów tylko \$ 81 900

Bloor/Symington trzypiętrowy murowany dom z garażem możliwość dobrego dochodu z wynajmu \$ 159 900

Rogers/Blaithorn Ave murowane bungalow z wykończoną piwnicą cena na tylko \$ 89 000

22 akry ziemi blisko jeziora Stony Lake okolica zabudowana domkami letniskowymi cena tylko \$ 19 900

Howard Park Ave dwupiętrowy dom 4 sypialnie duża działka podwójny garaż dom wymagający kapitalnego remontu cena wywoławcza 148 tys dol

KAMIL KOWALCZYK

Biuo 536 - 5000 Dom 690 - 4182
24-godzinny serwis

R. CHOLKAN & CO LIMITED • REALTOR

REAL ESTATE APPRAISALS MORTGAGES INVESTMENTS

2336 BLOOR STREET WEST TORONTO ONTARIO M6S 1P3 (416) 763 5555

Centralne Etobicoke - 2-sypialniowy apartament, duża kuchnia i balkon, cichy i czysty budynek, \$ 74,900

Centrum High Park - 4-sypialniowy, dochodowy dom, 2 mieszkania, jedno do objęcia od zaraz 4 łazienki, sauna 2 garże, dom odnowiony, w idealnym stanie, \$ 259 000

ELZBIETA KAUPÉ

ADVANCE REAL ESTATE LTD

BOHDAN (Bob) SZEWCZYK,
M Sc Mech Eng.

DO SPRZEDANIA

Lansdowne Ave 11 pokoi 7 sypialni 3 łazienki 3 kuchnie podwójny garaż \$ 180 tys

● INDIAN ROAD CRESCENT (blisko Annette) pięknie wykończony wewnątrz w drzewie wolnostojący dom 7 pokoi 4 sypialnie

1055 Bloor St W, Toronto, Ont M6H 1M4,
Tel bus 534-9246, wcz 247-4437

HIGH PARK
Real Estate Ltd Realtor

217 RONCESVALLES AVE
TORONTO ONT M6R 2L6

1000 sprzedanych domów.
Istniejąca od 1972 r firma 40 agentów poleca Państwu wszelkiego rodzaju domy i interesy, 3-dniowe, komputerowe wyprzedzenie w informacji gwarantuje najlepsze okazje.

**Proszę dzwonić całą dobę
532 - 4441**

DARRELL KENT REAL ESTATE LIMITED

ETOBICOKE, MISSISSAUGA TORONTO SCARBOROUGH

Kupno-sprzedaz nieruchomosci. Bogaty wybór z komputera.

Solidna i fachowa obsługa Pomoc w finansowaniu i załatwianiu formalności prawnych

Lakeshore Bd W 40 pokoi motel nad samym jeziorem
Dundas Dixie 4-sypialniowy Townhouse garaż \$ 114 500
Jane Baby Point sklep i 2 sypialniowy apartament \$ 229 000
Jane St Clair Bungalow tylko \$ 79 000
La Rose 2 sypialniowy apartament wolny \$ 89 000

ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ
Biuo 766-4088 Dom 769-9494

DIVORCE AID
K. BELDOWSKI
Rozwód \$ 155
TEL 226 - 0335

Dr JANINA DUTKIEWICZ
Family physician zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego
3095 Glen Erin Dr, suite 7
MISSISSAUGA
TEL. 828 - 0038

Dr BOGDAN PIETRASZEK
rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny "FAMILY DOCTOR" w gabinecie przy 190 FERN AVENUE naprzeciwko Credit Union
TEL 532 - 4317
Przyjmuje od poniedziałku do piątku od 10 do 18 w soboty od 9 do 14
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE 160-171

Dr. Teresa Wrzesińska
Specjalista Ginekolog i Położnik
5025 Sherbooke St W pok 565
TEL. 481 - 1752
MONTREAL, QUE H6A 1S4 151 202

DR WALDEMAR KOZERAWSKI
ma przyjemność ogłosić otwarcie nowego gabinetu lekarskiego w Toronto przy 2299 DUNDAS ST W suite 102, TEL 532 - 6837 oraz 45 Overlea Boulevard, suite B-9 TEL 425 - 4114 (przy Ontario Science Centre) Poprzednio pracował w Sick Children Hospital 140-133

Dr. Krystyna SALACH-MARKIEWICZ
"Family physician" uprzejmie zawiadamia o otwarciu praktyki lekarskiej
Porady ginekologiczne, pediatryczne i ogólne
Godziny przyjęć od poniedziałku do piątku 10 - 18, soboty 10 - 13
2333 Dundas Str W Suite 410
TEL 588 - 5929 206-217

Dr V T BLOK GŁOWCZYŃSKA, MAJÓD OPTOMETRYSTA
2391 A Bloor St W (Jane Subway)
TEL 766 - 5580

DENTURE THERAPY CLINIC
JAN M WISNIEWSKI D T
Pierwsza Polska Protezownia
Dentystyczna
2337 Dundas St W, Toronto (Bloor Dundas Square Bldg.)
TEL (416) 533-8811 M6P 1W7

DENTYSTYCZNE PROTEZY
G RYTWINSKI D T
z 25 letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave,
TORONTO (obok kina Revue).
TEL 531 - 8545

HUMBERVIEW INSURANCE
 337 Roncesvalles Ave Toronto
 TEL 531-4647
 Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzających Kanadę

AB VIDEO - LUX
 Profesjonalne video, ceny amatorskie, wszystkie okazje i systemy
 Rowniez Insurance Claims, koncowy montaz w studio
 Efekty
 Powitania z lotniska \$ 26
 Wesela od \$ 200
 TEL (416) 278-5684
 Spozza Toronto do 250 km

QUALITY AUTO SERVICE BODY SHOP
 WOJTEK GRABOWSKI
 Blacharstwo lakierownictwo i wszelkie naprawy samochodow
SZYBKO SOLIDNIE
 Zabezpieczenie antykorozyjne
 931 A Weston Rd (kolo Black Creek)
 TEL 763-2618 warsztat
 249-9791 dom
 Czynny rowniez w sobote

SAVE-O-WAY BIURO PODROZY I PACZKI DO POLSKI
 Po rezerwacji i informacji prosze dzwonic
(416) 532-3042, 532-3794
 OVERSEAS SERVICES
 331 Roncesvalles Ave, Toronto

THE FUTURE BAKERY
 NAJLEPSZY W MIESCIE SWIEZY CHLEB
 Dostarczamy do sklepow i domow
 739 Queen St W - Toronto, Ont
 TEL 368-4235

OPIEKA NAD GROBAMI W POLSCE
 Odzyskasz spokoj, powierzajac nam, za niewielka oplata, opieke nad grobem swoich bliskich w Polsce Informacje
 762-0591

ROWLAND MERCURY FORD
 POZYCZKA 9 9 %
 KLIMATYZACJA BEZPLATNA
 w niektórych modelach samochodow
 Dalsze informacje
TERESA BEDNAREK
 Toronto, 1800 O'Connor Dr
 TEL 759-4422

MIRAPOL Air Transit Co
 TORONTO - MONTREAL - TORONTO
 Kazdego wtorku i piatku
 Superluksusowy minibus
 Rezerwacje odlotow, pomoc w odprawie bagazy
 Sezonowa obnizka kosztow
TELEFONUJ Tadeusz
 275-7747 i 239-9411

ONTARIO BREAD Co.Ltd.
 178 Ossington Ave Toronto
 TEL 532-4929
 NAJPOPULARNIEJSZY PYSZNY SWIEZY CHLEB
 DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH W TORONTO I W ONTARIO

APPLIANCE CLINIC CO
 oferuje naprawe lodowek pralek su szarek piecow elektrycznych i automa tycznych zmywarek do naczyn
 • Zniżka dla rencistów • Gwarancja na 1 rok • Obsługa 7 dni w tygodniu
 • Dzwonic całą dobe
TEL TORONTO 261-7619
 Kupuje i sprzedaje w/w sprzęt używany

CANADA'S LARGEST FORD CAR DEALER
TOTAL FORD
 • Duży wybór używanych samochodow
 • Dogodne pożyczki
 • Samochody dostawcze i mikrobusy
 • Otwarte w każdą sobotę oraz dwie niedziele w miesiącu
 • Specjalne ogłoszenia w Toronto Star
 DALSZE INFORMACJE
ROMAN GORSKI
 TEL (416) 781-5531
 2401 DUFFERIN STREET
 (100 m na północ od Eglinton)

Past Enterprises
PACZKI DO POLSKI
 PACZKI LOTNICZE od 3 do 14 dni
 EXPRESS MORSKI (5 do 8 tygodni)
 Owoce cytrusowe mleko w proszku
 Bilety lotnicze wizy zaproszenia
 121 Roncesvalles Ave
 TEL 531-8786

NEW CENTRAL MEAT DELICATESSEN
 TEL 531-4861
 323 Roncesvalles Ave
 PIOTR MAZURKIEWICZ
 Posiadamy smaczne wyroby mienne i wędliniarskie wytwarzane według najstarszych staropolskich przepisow, szynki, boczek, balerony, kabanosy oraz wiele innych artykułow spozywczych importowanych z Polski i Europy

Superior Sausage Co.
 1004 DUNDAS ST W
 TEL 531-8422
 KONKURENCYJNE CENY!
 WĘDZONE NA MIEJSCU
 SŁYNNY NA CAŁE TORONTO I ONTARIO
POLSKIE KIEŁBASY
 Szynki kabanosy wędliny mięsa różne delikatesy

CARCARE Co Gasoline Service Station
 Fachowa pomoc we wszelkich sprawach związanych z problemami samochodowymi
 560 Evans Ave
 (rejon 427 i Browns Lins)
 TEL 255-3245

SAFETY AUTO REPAIRS
 WIESLAW SOKOLOWSKI
 3005 Bloor St W, Etobicoke
 TEL 231-6996
 Swiadczymy usługi w zakresie mechaniki samochodowej wszystkich marek oraz wydajemy zaświadczenia potrzebne do rejestracji samochodow
SZYBKO I SOLIDNIE

STRANDS HAIR UNISEX
 BRAMPTON
ZAPRASZAMY
 wszystkich do nowo otwartego Salonu Fryzjerskiego
 Grazyny KMIĘCIK, która posiada 10-letnią praktykę w Polsce i 5-letnią w Kanadzie
 W listopadzie oferujemy ZNIŻKĘ 50% na trwałą, oraz 30% na kolor i pasemka
 Wszystkie ceny bardzo dostępne
 78 Queen Str West, Brampton
 TEL 457-3299

COPERNICUS MEAT PRODUCTS
 79 Roncesvalles Ave
 TEL 536-4054
 Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie Szynki boczek balerony kiełbasy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesow ogorki kiszone kapustę z beczki sędzie pierogi
T S PAKULSKI

M-C DAIRY co.Ltd. PRODUCTS
 Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do każdego sklepu w Toronto
 Wyrabiamy kwasną smietanę yogourt fustankę ser biały i topiony
ZADAJCIE NASZYCH WYROBOW W SWOICH SKLEPACH
 Godziny otwarcia: 7:00 do 4:00
 212 Mavety St Tel 766-6711

ROCKWOOD DELICATESSEN
 4141 Dixie Rd, TEL 624-1244
 Nowo otwarty sklep delikatesowy w Mississauga na Rockwood Mall pomiędzy Bevar Lumber & beer store
 Posiadamy wysmienite polskie i europejskie wędliny i wyroby delikatesowe oraz polskie gazety

QUALITY SAUSAGE
 Meat Production Ltd
 78 Six Point Rd, Etobicoke
 Ontario M8Z 2X2
 TEL 239-1281
 Nowo otwarta wytwornia wędlin oferuje po najniższych hurtowych cenach wyroby wędliniarskie i świeże mięsa

TATRA
 3832 A Bloor Str W Toronto
 TEL 233-9898
 (skrzyżowanie Bloor Str / Kipling blisko stacji metra)
ZAPRASZA
 na polsko-kanadyjskie potrawy
 Organizujemy bankiety oraz inne okolicznościowe uroczystości na miejscu lub w domu klienta
 2 osoby za jedyne 9 95 \$
 mogą się u nas najesc do syta
 Podajemy zupę, salate, pierogi i deser w ilości ządanej przez klienta

KARL'S BUTCHER & GROCERY
 Własciciel Karol Jarzabek
 Posiadamy na skladzie zawsze swieze mięsa, wędliny własnego wyrobu smaczne i swieze oraz importowane z Polski i Europy artykuły spozywcze
 105 Roncesvalle Ave Toronto
 TEL 531-1622

FINE PIANO SERVICE
 Strojenie pianin i fortepianow, strojenia koncertowe, wszelkie naprawy
 Zgłoszenia przyjmujemy w językach polskim, angielskim, niemieckim
 Toronto, TEL 249-8628

BISTRO Jedna z najlepszych małych restauracji w Toronto (właściciel Toronto Star)
EUROPE
 • Europejska atmosfera • Znakomite miejsce na spotkanie • Cos na zab
 2390 Bloor West
 Toronto, Ont M6S 1P5
 TEL (416) 767-0848

QUALITY SAUSAGE
 Meat Production Ltd
 78 Six Point Rd, Etobicoke
 Ontario M8Z 2X2
 TEL 239-1281
 Nowo otwarta wytwornia wędlin oferuje po najniższych hurtowych cenach wyroby wędliniarskie i świeże mięsa

TATRA
 3832 A Bloor Str W Toronto
 TEL 233-9898
 (skrzyżowanie Bloor Str / Kipling blisko stacji metra)
ZAPRASZA
 na polsko-kanadyjskie potrawy
 Organizujemy bankiety oraz inne okolicznościowe uroczystości na miejscu lub w domu klienta
 2 osoby za jedyne 9 95 \$
 mogą się u nas najesc do syta
 Podajemy zupę, salate, pierogi i deser w ilości ządanej przez klienta

jolanta interiors FIRMA
 specjalizująca się w architekturze wnętrz udzieli Ci porady jak urządzić gustownie i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom
 Sprzedajemy nowoczesne zastawy okienne i w VERTICAL HORIZONTAL BLINDS po bardzo dogodnych cenach
 Szeroki asortyment prezentow na każdą okazję
 2368 BLOOR Str W TORONTO ONT
 TEL 762-9638

KURSY American social dancing
AMERYKANSKI TANIEC TOWARZYSKI
 walce, tango, foxtroty, rumbly, cha-cha, samby, swing
 Informacje i rejestracja
 (416) 782-9776
 Młodzież i dorosli

HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd
 • KUPNO I SPRZEDAZ NIERUCHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU
 • UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY - OD OGNIA - KRADEŻY I INNE
 171 Roncesvalles Ave Toronto
 TEL 531-3506

JOHN CZECHOWSKI UNIQUE SAUSAGE BOUTIQUE
 650 The Queensway, Toronto
 TEL (416) 252-4567
 Najwyższej jakości wyroby delikatesowe - wędliniarskie własnej produkcji - wyroby mięsne oraz świeże mięso pierwszej klasy,
 7 gatunkow pierogow własnej produkcji

TATRA
 3832 A Bloor Str W Toronto
 TEL 233-9898
 (skrzyżowanie Bloor Str / Kipling blisko stacji metra)
ZAPRASZA
 na polsko-kanadyjskie potrawy
 Organizujemy bankiety oraz inne okolicznościowe uroczystości na miejscu lub w domu klienta
 2 osoby za jedyne 9 95 \$
 mogą się u nas najesc do syta
 Podajemy zupę, salate, pierogi i deser w ilości ządanej przez klienta

ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD.
 783 Queen St W TEL 364-7720
 157 Roncesvalles Ave
 TEL 535-4648
NAJWYŻSZA JAKOŚĆ KONKURENCYJNE CENY!
 Świeże mięso ser pieczywo w bogatym wyborze
 Europejskie wyroby delikatesowe
 DOSTARCZAMY DO DOMOW NA SPECJALNE OKAZJE WEDŁUG CEN HURTOWYCH

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER
 2374 Bloor Str W Toronto
 TEL 769-4488
 Zdjęcia i portrety na różne okazje

PRZEPROWADZKI BLISKIE I DALEKIE
 oraz wszelkie przewozy towarow
 Umarkowane ceny
 Solidna i szybka obsługa
TORONTO, Tel 691-3161 JANUSZ

RENEWAL Construction and Renovation
 Instalacje elektryczne renowacje łazienek kuchni wykładziny kafelki wykańczanie piwnic Bezpłatna wycena
 TEL 249-5212 lub 742-1302

POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA
 POSIADA słowniki francusko-angielskie techniczne i inne książki do nauki językow kulinarnie młodzieżowe bajki religijne karty swiateczne
MONTREAL, P O P'Box - 647 N D G H4A 3R1 Canada
 TEL (514) 489-7396

euro-AMERICAN ELECTRICIAN INC
 Instalacje elektryczne Residential, Commercial Industrial
 Tel (514) 334-2966

• PRZELOTY DO POLSKI od \$ 699
 • oficjalny przedstawiciel PKO
 • przeloty czarterowe i indywidualne do wszystkich krajow swiata
 • formalności paszportowe, wizowe, legalizacje
 • ubezpieczenia dla przybywających z wizytą - 3 miesiące \$ 95 00
 • wysyłamy mleko i lekarstwa do Polski
 Proszę zglaszac sie do naszej fachowej zalogi
EMDRESS TRAVEL AGENCY Ltd
 185 Roncesvalles Ave, TORONTO, ONT M6R 2L5
 (naprzeciw Credit Union)
 TEL 536-3554

RENEWAL Construction and Renovation
 Instalacje elektryczne renowacje łazienek kuchni wykładziny kafelki wykańczanie piwnic Bezpłatna wycena
 TEL 249-5212 lub 742-1302

POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA
 POSIADA słowniki francusko-angielskie techniczne i inne książki do nauki językow kulinarnie młodzieżowe bajki religijne karty swiateczne
MONTREAL, P O P'Box - 647 N D G H4A 3R1 Canada
 TEL (514) 489-7396